

**21. YÜZYIL CİNS ÇELİŞKİSİNİN
ŞİDDETLENMESİNİN NEDENLERİ
VE
MÜCADELEMİZ**

Basım yeri: Azadi Matbaası
Basım Tarihi: 2018

İçindekiler

Sunum.....	7
Önsöz	9
Giriş.....	13
Önce Tanrıça Vardı.....	19
Tek Tanrılı Dinlerde Ataerkilliğin Kurumlaşması.....	30
 BİRİNCİ BÖLÜM-Üçüncü Cinsel Kırılma.....	37
Üçüncü Cinsel Kırılma Nedir?.....	39
Üçüncü Cinsel Kırılmayı Nasıl Gerçekleştiriyoruz?.....	41
Kadın Devrimi İçin Kadın Partisinin Kurulması Ve Partileşmenin Amacı.....	46
Özgün-Özerk Örgütlenmenin İç İşleyişi.....	50
Parti-Kadro İlişkisi Ve Bütünlüğün Değerlendirilmesi.....	57
Kadın Özgürlüğüne Dayalı Toplumsal Kurtuluş, İdeolojimizin İlkeleri Ve İlkelerin Özümseme Düzeyi.....	62
Kadın Kurtuluş İdeolojisinin İlkeleri.....	66
 İKİNCİ BÖLÜM-Cins Mücadelemizin Kuramları.....	79
Erkeğin Dönüşümü.....	87
Öz Savunma.....	92
Özgür Eş Yaşam.....	96
Jineoloji.....	99

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM- Partide Cins Mücadelesinde Anlayış Sorunlarımız.....	101
Cins Mücadelesini Liberalize Etmede Erkeğin Rolü Ve Kadına Yansıması Nasıl Oluyor.....	107
PekiPratikÇalışmalardaBuNasılYaşanıyor.....	117
Cins Mücadelesinin Partide Katılım Sorunu Olarak İrdelenmesi	123
Doğru Cins Mücadelesi Verilmemesinin İnşa Görevlerinde Açtığı Sorunlar.....	129

“Kadın hareketi 21. yüzyıl hareketidir. Kadın Devrimi 21. yüzyılın konusudur. Eğer insanlık bundan sonra önemli bir çıkışı gerçekleştirecekse, kadın boyutundan bu derinliği yakalayacaktır. Günümüz, 21.yüzyıl kadın devrimine öncelik vermeyi şart kılıyor. “Ya yaşam ya barbarlık” sloganı devrimi dayatıyor. Ortadoğu toplumu ikinci bir tarım-köy devrimine ihtiyaç duyduğu gibi, bu toplumun ikinci bir kadın devrimine de ihtiyacı vardır!”

REBER APO

SUNUM;

Bu çalışma Şehit Zilan Akademisi, “SERKEFTINA ŞORE-ŞE JINE” devresi öğrencileri tarafından uzun bir emeğin sonucu hazırlandı. Kürdistan Özgür Kadın Hareketi olarak Reber Apo’nun aydınlığı ve Şehit yoldaşlarımızın emeği ile bir zamanlar görkemli bir kadın devrimine mekân olmuş bu topraklarda yeniden yaşamı yeşertmenin öncülüğünü yapıyoruz. “JÎN” i yeniden “JÎYAN” yapmak, yaşamı hak ettiği değere kavuşturmak Kadın Devrimi ile mümkündür! Bizlerde bu yolda direnen, mücadele eden kadınlar olarak, bu çalışmayla yeni bir çıkış yapmanın kararlılığını yoldaşlarımızla paylaşmak istedik. Bu uğurda can vermiş tüm kadın kahramanlara adıyoruz.

ÖNSÖZ

Ortadoğu, tanrıçalık kültürünün yaratıldığı ilk mekân olduğu gibi, kadınların inkârı, katledilmesi ve yabancılaştırılması temelinde bu kültürün yıkıldığı ilk mekân olmuştur. Bu, ilk toplumsal sorun diyebileceğimiz kadın sorununa yol açan yıkımdır. Dolayısıyla da kadının tanrıçalık tahtına oturduğu ilk mekânlar da burası, tanrıçalık tahtından edildiği ilk mekânlar da! Kadının ana eksenli toplum-hukuk geliştirdiği yerler de buralar, bu topraklar. Mitoloji, din, felsefe ve bilim bu gerçekliği ispatlayan birçok veriye sahiptir. İki nehir arasında yaşamlar kuran kadınlara tanıklık etti. Ortadoğu, oğlu tarafından katledilip parçalara ayrılan; cesedinden gök ve yer, gözyaşlarından Dicle ve Fırat yaratılan kadınlara da!

Aslında biz kadınlar ‘uygarlık Tarihi’nin zorla yazılmış sayfalarının ilk ve en köklü kaybedenleri olarak, asıl kaybettirilmek istenenin kadına dayalı toplum, yaşam, sevgi ve adalet olduğunun bilincindeyiz. Namus, mülkiyet, soy sürdürme, ayıp, günah gibi kavramların arkasına gizlettirilen kadın gerçekliğinin bin yıllardır cinsiyetçi bir terörle karşı karşıya bırakıldığını ve her anlamda kırıma uğradığını gördük. Sadece fiziki olarak değil; kültürel, siyasal, sosyal, psikolojik, ekonomik olarak tarihin en sistematik ve uzun savaşı, sömürülen kadın gerçeğinin ışığında ortaya çıkmaktadır. Biz kadınlar bin yıllar önce kırıma uğradık ve tarih bu kırımın pusulasını takip ediyor halen. Tarihin en uzun savaşı devam ediyor. Adsızmış, cisimsizmiş, tarafları yokmuş gibi... Bu savaş sürüyor! Kadınların tüm direngenliği, sevgileri, bitmeyen mücadeleleriyle ve diğer yandan erkeklerin tüm egemenlik, iktidar ve acımasızlığıyla; arkasında kadın cesetleri, kırılmış kadın kişilikleri ve ruhları, yaralanmış benliklerini bıraka bıraka... Oysaki bu savaşın bir tanımı var. Erkek egemen sistemin tüm kadın ulusuna karşı süren beş bin yıllık bir savaştır bu. Fakat bu büyük savaştan önce, kadim zamanlarda, bu topraklar en barışçıl, görkemli, bereketli, eşit ve özgür bir yaşama tanıklık etti. Kadının öncülüğünde gelişen ilmek ilmek yarattığı bir yaşam!

İnsanlık çok uzun zamanını böyle bir yaşamla geçirdi. Tarımı keşfetti, hayvanları besledi, kurallar koydu, yol gösterdi, yıldızlara, aya, güneşe ve evrene anlam verdi, değer yarattı, sevildi ve sevdi!

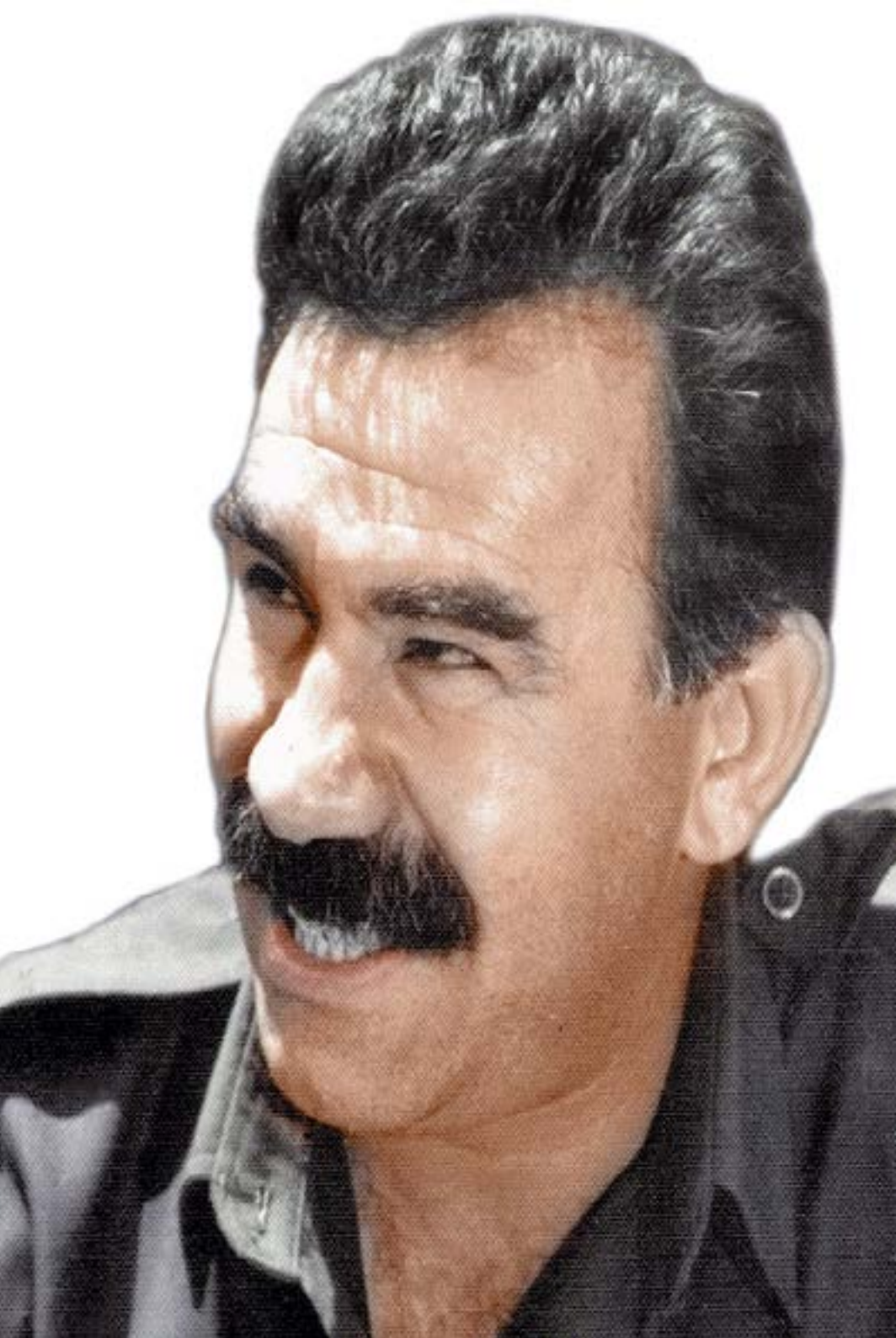
Fakat şimdi kadın, tüm bu zamanların en derin köleliği yaşar haldedir. Zira Kapitalist Modernite zamanı, köleliğin en derin yaşandığı, kanıksatıldığı, benimsetildiği bir zamandır. Kadını aile bağları içerisine hapseden, kapatan, kadını aileye, aileyi ise devlet otoritesine bağlayan bir sistem yaratmıştır. Yaşamın tüm alanları toplumsal cinsiyet ilişkilerine göre şekillendirmiştir. Öyle ki en yakınları tarafından öldürülen, tecavüz edilen, Kapitalist Modernite sisteminin en örgütlü çete güçlerince kaçırılıp pazarlarda satılan, iş yerlerinde ucuz iş gücü, evde emeği sömürülendir. Kadın tam bir cendere altındadır. Kadınla toplumu, toplumla da kadın kırımı gerçekleştiriliyor. Yaşam değerden ve anlamdan düşürülüyor böylece.

Peki, bu cendereden nasıl çıkılır? Ortadoğulu ve Kürt kadınları olarak Tanrıça analarımızdan sonra belki de tarihin en şanslı kadınlarıyız.

Zira kadın özgürlük tutkusunu yüreklerimize düşüren, küllerimizden bizi yeniden diriltiren REBER APO'nun ışığı ile her gün biraz daha erkek egemenliğinin kirinden, pasından, bize ait olmayan duygusundan, davranışından kurtulma arayışımızı derinleştiriyoruz. Üstelik de Kürdistan Özgür Kadın Hareketi olarak Rojava devrimini bir kadın devrimine dönüştürerek dünya kadınlarına ilham verdik, yol gösterdik! Elimizin değdiği her yeri güzelleştirme, eşit ve özgür kılma potansiyeline sahibiz. Binlerce kahraman kadın şehitlerimizin bizlere bıraktığı miras ve birikim yol göstericilerimiz... Yeter ki takip etmeyi bilelim, kendimizi devrimi gerçekleştirecek tutkulu, aşkla inanan Devrimci kişiliklere dönüştürelim... Tıpkı SARA gibi, HELİN gibi, NALİN gibi... "Kadının akı-yüreği, yazıya-söze değdiğinde yaşadığı zamanın ruhunu anlatır!" Bizlerde yaşadığımız zamanın ruhunun izlerini taşıyan düşüncelerimizi yazıya döktüğümüz

bu çalışmayı, Kadın Devriminin sözünü verdiğimiz kahraman şehitlerimize adıyoruz.

Zeynep Kınacı Akademisi
"Dewreya Serkeftina Şoreşa Jinê" Öğrencileri...
1 Eylül 2017

GİRİŞ

“Tarihin şafak vaktinde görkemli toplumsal kimliğiyle kendisine ana tanrıça rolü yakıştırılan kadın, ne yazık ki günümüz Ortadoğu’sunda en değersiz meta konumuna indirgenmiştir. Başlı başına trajik bir öyküsü olması gereken bu tarihi fazla açma imkânından yoksunsunuz. Ama sonuçlarını eleştirebiliriz. İnsan eliyle sağlanmış kadın etrafındaki sis bulutlarını dağıtarak gerçeğini keşfetmek ivedi toplumsal görevlerin başında gelmektedir.

Günümüzde de istisnasız tüm Ortadoğu toplumunun kurumları şiddetsiz düşünülemezler. Devlet şiddetinden aile içi şiddete, devrimci örgüt şiddetinden faşist, dinci, milliyetçi şiddete kadar her türlü temel problem çözme aracı olarak devreye sokulur. Diyalog, laf ebeliği olarak anlaşılır. Söz gücüne pek anlam verilmez. Ortadoğu toplumunu şiddetten arındırmak çok kapsamlı ve eğitimle oldukça bağlantılı bir sorundur. Anlam gücüne güvenmek, şiddeti ancak zorunlu ve sonuç alıcı koşullarda uygulamak başarılı olmak için esastır. Sadece savaş, devrim ve karşıdevrim şiddeti değil, her alana ilişkin şiddetin kapsamını doğru değerlendirmek, ona karşı çıkarken doğru ve sonuç alıcı karşı şiddeti hazırlamak, uygulamak büyük ustalık ister. Binlerce yıllık şiddet geleneği ile kavrulmuş bir toplumu adeta yeniden diriltirken, çok zorunlu ebelik rolü dışında şiddete güvenmemek; anlam, diyalog ve örgütlenme gücüne daha çok yer vermek kaostan çıkışta çözümleyici yöntem olarak düşünülmeli ve uygulanmalıdır.

Tarihte belki de toplum yaşamı üzerinde en büyük bir değişime yol açacak bir cinsel kırılma yaşanmıştır. Ortadoğu kültüründe kadınla ilgili bu ilk değişime birinci büyük cinsel kırılma karşıdevrimi diyebiliriz. Karşıdevrim diyoruz. Zira toplumun olumlu gelişmesi üzerinde katkısı yoktur. Tersine, ataerkil toplumun kaskatı egemenliğini getirerek kadını dışlamakla muazzam bir yaşam fakirleşmesine yol açmıştır.Çift sesli toplum yerine, tek sesli erkek toplumuna yol açmıştır. Ortadoğu uygarlığındaki bu kırılma belki de baş aşağı gidişin ilk adımıdır. Sonuçları her geçen dönem daha da karartıcı olmuştur. Tek boyutlu aşırı erkeksi toplum kültürüne geçilmiştir Kadının bir dönemler harikalar yaratan ve son derece insancıl, canlı duygusal zekâsı kaybolurken;

dogmatizme teslim olmuş, doğadan kopmuş, savaşı en yüce erdem sayan, oluk oluk insan kanı dökmekten zevk alan, kadına ve köleleştirilmiş erkeğe her keyfi muameleyi hak sayan zalim bir kültürün lanet-kendileri tersini söyler- analitik zekâsı doğmuştur. Bu zekâ veya düşünce türünün canlı doğa, insancıl üretime odaklı eşitlikçi kadın zekâsının tersi bir yapısı vardır.

Tahakküm ve mülkiyet düzeninin altında kadının yerini tanımlamak giderek güçleşmektedir. Binlerce yıllık bir uygulamanın verisi olarak kadın günümüzde tam bir enkaz halini yaşamaktadır. Kapitalist sistemin ayartıcı etkisi bile tam yansımış olmaktan uzaktır. Ortadoğu toplumunda gericiliğin merkezindeki asıl öğedir. Her alanda yenilmiş Ortadoğu erkeği, bu yenilginin bütün yansımalarını kadından çıkar-maktadır.

Dışarıda ne kadar hakarete uğrasa, bunun karşılığını bilerek ya da kendiliğinden kadından çıkarmaktadır. Toplumunu savunamama, çıkış bulamamanın öfkesiyle dolmuş erkek, ailede bir deli gibi çocuk ve kadına yönelmekte, şiddetini boşaltmaktadır. 'Namus cinayetleri' olgusu, aslında bütün toplumsal alanda namusunu çiğneten erkeğin, tersinden olarak bunun öfkesini kadında giderme eylemidir. Asıl namusun kadının cinsel organının bakireliğinden değil, tarihsel ve toplumsal bakireliği sağlamaktan geçtiğini mutlaka öğretmek ve uygulamak gerekir.

Ortadoğu uygarlığında aileyi devletin mikro modeli olarak çözmeden, yetkin bir toplumsal çözümlemeyi yapmak çok eksik bırakır. Günümüz Ortadoğu toplumunda kadın sorunu en az devlet sorunu kadar ağırlaşıyorsa, bunun altında yine devletin tarihi kadar uzun ve karmaşık bir kadın kölelik tarihi yatar. Kadın-aile-erkek Bermuda üçgenini haritada iyi göstermeden, yanından geçen her toplumsal çözüm gemisini batırması işten bile değildir. Bermuda üçgeni toplumsal okyanusta Ortadoğu'daki mikro devlet olarak ailedir. Hiyerarşi ve devlet yükselirken, kendi izdüşümlerini de mutlaka aile kurumunda yansıtmadan edemezler. Ailede yankı bulamayan bir hiyerarşi ve devlet, yaşama şansını güçlü kılamaz ve sürdüremez. Ortadoğu uygarlığında bu diyalektik ikilem özenle dokunur ve hiç ihmal edilemez. Fakat yine de kadını biyolojik olarak toplumsallığa girdiğinde eksik, kusurlu bir

cins olarak değerlendirmek tamamen ideolojiktir -ve erkek egemen zihniyet tasarımıdır- demeyi hiç ihmal etmemek gerekir. Bilakis kadının biyolojik ve toplumsal bir varlık olarak daha yetkin olduğunun bilimsel olarak kanıtlanan bir gerçeklik olduğunu da hiç göz ardı etmemek gerekir.

Ortadoğu uygarlığında kadın olgusu tüm toplumsal sorunların çözümünde odak durumundadır. Bir dönemlerin işçi sınıfı denilen olgu rolünü en iyisinden kadın soyu yapmak durumundadır. Sınıfsallıktan önce kadın soyluluk çözümlenmelidir ki, sınıfsallık ve ulusallık daha iyi kavranıp çözümlenebilsin. Gerçek bir kadın özgürlüğü, üzerindeki koca, baba, âşık, kardeş, dost vb. köleleştirici duygu ve iradelerin kaldırılmasıyla mümkündür. En iyi aşk en tehlikeli mülkiyettir. Kadına yönelik erkek egemen dünyasının ürettiği tüm düşünce, din, bilim ve sanat kalıplarını çok sıkı bir eleştiriden geçirmeden özgür kadın kimliği açığa çıkarılamaz. Kadın öncelikle kendinin olmalı ki, mal olmaktan çıksın. Mal, mülkiyet haline düşmüş kadın, erdemli erkek olmayı da önler. Böylesi kadınla düşüp kalkmak özgür erkeğin önündeki engeldir de. Böylesine düşürülmüş kadın, tersten de olsa düşürülmüş erkektir. Erkek egemen ideolojiye, ahlaka ve toplumsal güç ve bireylere karşı güçlü bir savaşım verilmeden Özgür Yaşam kazanılamaz. Gerçek bir demokratik toplum yaratılamaz. Dolayısıyla eşitlik olarak sosyalizm de gerçekleştirilemez. Halkların politik seçeneği sadece demokratik değil, demokratik ve cinsiyet özgürlüklü toplumdur.

Toplumsal cinsiyetçiliğin özgürleştirilmesi, demokratikleşmenin özünü teşkil etmekle birlikte, kendi başına ele alınması gereken olguların başında kadın ve etrafında oluşan ilişki ve çelişkiler düzeni gelmektedir.

Komünal ve demokratik duruş dengeleri sosyal bilimlerin alanına ne kadar geç ve yetersiz girmişse, ondan daha fazlasını kadın olgusuna yaklaşımda görmekteyiz. Binlerce yıllık halklara dayatılan statülerin doğallığı, kutsallığı, birkaç kat fazlalığıyla kadının tüm zihniyet ve davranışlarına da adeta kazınmıştır. Halklar kadınlaştırıldığı oranda, kadın da halklaştırılmıştır. Kadın olgusuna daha derinlikli yaklaşıldığında, biyolojik bir cins olmanın ötesinde adeta bir soy, sınıf, ulus muamelesi gördüğü anlaşılacaktır.

Ama en çok ezilen soy, sınıf veya ulus olarak. Hiçbir soy, sınıf veya ulusun kadınlık kadar sistemli bir köleliğe tabi tutulmadığını iyi bilmek gerekir.

Açıkça belirtmeliyim ki, toplumsal cinsiyetçilik konusundaki çözümlemeleri pozitivist buluyorum. Kaba nesnelci yaklaşımlar-la kadını çözümleyebileceğimizi sanmıyorum. Özellikle kadına içerilmiş kölelik kodlarını bilmiyoruz. Fazlasıyla fallus-vajina zihniyetine bulaştırıldığı, bu zihniyetin insanın diğer yeteneklerini kötürümleştirdiği kanısındayım. Bu konuda dikkati çeken nokta, tüm bitkiler ve hayvanlar âleminde belli ve anlamlı bir işlevi, süresi ve biçimi olan cinsel birleşme olgusunun insan türünde sınırsız süre, biçim ve işlevle azami yozlaştırılmış bir hal almış olmasıdır. Bunun toplumsal kaynaklı bir yozlaşma olduğu kesindir. Daha doğrusu, toplumsal sorunun (baskı ve sömürü) doğuşu ve genelleşmesiyle birlikte geliştiği belirtilebilir. Kadın sorununun her bakımdan anacıl toplumun çözdürülmesinden kaynaklanan toplumun ana sorunu olduğunu belirleyebilmek doğru tanımlama yapabilmek için gereklidir.

Sorulması gereken temel soru, erkeğin neden kadın konusunda bu kadar kıskanç, tahakkümcü ve cani kesildiği, günün yirmi dört saati boyunca tecavüzcü bir konumda yaşamaktan vazgeçemediğidir. Şüphesiz tecavüz ve tahakküm toplumsal istismar kavramlarıdır. Olup bitenin toplumsal niteliğini ifade etmekte, daha çok da hiyerarşiyi, ataerkilliği ve iktidarı çağrıştırmaktadır. Daha derinlikte yatan bir anlamı ise yaşama ihaneti ifade etmesidir. Kadının yaşamla çok yönlü bağlılığı erkeğin toplumsal cinsiyetçi tutumunu açıklığa kavuşturabilir. Toplumsal cinsiyetçilik, cinsiyetçiliğin köreltici ve tüketici etkisi altında yaşam zenginliğinin yitimini, bunun doğurduğu öfke, tecavüz ve hâkimiyetçitutumunu ifade eder. Cinsiyet güdüsünün yaşamın devamlılığıyla ilişkisi açıktır. Fakat hiçbir canlının yirmi dört saat sürekli cinsellik açlığı içinde bir zihniyete sahip olduğu gözlemlenememektedir. Yaşamın cinsellikten ibaret olmadığı açıktır. Bilakis cinsel birleşmenin bir nevi ölüm anı olduğu, daha doğrusu ölüme karşı yaşamın ölümcül bir hamesi olduğu söylenebilir. Dolayısıyla ne kadar çok cinsel eylem o kadar yaşam kaybı anlamına da gelir.

Kadın için özel kriz dönemleri pek önemli değildir. Zaten sürekli bir krizi yaşamaktadır. Kadın demek krizli bir kimlik demektir. Kaosta her olgunun değişme şansı yüksek bir aydınlanmayla daha da arttığı için, özgürlük lehinde atılacak adımlar niteliksel sıçramalara yol açabilir. Güncel krizden kadın özgürlüğü büyük kazanarak çıkabilir. Kadın özgürlüğü olgu tanımlamasına uygun olarak kapsam bulmak durumundadır.

Genel toplumsal özgürlük ve eşitlik kadın için de direkt özgürlük ve eşitlik olmayabilir. Özgün çaba ve örgütlülük esastır. Yine genel demokratikleşme hareketi kadın için olanaklar açabilir. Fakat kendiliğinden demokrasi getirmez. Kadının bizzat kendi demokratik amaç, örgüt ve çabasını sergilemesi gerekir. Kadına içerilmiş bulunan köleliği karşılayacak bir özgürlük tanımına öncelikle ihtiyaç vardır. Kapitalist sistemin muazzam vizyon geliştirme ve sanallığı gerçeğin yerine koyma gücü o denli gelişmiştir ki, kadını en çok alçaltan bir etkinliği (örneğin pornografi) bile özgürlükle özdeşleştirebilir.

Kadın kendi özgürlük devrimini kendi özgür gücü ve iradesiyle sonuna kadar geliştirmeye çalışmalıdır. Kadının özgürlük temelinde kurtuluşu için o topraklar tarihsel anlam ifade etmektedir. Sümerlerden bu yana başlayan sınıflı toplumu ve kadının köleleştirilmesini aşmak kadar, halkların bin yıllık özlemi olan barış ve demokratikleşmeyi sağlamak en kutsal görevdir.

Köklü bir kadın devrimi olmadan, dolayısıyla erkeğin zihniyet ve yaşam değişikliği yaşanmadan yaşamın kurtuluşu olanaksızdır. Çünkü yaşamın başat kendisi olan kadın kurtulmadan yaşam hep bir serap olarak yaşanacaktır. Erkeğin yaşamla ve yaşamın kadınla barışması sağlanmadıkça mutluluk da boş bir hayal olacaktır. Kadın ve özgür yaşam için toplumsal gerçekler sınırsızdır. Ortadoğu toplumu ve kadını yaşadığı uygarlık ve fethine uğradığı moderniteyle düşürüleceği kadar düşürülmüş, kendisi olmaktan çıkarılmış, nesne konumuna getirilmiştir. Toplumsal sorunun kadın üzerinde çözülmesi ve çözümüne aynı olgu üzerinden gidilmesi doğru bir yöntemdir. Sorunların anasına ancak çözümlerin anası olan kadın devrimi dayatılarak hakikate doğru adımlarla varılabilir.

Yüzyılımızı da özgür kadın iradesinin yükseleceği bir toplumsal zaman olarak görmek gerçekçidir. Kadının özgürce yeniden doğuşu, toplumun tüm alt ve üst kurumlarında genel bir özgürleşmeyi, aydınlığı ve adaleti zorunlu kılacaktır. Savaşın yerine barışın daha değerli olduğuna ve yüceltilmesi gerektiğine ikna edecektir.”

REBER APO

ÖNCE TANRIÇA VARDI

21. yüzyıl özgürlük arayışı ile birlikte cins çelişkisinin gün yüzüne çıktığı ve buna dair mücadelelerin yükseleceği bir süreçtir. Bu yüzyıl kadının özgürlük mücadelesinin geliştirecek, süreklileştirecek, kadın kitlesini örgütlülüğe çekebilecek, toplumsal, siyasal, ekonomik, kültürel, çevre vb. yaşanan birçok soruna çözüm gücü olacak bir kadın yüzyılı olacaktır. Kadın özgürlüğü geliştikçe toplumsal sorunlarda çözüme kavuşacak, insanlık layık olduğu öz yaşam biçimini kazanacaktır. İşte bu kadar önemli bir çelişki olan cins çelişkisini bu anlamıyla doğru çözümleme, ele alma, mücadelesini yürütme sorumlugumuz her zamankinden ağırdır. İçinde bulunduğumuz sorumluluk gereği yaşamı yeniden kazanacak ölçüleri gerçekleştirmek için REBER APO bin bir emek ve çaba ile mücadelemizin tohumlarını Kürdistan topraklarına serpti, yeşertti. Bizim görevimiz ise yeşermiş, boy vermiş tohumları başarıya ulaştırmaktır. Önderliğimize ve şehitlerimize sözümüzde bu temelde olmalıdır.

Reber Apo, başından beri kadın özgürlüğünü tarihsel referanslara dayanarak geliştirdi. Biz kadınlar için tarihsellik kendi hakikatimizle buluşmak kadar, bugünümüzü inşa ederken de referans alacağımız zemindir. Başlangıçta ne idik, nasıl yaşadık ve bugün neden bu kadar derin bir kölelik? Soruları işte bu gerçekte gizlidir. Zihinlerimize yerleştirilen, bize yakıştırılan her şeyin varoluşsal, dolayısıyla katlanmamız gereken bir kader olduğuydu. Bizi köklerimizle buluşturan Önderliğimiz, başka bir yaşam seçeneğinin olduğunu gösterdi bizlere. Bu nedenle de bu broşüre başlarken köklerimizle yani, bir zamanların yeri, göğü yaratan tanrıça analarımızın izini aramak başlangıç için önemlidir.

Kadına, toplumsal cinsiyet ilişkileri açısından hep sabreden, tamamlayıcı, hizmet etmesi gereken vb. işlevler yüklenir. Üstelik kadın ve erkek ilişkisinin doğal biçiminin bu olduğuna inandırılır ve bunun karşısında da erkeğe egemen bir rol biçilir. Erkeğin bu üstün cins imgesini nasıl ve neden kazandığını tam olarak

anlamak istiyorsak, tarihsel süreçlere bir yolculuğa çıkmamız gerekir. Çünkü bunun doğal bir süreç olmadığını biliyoruz. İşte bu yüzden ki toplumun en önemli tarihsel çelişkilerinden biri olan cinsiyetçiliği tanımlayabilmek, tarihsel gelişim seyrini kadın bakış açısıyla çok yönlü değerlendirerek güncellik içerisinde yeniden ele alıp çözümleyebilmek özgürlük, eşitlik arayışları açısından çok önemlidir. Çünkü hiçbir güç kendi tarihsel ve toplumsal geçmişini bilmeden kalıcı çözümler geliştiremez. Kaldı ki kadına dair olan, kadın adına yazılanlar ne kadar kadın rengi ile yazıldığı da tartışma götürür. Bu açıdan insanlığın en eski ve en köklü tarihsel çelişkisi olan cinsiyetçiliğin nasıl ortaya çıkıp geliştiğini, toplumların biçimlenmesinde temel rolü nasıl oynadığını ve bunun giderek nasıl toplumsal bir çürümeye yol açtığını irdelememiz gerekmekte. Günümüz itibarıyla toplumsallığın yaratıcısı olarak kadın ve tanrıça kültüründen çok az söz edildiğini duyarız. Zira toplumdan dışlanmanın ilk yolu tarihten de dışlamak ve yok saymaktır. Bilim insanları, tarihçiler kadınların bu özelliklerinden bahsetme gereği duymazlar. Sosyal bilimlerin eril nesnelliği ideolojik bir işlev yüklenerek ataeril tarihçiliği dolayısıyla kahramanları, devletleri ve savaşları yazmışlardır.

Toplumsallaşmanın ilk gelişim sürecinde yani doğal toplumda 'cinsiyetçiliğin' olmadığını bugün var olan birçok veride görebilmekteyiz. Doğal toplum, ana tanrıça kültürüyle şekillenmiştir. Ana tanrıça yeteneğiyle, öncülüğü ve yaratıcılığıyla toplumsal bir kimlik kazanmaktaydı. Kadının yaratımı olan toplum, demokratik toplum anlayışı, eşitlik, özgürlük, paylaşım, gönüllü katılım ve yaratıcılık temelinde gelişmekteydi. Birey, doğal toplum kimliğiyle kendini tanımlamakta, üretime, yaşama katıldıkça toplumun bir tamamlayıcı, öznesi olabilmekteydi. İşbölümüne dayalı toplumda herkes gücüne, yeteneğine ve yaşına göre kendi rengiyle katılımı toplumun komünalitesini de açığa çıkarmaktaydı. Ana kadın etrafında büyüttüğü çocuklarla evcil düzen yaratıyor. Bunda ürün yetiştirme ve hayvan besleme önemli bir rol oynuyor ve bu tarihi bir adımdır. Küçük kulübelerin köyleşmesi MÖ.11000 yılında gerçekleşiyor. Evcil ana kültürün gelişimini

o dönemin heykellerinde, dil yapısının da kadın örnekleriyle dolu olduğunu görüyoruz.

Kadının çocuk doğurma ve büyütme ihtiyacı ancak yerleşik koşullarda daha rahat gerçekleşebilir. Uygun bir iklim, bitki ve hayvan varlığı bu ihtiyaçla birleşince, evcilleşmenin temel koşulları doğmaktadır. Toplayıcılık sanatı, birçok bitki ve ağaç meyvesi yiyecek ihtiyacını giderebilmektedir. Dağ koyunu ve keçisinin evcilleşmesi yün, süt ve etleriyle ihtiyaç gidermeyi daha da zenginleştirmektedir. Verimli bitki ve ağaçların tarlamsı alanda yetiştirilmesinin verimin kat be kat artmasına yol açtığı deneye görülmektedir. Hayvanları hemen öldürmek yerine beslemek, süt ve yün ürünleriyle kıtliklarda aç kalmamak açısından uygun düşmektedir. Ana-kadın etrafında büyüttüğü çocuklarıyla evcil düzeni geliştirmek için her iki konuda da güçlü deneyimlere sahiptir. Mağaradan çıkıp uygun ürün yetiştirmek ve hayvan besleme alanlarında ev kurmak belki basittir, ama tarihin aya çıkış gibi bir dev adımı rolünü oynayacaktır. Küçük kulübelerin köyleşmesi zor olmayacaktır. M.Ö 11.000'lere kadar gidebilen tarihlerde bugünkü Kürdistan'ın birçok yöresinde –Diyarbakır Ergani, Çayönü, Batman Çemê Xalan, Urfa Nevala Çolê ve Göbeklitepe, Bradostiyan, Hakkâri Mağ- bu kültürün güçlü kalıntılarına rastlanmaktadır. Dünyanın hiçbir yerinde bundan daha eski bir yerleşim kültürüne rastlanmamaktadır. Buralarda evcil-ana kültürünün yoğunluğunu gösteren kanıtların başında, bulunan tüm heykelciklerin kadın figürlü olması gelmektedir. Ayrıca yöre dil yapısındaki kadın örnekleri örnek gösterilebilir. Günümüzde bile aynı kültürün kadının tam bir ustalık alanı olması bu gerçeği doğrulamaktadır.

Kadının toplumsal kimliğinin doğal bir öncülük ve yaratıcılığa dayalı olduğu en iyi mitolojik anlatılarda ortaya çıkıyor. Mitolojiler toplumun içinde bulunduğu sosyolojiyi gösterir. Her ne kadar pozivist bilim mitolojik anlatımları "çocuk masalları" olarak tanımlasa da, bu hakikati gizleme çabasındandır ve bilinçlidir. Bu yönüyle de Doğal Toplumun başat kimliği tanrıça kimliği olduğu sosyolojik bir analiz olarak görmek gerekir.

Bütün anlatılar çok güçlü tanrıça imgeleriyle ifade edilmiştir. Önderlik mitolojileri şöyle değerlendirmektedir:

“Mitolojilerde mutlaka bir hakikat gizlidir. Daha doğrusu, mitoloji hakikatin bir söylem biçimidir. Sınıflı ve devletli toplum sistemi olarak uygar toplum hem kendi içinde hem de dışında tahakküme uğradığı ve yarıldığı için, anlam ve hakikat olarak da parçalanır. Mitolojik ve dinsel anlatıma tahakküm karıştığından hakikat yabancılaşır. Yabancılaşma uygar toplumun özüne, varlığına ilişkindir; sadece söyleme dayanmaz. Toplumsal doğasında hakikatin yaşadığı yarıma ve çatışmalar uygarlığın bütün biçimlerinde izlenebilir. Mitoloji ve dinin hakikat değeri düştükçe, anlamlı ve canlı şölen havasında tapınılan tanrıça ve tanrılar yerlerini değerden düşmüş putlara bırakırlar. Görkemli, kutusal, mükâfatlandıran tanrıça çağından cezalandıran, kullandıran tanrı çağına geçilir. Aslında toplumsal dönüşüm (komünal toplumdan sınıflı topluma) kendini hakikatte böyle ifade etmektedir. Sümer toplumunda bu dönüşüm çok canlı olarak izlenebilir. Ayrıca tanrılar arasında da savaş çıkar. Bu gelenekler çatışması bile orijinal anlamını Sümer toplumunda bulur.”

Mitolojileri hakikati ifade etme yöntemi olarak ele alırken üç döneme ayırmak gerekir. İlk dönem tanrıça çağı olarak ifade edebilir. Tanrıça gücünün doruğundadır ve tek başına öncülük konumundadır. İkinci dönem tanrıçanın yanında oğul-eş vb. erkek yardımcıların olduğunu görürüz. Erkek tanrılar ve tanrıça arasında bir denge olduğu söylenebilir. Etkinlik hala tanrıçadadır. Üçüncü dönem ise birinci cinsel kırılma olarak da tanımlayabileceğimiz erkek tanrılarının toplumu etkisi altına aldığı süreçtir.

M.Ö 6000-4000 arası süreç ana-kadın eksenli dönemdir. Binlerce buluş gerçekleştirilmiştir. Bu dönemin kimliği tanrıça Ninhursag ile ön plana çıkmaktadır. Babil’de Gula Bau olarak somutlaşırken, yukarı Mezopotamya’nın tanrıça anası Star’dır. Ninhursag dağ bölgesinin tanrıçası olarak birçok özelliğe sahiptir. Tanrılarının annesi, üretim çağını başlatan, evrenin ritmini sağlayan, ölüyü yaşama döndüren, bereket tanrıçası vb. özellikleri ve daha fazlası onda somutlaşmaktadır.

Neolitik dönemin uygarlığı geliştiren toplumsal kimliği olarak tanrıça ana imgesi M.Ö 4000-2000 arası dönemde farklı bir aşamaya girer. Bu dönemin tanrıçaları, kendilerinden önceki tanrıçalar kadar güçlerinin doruğunda olmasalar da belirleyici olmaya devam eden kimlikleri ifade ederler.

Bu süreçlerin belirgin özelliği tanrıçaların tahtlarında artık yalnız olmadıklarıdır. Artık yanlarında oğul, eş, baba, kardeş konumunda erkekler vardır. Afrodite-Adonis, İştar-Dumuzi, Astarte-Baal, İsis-Osiris en çok bilinen örneklerdir. Erkek tanrılarının ortaya çıkması kadınların yaşamın kaynağı oldukları gerçeğini perdelemeye ve yok etmeye yetmez. Hala etkili öncülük konumu devam eder. Bu dönemin sembol kimliği İnanna’dır. M.Ö 3000’lerde kendinden önceki dağların tanrıçası Star’ın ardılı olarak ortaya çıkar. İnanna kadının bütün birikimlerini temsil ederken, Enki şahsında ise erkek egemenliği temsil edilir. Aralarındaki mücadele erkek egemenliği karşısında kadın toplumsallığının direnişidir. Enki karşısında Neolitik’in icatları olan 104 Me’yi savunan ve mücadele ile geri almak esasta toplumun özünü savunmadır. Yani İnanna tekil değildir, kadın eksenli yaşamın tüm özelliklerini kendinde barındırdığı gibi, savunması da tümünü içerir. Sümer toplumunda İnanna’yı Uruk şehrinin temsilcisi olarak görürler. Aynı zamanda aşk, bolluk, bereket, cazibe ve bilgelik veren tanrıçadır. Diğer yandan İnanna mitolojik örgüsünde hem çoban-erkek hem de çiftçi-erkek bir yardımcı olarak yansımaktadır. Çoban Dumuzi –bu terim tüm erkek yükselişinin ilk orijini- ve çiftçi Enkumdi, İnanna karşısında saygı ve bağlılıkta yarış halindedir. Başyardımcıları olmak için yapmadıkları iş yoktur. İnanna hala bariz bir öncülük konumundadır. Erkek, çiftçi ve çoban olarak egemen olmaktan çok uzaktır.

Bu dönemin diğer bir ön plana çıkan kimliği Akad mitolojisindeki tanrıça İştar’dır. Sümer mitolojisindeki İnanna’nın Akad mitolojisindeki halidir. İştar, Sterk ve Star olarak da bilinir. Savaş ve aşk tanrıçası olduğu kadar tanrılarının kraliçesi, bereket tanrıçası ve cinsel gücü temsil eder. Bütün bu özellikler tanrıçanın toplumsal yaşamdaki rolünü daha çarpıcı gösterir.

Mısır mitolojisinde Hathor en eski tanrıçadır. Ama bu dönemde Ra'nın yardımcısı konumundadır. Yine İsis mısırın en büyük tanrıçasıdır. Mısır hiyerogliflerinde Osiris'in hem yaratıcısı hem kız kardeşi hem de eşidir. İsis tıp bilgisinin güçlü olması ile bilinir. O hayat vericidir, tüm yerin ve göğün annesidir, yanında erkek tanrılar olsa da hala hükmedendir.

M.Ö 2000'lere kadar, belki İnanna, Star, İsis şahsında dile gelen fakat tüm uygarlıklarda benzer biçimde tanrıça ve tanrılar arasında geçen çok yoğun bir mücadele sürecidir. Zamanla oluşan denge durumu kadın aleyhine bozulmaya başlar. Bu dönemin sembol ismi Tiamat'dır. Bu mitoloji, kadın açısından tarihsel kırılmanın dönemeçlerindendir. Bu mitolojik anlatım kadının konumu açısından ölümcül bir darbeyi andırmaktadır. Tanrıça kültü ölmemiştir ama zayıflamış ve sesi duyulmaz olmuştur. Babil uygarlığının ana tanrıçası TİAMAT toplumsallıkta hala etkindir. Erkek tanrılar onun alt kademesinde yer alırlar. Tiamat'ın oğlu Marduk baş kral olmak için Tiamat'a tuzak kurarak parça parça ediyor ve her parçasından dünyayı yaratıyor. Bu mitolojik anlatım bize, artık tarih sahnesinde iktidar için annesine ihanet etmiş bir oğul ve iktidarı için her şeyi yapacak zalim ve kurnaz erkek olduğunu gösterir. Zaten ataerkillik anaya ihanet etmiş erkeklik değil midir ki? Bu mitolojik anlatımda oğlun anaya ihanetini en çarpıcı bir şekilde görüyoruz. Bu yönüyle olağanüstü güç kazanan erkeği temsil eden tanrı Marduk'la güçten düşmüş anayı temsil eden Tiamat ikilemi dönemin sosyolojisini çarpıcı biçimde gösterir. Böylece tek başına öncülük konumu olan kadın çok büyük mücadeleler sonucu denge kalmayı başarsa da bu mitoloji ile tanrıça çağı sona erer. Artık bütün uygarlıklarda tanrılar tek başına tahta otururlar. Tanrıçayı artık tek başına tahta görmek çok zordur. Tanrılar panteonun birer üyesi konumdadırlar. Kadının gücü, bereketi, güzelliği zayıflatılmış ve eksiltmiştir.

Ayrıca Yunan mitolojisine farklı bir açıdan bakmak gerekir. Zira hem ataerkilliğin geldiği düzeyi gösterir hem de tanrıça çağına ait ne varsa zayıflatarak, kadın kimliğini kendi denetimine alma girişimleri vardır.

Bu süreçte erkek akli ile yaratılmış kadın kimlikleri ön plana çıkar. Bunların en belirgin olanı Zeus'un alnından yaratılan Athena'dır. Zeus, bilgelik tanrıçası Metis'i hamileyken aklını ele geçirmek için yutar. Zeus daha sonra alnından Athena'yı doğurur. Athena savaş tanrıçasıdır. O zamana kadar bereketi, bolluğu, evreni temsil eden kadın figürü savaşımlara yön vermeye başlar. Diğer yandan da zekâyı ve stratejiyi temsil ettiği söylenen hikâyelerde vardır.

Egemen aklın yarattığı diğer bir kadın kimliği Zeus'un karısı Hera'dır. Bu mitolojide Hera "dırdırcı, fesat" kadındır. Güzelliği ile bilinen Hera'ya biçilen rol Zeus'u kıskanan ve kıskançlık uğruna diğer kadınlara kötülük yaparak, kendisini tecavüzcü erkeği temsil eden Zeus'a sunmayı tercih eden bir kadın rolüdür. Mitolojik dönemin son dönemini birinci cinsel kırılma olarak tanımlamaktayız. Neden? Çünkü yaşamı yaratan kadından geriye, varlık olarak kendine ve gerçekliğine yabancılaşmış kadın olgusu kalmıştır. Yani kadın köleliğinin inşa edilmesi bu toplumsal kırılma ile başlar. Tarihsel akışta yaşanan hiçbir toplumsal hakikatin yok olmadığı gibi tanrıça kültü de yok olmamıştır, fakat derin bir darbe aldığı kesindir. Bu süreçlerde belirleyici özelliklerinden uzaklaştırılmış olsalar da toplumun özünde hala etkileri vardır. Onun izini takip eden demokratik uygarlığın toplumsallığında kendini yaşatmaya devam ederler. Yine Tanrılar çağı etkin olmasına rağmen Yunan mitolojisinde Demeter ve Afrodite hala bereketi ve güzelliği temsil ederler. Diğer yandan bugün bile toplumsal hafıza onları unutmaz. Yaşanan derin köleliğe rağmen Kürdistan toplumunda "Ya Star" nidası tanrıça ananın ruhunu yansıtır.

Mitolojiler dile gelen kadının güçten düşürülme sürecinin yarattığı etiklerde artık belirgin hale geliyor. Kadın-ana, tanrıça-ana hakkında korkunç bir karalama, ayıplama kültürü işleniyor. Kadını erdemsiz, yararsız, zararlı, korkunç göstermek için mitolojik kalıplar alabildiğine zorlanmaktadır. M.Ö 2000'lerden itibaren bu kültürün yaygınlaştığını görmekteyiz. Toplumsal statüde kadın

aleyhinde büyük bir değişiklik gerçekleştirilmiştir. Ataerkil toplum egemenliğini destanlaştırabilecek güçtedir. Erkeklerle ilgili her şey yüceltilmekte ve kahramanlaştırılmaktayken, kadınla ilgili her şey küçültülmekte, ayıplanmakta ve değersiz kılınmaktadır. Ataerkil zihniyetin gelişmesi Doğal Toplumda bir kırılma yaratır. Tabi ki bu iki cins arasındaki kırılma bir anda olmuyor. Hem kadının büyük bir direnişi söz konusudur hem de her yerde aynı anda gelişme gösteriyor.

Mitolojik anlatımlardan da gördüğümüz gibi kadının yaratıcı ve doğal toplumsal önderliğine erkek gölgesi düşmüştür. Artık Sümer kenti Uruk hegemon kentlerden biridir. Görüyoruz ki kadının konumu ve uygarlığa karşı direnen kesimlerin hegemonik iktidar tarafından baskı altına alınması paralel gelişiyor. Zira kadının etkisini kırdıkça ancak iktidarını yaygınlaştırabiliyor. Bir yandan direnişçi kabilelere seferler düzenlenirken aynı zamanda bu seferler kadın köleliğinin başlangıcı da olur. Neolitik dönem görkemli tapınakları Sümer uygarlığında kadın köleliğinin merkezi olan 'Musakadime' dönüşmüştür. Musakadimler günümüzün genelevleridir. Zora dayalı olarak cinsel anlamda erkeğe sunulan bir metaya dönüşmesinin başlangıcını ifade eder.

Toplumda erkek egemen yapının yükselişinden sonra yaratıcılıkta ciddi bir duraklamanın ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. M.Ö 6000-4000 arasındaki dönemde –ana-kadın dönemi- binlerce buluş gerçekleşmişken, M.Ö 2000'lerden beri ciddiye alınabilecek çok az sayıda icadın gerçekleştiği görülmüştür. Bunun yanında savaşçı–iktidar kültürünün büyük yaygınlık gösterdiği, fethetmenin en yüce meslek -krallar mesleği- sayıldığı, devletlerin temel amaçlarının fetih olduğu bir yapılanma ortaya çıkmıştır. Özcesi kadının dışlanması fetihçi–savaşçı erkek yapılı otoritelere büyük değer vermeyle iç içe yürümüştür. Devlet kurumu tam bir erkek icadı olarak anlam kazanırken, talan ve ganimet amaçlı savaşlar adeta bir üretim tarzı haline gelmiştir. Kadının üretime dayalı toplumsal etkinliği yerine, erkeğin savaş ve ganimetlere dayalı toplumsal etkinliği geçmiştir.

Kadının tutsaklığıyla savaşçı toplum kültürü arasında yakın bir ilişki vardır. Savaş üretmez, el koyar, talan eder. Her ne kadar zorun rolü bazı özgül koşullarda –özgürlüğün önünü açma, işgal ve istilaya, sömürgecilğe karşı koyma- toplumsal gelişmede belirleyici olsa da, ekseriyetle yıkıcı ve olumsuzdur. Toplumda içselleşmiş şiddet kültürü de savaşlarla beslenir. Devletlerarasında savaş kılıcı, aile içerisinde de erkek eli egemenlik timsalidir. Hem alt, hem üst toplum kılıç ve elin kiskacıdır. Tahakküm kültürüne sürekli övgü düzülür.

En büyük şahsiyetler döktükleri haksız kanlarla övünmeyi, gururlanmayı en güçlü erdem sayarlar. Özellikle Babil ve Asur kraları insan kellelerinden harman yapmak, kale ve duvar örmek gibi örnekleri en büyük şan ve şereften sayarlar. Bugün halen yaygın olan toplumsal şiddet kültürü ve devlet terörü kaynağını bu kültürden almaktadır. Önderlik bu süreci şöyle değerlendirmiştir:

"Toplumda öncelikle kadının yaşadığı sorunları tarihsel-toplumsal boyutları içinde değerlendirmek önem taşır. Kadın sorunu tüm sorunların kaynağındaki bir sorundur. Daha sınıflı devletli topluma geçiş olmadan kadın üzerinde sert bir erkek egemen (ataerkil) hiyerarşinin kurulduğünü görüyoruz. Erkek egemenliğinin gerekçesi için birçok mitolojik ve dinsel söyleme başvurulmuştur. Uruk Tanrıçası İnanna Destanı bu sürecin yansımasıdır. Eski kutsal ana tanrıçaya, doğaya büyük özlem duyulmaktadır. Kadın içine kısırıldığı ataerkil hiyerarşi ve devlet düzenindeki egemen erkekliğin hile, kurnazlık ve zorbalığı altında inlemektedir. Babil Destanı'nda bu yönlü gerçeklik (Babil'in kudretli tanrısı Marduk ve Tanrıça Tiamat'ın kavgaları) çok daha açık ve çarpıcıdır. Sümer mitolojisinde kadının erkeğin kaburga kemiğinden yaratıldığı söylenir. Bu, simgesel bir ifadedir. Tek tanrılı dinlerde bu yaklaşım sürdürülür. Sümer ziguratlarına tanrıça olarak giren kadın, tapınak fahişesi olarak çıkar. İlk genelev Sümer kentlerinde açılır. Kadın tapınak fahişeliğinden saray cariyeliğine terfi ettirilir. Ticaret pazarlarının vazgeçilmez köle nesnesidir. Greko-Romen uygarlığında sadece ev işlerinin kölesidir. Politikada yeri yoktur. Avrupa uygarlığında

erkeğe sözleşme ile bağlanmış cinsel objedir. Kapitalist uygarlıkta genelleşmiş evrensel fahişedir. Tarih, erkek egemenle tam bir cinsiyetçi yapı ve anlam kazanmıştır.

Tarih artık erkek olarak yürümektedir. Kadının karışması (Kadın köleliği anlamına gelir), ardı sıra toplumun sömürülen ve baskı altına alınan erkek nesnelere de olduğu gibi yansıtılır. Toplumun üst siyasi, askerî ve rahip kliği egemen cinsiyet konumuna taşınırken, yönetilen alt kesim gittikçe karıştırılır. Greko-Romen toplumunda erkek, gençlikten itibaren yoğun bir cinsiyetçi yaklaşımla eğitilir. Tüm uygarlık çağları boyunca görülen cinsel çarpıklıklar kadına cinsiyetçi yaklaşımın sonucu olarak yaygınca yaşanır. Artık kadın ne kadar köle ise, erkek köle de o kadar kadın veya karıdır.”

“Ataerkil ilişkinin güç kazanmasına bir zorunluluk gözüyle bakılamaz. Ayrıca sanki bir kanun gereğiymiş gibi saf bir çıkış değildir. Sınıflaşma ve devletleşmeye giden yolda temel bir aşamayı teşkil etmesi üzerinde önemle durmak gerekir. Kadın-ana etrafındaki ilişkinin bir güç, otorite ilişkisinden ziyade organik dayanışma tarzında olması doğal toplumun özüne uygundur. Bir sapmayı teşkil etmez. Devlet otoritesine kapalıdır. Organik oluşumdan ötürü zor ve yalana dayanma ihtiyacı duymaz. Bu nokta Şamanizm’in neden ağırlıklı olarak bir erkek dini olduğunu da açıklar. Şamanizm’e yakından bakıldığında, yanıltma ve güç gösterisi yönü ağır basan bir meslek olduğu hemen anlaşılır. Doğal toplumun saflığı üzerine yayılacak kurnazca otorite için güç ve mitoloji özenle hazırlanır. Şaman artık rahipleşme, din adamı olma yolundadır. Yaşlı atayla ilişkiler ittifaka varır. Tam hâkimiyet için güçlü avcının adamlarına ihtiyaçları vardır. Gücü ve av yeteneklerine en çok güvenen grup ilk askeri çekirdeğe dönüşme eğilimindedir. Bu üçlünün elinde giderek değer ve yetenekler birikmektedir.

Kadın-ananın etrafı kurnazlıkla yavaş yavaş boşaltılır. Evcil düzen gittikçe kontrol altına alınır. Önce kadın erkeklerin etkileyici gücü ve söz geçireni iken, yavaş yavaş yeni otoritenin hükmüne girer.

İlk güçlü otoritenin kadın üzerinde kurulması rastlantı değildir. Kadın organik toplumun gücü ve sözcüsüdür. O aşılardan ataerkillik zafer kazanamaz; daha ötesine, devlet kurumuna geçilemez.

Ana-kadın gücünün aşılması stratejik bir anlama sahiptir. Eldeki verilerden Sümer kanıtlanmasında da gözlemlendiği gibi sürecin çok çetin geçtiği anlaşılmaktadır. Tek tanrılı dinlerde yansıtılan Lilith ve Havva kadın figürleri de sürecin özelliklerini oldukça çarpıcı yansıtmaktadır. Lilith boyun eğmez kadın iken, Havva teslim alınmış kadını yansıtmaktadır. Öyle ki, erkeğin kaburga kemiğinden yaratıldığı iddiası ne kadar bağımlı kılındığının da ölçüsü olmaktadır. Diğer yandan Lilith şahsında kadına edilen lanet, yapılan iftira, cadılık ve Şeytanın arkadaşı benzeri tüm küfürler büyük çekişmenin varlığını kanıtlamakta; bin yılların bu yönlü kültürünü, düşünce ve inançlarını ele vermektedir. Kadının toplum-sal alt edilişi çözümlenmeden, daha sonraki erkek egemen toplum kültüründeki temel özellikler doğru anlaşılamaz. Erkekliğin toplumsal kuruluşu akla bile getirilemez. Erkeğin toplumsal kuruluşu anlaşılmadan da devlet kurumu çözümlenemez. Devletle bağlantılı ‘savaş’ ve ‘iktidar’ kültürü doğru tanımlanamaz. Kadın-ana etrafındaki örgütlenme soy, gen, akraba ön ilişkisini geliştirirken, askeri örgütlenme bu ilişkiden kopmuş güçlü erkekleri esas alır. Bu güç karşısında artık hiçbir doğal toplum biçiminin duramaya-cağı açıktır. Toplumsal ilişkilere toplumsal zor (Buna medeni ilişki de denilmektedir) girmiştir. Belirleyen güç zorun sahipleridir. Böylelikle özel mülkiyetin de yolu açılmaktadır. Mülkiyetin temelinde zorun yatması anlaşılır bir husustur. Zorla ve kanla ele geçirme benlik duygusunu aşırı güçlendirir. İlişkilere hükmetme olmadan zor aracı geliştirilip uygulanamaz. Hükmetme ise sahip olmayla bağlantılıdır. Hükmetmenin içeriğinde sahip olma bir diyalektik ilişkidir. Sahiplik de tüm mülk düzenlerinin öznesidir. Artık topluluğa, kadına, çocuğa, gençlere, verimli av ve toplayıcılık alanlarına mülk gözüyle bakma dönemi açılmaktadır. Güçlü erkek bütün ihtiyaçlarıyla ilk çıkışını yapmaktadır.

Tanrı-kral olmaya az kalmıştır. Şaman-rahip artık bu yeni sürecin mitolojisini oluşturmak için iş başındadır. Yapılması gereken iş, bu yeni oluşumu muhteşem bir gelişme olarak hükmedilen insanın zihnine yerleştirmektir”

TEK TANRILI DİNLERDE ATAERKİLLİĞİN KURUMSALLAŞMASI

Tek tanrılı dinler tarihinde kadın etrafında İkinci Büyük Cinsel Kırılma kültürü gelişme kaydeder. Mitolojik dönem kırılmasındaki kültür bu sefer tanrı emri olarak kanun haline gelir. Kadına yönelik uygulamalar tanrının kutsal emrine bağlanır.

İbrani erkeklerine bugün bile günlük dualarında "Ey beni kadın yaratmayan rabbimiz, evrenin başı, şükürler olsun sana" demeleri öğretilir. Muhammed; "Havva yaratılınca şeytan bayram etti." Der. İsa'da kadın siliktir, yok gibidir.

Tek tanrılı eril dinlerin yapısının özünde, dişil değerler taşıyan inançları, kadınların bedensel özerkliğini ve toplumsal kimliklerini yok etmek için tasarlanmış yasalar vardır. Bunlar ninelerimizin, dedelerimizin, kutsal tanrı sözü sayarak benimsediği yargılardır. Bunlar toplumun büyük çoğunluğunun öylesine doğal bir parçası olmuştur ki, herkesi farklı biçimlerde etkilemektedir.

Eril dinlerin yasaları kurumlaştıkça, eskiden "Cennetin Ecesi-nin" egemen olduğu topraklarda, kadın bulunduğu toplumsal konumuna çok uzak düşen bir yere getirilmiştir. Gücü her şeye yeten erkek tanrının buyruklarının mutlaklığı sorgulanamaz yasalar halini almıştır.

Hâlbuki her bir tanrıça-ana topluma sundukları yararlılıkla değerlendirilirdi. Tarımı, hasadı, bilgiyi, erdemi, doğruluğu, evrenin ritmini, ahlakı, sevgiyi temsil eden yüce kadınlardan, kaburga kemiğinden yaratılan günahkâr Havva'ya, gözü yaşlı Meryem'e, baştan çıkaran şeytana, erkeğin tarlası olarak tanımlanan sili-k bir kadın imgesine düşürülme hikâyesidir bu! İçinde direniş, hafızasızlaştırma, erkeğe boyun eğmeyi bir doğallık sanan kadınların hikâyesi... İkinci cinsel kırılma olarak tanımladığımız tek tanrılı dinlerin ortaya çıkması ve ataerkilliğin kurumsallaşma dönemidir. Bu dönemi iki açıdan değerlendirmek gerekir.

Lilith kimliği tanrı şahsında erkeğe boyun eğmeyen kadını temsil eder. Ataerkillik toplumda kadınları düşürmek istediği statüye Lilith karakteri ile mesaj verir. Ya erkek aklın istediği biat eden kadın olursunuz ya da şeytan olarak anılırsınız.

Lilith başkaldıran kadın kimliği ile teslim olmazken; tanrı, Âdem yalnızlık çekmesin diye kaburga kemiğinden Havva'yı yaratır. Birincisi, mitolojik kırılmada kadın kimliği erkeğe göre tanımlanan bir nesne durumuna düşürülür. Erkek egemenliği kurumsallaştıkça mitolojik anlatımlarda tanrıça kültürünü ve kimliğini kötüleme aracına dönüşür. İkincisi ise tek tanrılı dinler bu miras üzerinden kendini kurumsallaştırır. Bu süreçleri birbirinden kopuk ele almak bizim açımızdan yanılgı olur. Ataerkillik, nitelik bir farklılaşma yaşar fakat özü aynıdır. Tek Tanrılı dinlerin bu değişim sürecindeki başat rolü mitolojilerde az da olsa kalan tanrıça ve etrafındaki toplumsallığı unutturma çabasıdır. Öyle ki o dönemden kalma simgeler tersyüz edilerek silinmek istenir. Bu çaba toplumsal hafızanın yok edilmesi anlamına da gelir. Diğer yandan hafızasızlaştırılarak kadın etrafında bir ayıplama ve karalama süreci başlatılır. Kadın kimliğine ait ne varsa utanç konusu haline getirilir. Ataerkillik artık ideolojik-sistemati-k olarak kadın kimliğine yönelir, biçimlendirir.

Dinsel kaynaklı ön yargıların yaratılmasındaki süreçte kadın karakterlerden biri Lilith'dir. Lilith ilk olarak Gılgameş destanında kötü bir ruh olarak tasvir edilir. Tanrıça kültüründeki rolü İnanna'nın sol eli olarak erkekleri tanrıçanın tapınağına getirmek-ken, zamanla erkek akıl tarafından dişi ifrit, korkunç bir yaratık olarak tasvir edilmeye başlanır.

Daha sonraki süreçlerde, yani tek tanrılı dinlerde Lilith bu sefer farklı bir biçimlenişle karşımıza çıkar. Yahudilik ve Hristiyanlık inancında Lilith, Âdem ile eşit yaratılmış ilk kadındır. Fakat Âdem'e hizmet etmeyi reddettiği için tanrı tarafından cennetten kovulur. Âdem'in isteği üzerine Tanrı tarafından tekrar cennete çağırılmıştır. Gelmezse çocuklarını öldürmekle tehdit edildiği halde dik başlılığı ile direnir. Tanrı Lilith'in çocuklarını öldürür.

Lilith ise intikam almak için Havva'yı ikna ederek yasak meyveyi yemesini sağlar.

Bu hafızasızlaştırmanın ilk kaynağı Havva-Âdem söylencesidir. Zira tek tanrılı dinler topluma kadının ikincil konumunun varoluşsal olduğunu ancak yaratılış hikâyesi ile meşru hale getirebilirlerdi. Bunun içinde bir kadından doğmuş olmanın bilgisi tümünden silinmeli ve devre dışı bırakılmalıydı. Hâlbuki henüz kadının etkinliğinin silinmediği Sümer ve Babil söylencelerine göre, kadın ile erkek aynı anda, çift olarak tanrıça tarafından yaratılmıştır. Sümerlerde "Tanrıça Nammu" yeryüzünü ve gökyüzünü doğuran ana olarak tanımlanırdı. Babillerde ise yüce Mami ya da Aruru'ya insan yaşamının yaratıcısı olarak yakarırken, Mısırlılar "Başlangıçta yüce İsis vardı. Bütün varlıkları doğuran Tanrıça O idi" diyordu. Ataerkil dinlerin insanlığın hafızasından silmek istediği de gerçekte bu idi.

İbranilerin yaratılış öyküsü kadının erkeği yalnızlıktan kurtarması için "kendisine uygun bir "yardımcı" olarak yaratıldığı öyküsü ile başlar.

Böylece kadınların erkeklere hizmet ya da yardım etmek üzere yaratıldığının tanrısal mutlaklığı vurgulanır. Hikâyeye göre bu şekilde tasarlanan çift cennete yerleştirilerek, iyilik kötülük bilgisi ağacının meyvesini yememeleri konusunda uyarılırlar. Havva yılanın öğüdüne uyarak yasak meyveyi yer ve Âdem'in yemesi içinde onu baştan çıkartır. Yılanın öğüdüne uyarak yasak yemişi yiyen, erkeği de bunun yapmaya teşvik etmesi Havva'yı bütün insanlığın düşüşüne ve yıkımına yol açan kadın imgesine düşürür.

Bu şekilde İbrani yaratılış söylencesi tanrıça ananın tüm izlerini silmek için ona cinsel ayartıcılık işlevi yüklemiştir. Kadınlara yalnız cinsellik yemişini yiyerek Âdem'i baştan çıkarması için suçlanmıyordu, aynı zamanda sonsuza kadar çekmesi gereken doğum sancısı cezası veriliyordu. Her şeyden önce O, (Havva) Âdem'i baştan çıkararak cennetten kovulmasına yol açan ilk günahkâr kadındır. Âdem'in tanrısına –ataerkillik figürü- boyun

eğmeyen Lilith, şeytanı -Âdem'e secde etmeyen, kulluğu reddeden insan figürü- esas almakta, onun arkadaşı olmaktadır.

Mitolojik karalama örnek alınarak dinsel karalamaya dönüştürülmüştür. Sümerlerde kadının erkeğin kaburgasından yaratıldığı şeklindeki iddiası Kutsal Kitaba da alınmıştır. Sayıları binlere varan peygamberlerden tek bir kadın yoktur. Kadın cinselliği büyük bir günah olarak değerlendirilmekte, sürekli karalanarak ve hor görülerek töresel bir ilke haline getirilmektedir. Sümer ve Mısır toplumlarında görkemli bir yeri olan kadın ayıbın, günahın, baştan çıkarmanın nesnesidir artık.

Bu kadın imgesi tüm tek tanrılı dinlerde aynı sonuçlara yol açacak tarzda, fakat farklı versiyonlarda yerini almıştır.

M.Ö 1000'lerin sonunda ve öncesinde yükselen İbrani Krallığında Davut ve Süleyman'la artık geniş harem kültürüne geçildiğini görmekteyiz. Kadınlar hediye edilmektedir. Kadının sesi soluğunun kesildiği yeni bir döneme girilmiştir. Kadın üstündeki tasarruf herhangi bir mal üzerindeki farksızdır. Yeni din devletinde yaşanan bu durum aileye de yansıtılacaktır. Ataerkil kültürle dinsel devlet kültürünün çifte egemenliği altındaki kadının rolünden bahsetmek mümkün değildir. En iyi kadın erkeğine, ataerkilliğe en iyi uyum gösteren kadındır. Kadına yönelik karalamalara din de alet edilmiştir.

Erkek egemenliğinin açıklanıp haklı gösterildiği Âdem ile Havva söylencesi, uysallıkla boyun eğen kadınların mülkiyetiyle yönetiminin erkeklere verilisinin, insan türünün de bunu tanrısal ve doğal sayılması gerektiğini hem erkeklere hem de kadınlara tanrısal bir emir olarak sunar.

Hz. İbrahim'le Sara ve Hacer arasındaki ilişki figürü yeni dinin erkek üstünlüğünü onayladığını göstermektedir. Ataerkillik iyice oturmuştur. Cariyelik kurumu oluşmuştur. Çok kadınla evlilik onay görmektedir. Hz. Musa'nın bacası Mariam'la arasındaki sert ilişki, kadının mirastaki payının da kaldırıldığını göstermektedir. Hz. Musa'nın toplumu tam bir erkek toplumdur. Kadınlara hiçbir görev verilmemektedir. Zaten Mariam'la kavga da bu

nedenledir. “Kadın hamurlu elleriyle erkek işine karışmamalıdır” deyimi o günden kalmıştır.

Hız. İsa dönemine geldiğimizde, karşımıza çıkan Meryem figürü her ne kadar oğul tanrının anası ise de, kendisinin tanrısallıkla alakası kalmamıştır. Tanrıça ananın tanrıça unvanı yerini çok sessiz, gözü yaşlı bir anaya bırakmıştır. Düşüş devam etmektedir. Tanrının –kadına egemen erkeğin- üfürmesiyle hamile kalmak hayli çelişkili bir kavramdır. Hristiyanlıktaki Baba-Oğul-Kutsal Ruh üçlemesi aslında çok tanrılı dinlerle tek tanrılı dinin bir sentezini ifade etmektedir. Bu dönemde çok yaygın olan ve Hristiyanlıkla yoğun ilişkide bulunan gnostik, tanrı bilen ve paganistik –puta tapan- inançlılarla katı İbrani inancı olan tek tanrıcılık arasında yoğun bir çatışma vardır. Sonuçta bu üç eğilimin uzlaşmasıyla üç tanrılı sayıların hayli azaldığı görülmektedir. Hız. Muhammed zamanında da böyle bir üçlü vardır. Bir din olarak şekillenmiştir. İlginç olan, en azından Meryem’in de tanrı olması gerekirken, Kutsal Ruhun aleti olarak görülmesidir. Bu olgu tanrısallığın erkekleştğini göstermektedir. Sümer ve Mısırlılarda tanrı ve tanrıçalar neredeyse yarı yarıyadır. Babil döneminde bile halen ana tanrıçanın sesi gürdür.

Hız. İsa’yla ve Meryem’le gerçekleşen kadına düşen, artık gözü yaşlı, sakın bir kadın ve ana olmaktır. O hiçbir zaman tanrısallıktan dem vurmayacaktır. Evinde özellikle değer kazanan –tanrı oğul- erkek çocuklarına çok iyi bakacaktır. Evinin kadını olmak dışında herhangi bir toplumsal rolü yoktur. Kamusal alan tümüyle kadına kapalıdır. Hristiyanlıktaki azizeler –kadın bakire- pratiği, aslında kadının büyük günahlarından kurtulmak için inzivaya çekilmiş halidir. Bunun sınırlı da olsa olumlu bir gelişmeye yol açtığı söylenebilir. Azizelik en azından cinsel kavramlardan ve ayıplanmalardan kurtuluşu ifade etmektedir.

Evdeki cehennemî yaşama tercih edilmesinin maddi ve manevi nedenleri güçlüdür. Tarihsel bir pratik olduğundan kuşku yoktur. Bir nevi ilk yoksul kadınlar partisi de denilebilir. Tanrıça tapınak kültürünün çok silik de olsa kadın manastır kültürü biçiminde canlanmasını da ifade eder. Azizeler pratiğinin Avrupa uygarlık

tarihindeki yeri önemlidir. Tek eşli evlilik büyük oranda azizeler pratiğinden de esinlenmiştir. Kadının çok zor koşullar altında da olsa, bakirelik gibi cinselliğini bir tehlike kaynağı da saysa, yine de kadının yükselmesine katkıda bulunduğu belirtilebilir. Olumsuz yönü ise, Avrupa uygarlığındaki Katolik evliliğe –hiç boşanmama- tepki olarak gelişen kadının cinsel bir meta olarak değerlendirilmesidir.

Hız. Muhammed ve İslamiyet’le kadının kazandığı yeni statü, çöl kabile kültüründeki ataerkillik unsuruna göre belli bir olumluluk taşısa da, özünde İbrani kültürünü esas almıştır. İyice şekillenmiş kadın statüsü Davut ve Süleyman’da neyse, Hız. Muhammed’te de odur. Yine siyasi amaçlı çok sayıda evlilik ve bol cariyeli yaşam meşru sayılmaktadır. Evlilik dört kadınla sınırlanmışsa da özünde aynıdır. “Kadın tarlanızdır, dilediğiniz gibi işleyebilirsiniz” anlayışı mülkleşmiş kadını veri olarak almaktadır. Hız. Muhammed’in aşk anlayışı da ilginçtir. Ellili yaşlarında dokuz yaşındaki Ayşe ile aşk yaşaması Hız. Muhammed’te kadın ilgisinin yüksekliğini göstermektedir. İlk eşi Hatice’yi sürekli övmesi kadına verdiği bir önemdir. Genelde kadına karşı duyarlıdır. Fakat haremligi, cariyeligi kurum olarak bırakması daha sonraki devlet tabakası içinde çok olumsuz kullanılacaktır.

Hız. Ayşe, Hız. Muhammed’in ölümünden sonra halifeler arasındaki iktidar savaşına karıştığında kaybedecektir. Kadınlığın değerini büyük bir acıyla öğrenecek ve “Yar Rab (yarabbi), beni kadın doğuracağına, taş parçası kılsaydın” diyecektir. Kadına iktidarda yer olmadığı, daha Musa ve Mariam ilişkisinde belirlenmiştir. Feodal ortaçağ Ortadoğu’sunda kadın statüsünde herhangi olumlu bir gelişme olmamıştır. Tarihsel kalıplar yürürlüktedir. Leyla ile Mecnun arasında simgeleştirilen aşk ilişkisinde hayırlı bir sonuç çıkmaz. Feodalizmde aşka yer yoktur. Ataerkillikle devlet yarışması altındaki ailede kadın en kişiliksiz bir dönemî yaşamıştır. İktidar sahiplerinin arzularının mutlak esiri durumundadır. İktidarlarını güçlendirmede tamamen bir araç rolündedir. Genelde toplumdan soyutlanmıştır. Henüz göçebelik koşullarında yaşayan topluluklarda ilkel komünal düzenden kal-

ma izler kadında saygınlık taşıırken, şehir kadınında en derin bir kadın köleliği yaşanmaktadır.

Tahakküm ve mülkiyet düzeninin altında kadının yerini tanım-
lamak giderek güçleşmektedir. Binlerce yıllık bir uygulamanın
verisi olarak kadın günümüzde tam bir enkaz halini yaşamak-
tadır. Kapitalist sistemin ayartıcı etkisi bile tam yansımış olmak-
tan uzaktır. Ortadoğu toplumunda gericiliğin merkezindeki asıl
öğedir. Her alanda yenilmiş Ortadoğu erkeği, bu yenilginin bü-
tün yansımalarını kadından çıkarmaktadır. Sembolik ama çok
bitik ve basit bir gösteriyle namus davasını hallettiğini düşün-
mektedir. Bir nevi psikoterapi uygulamaktadır. Sorunun altında
kaybedilmiş bir tarih ve toplumsal dava yatmaktadır. Bu tarihsel
toplumsal davayla yüzleşmedikçe ve üzerine düşeni yapmadık-
ça, namus kirlenmesinden asla kurtulamayacağını ‘erkeğe’ an-
latmak, kabul ettirmek temel sorunlardan birisidir.

Günümüz Ortadoğu ailesinde yaşanan sorunların devlette
yaşananlar kadar önem taşımasının bu kısa tarihsel anlatım-
la daha iyi açığa çıktığı kanısındayız. İki yönlü baskı, problemi
daha da şiddetlendirmektedir. Tarihten gelen ataerkil ve dev-
let toplumunun yansımalarıyla Batı uygarlığından yansıyan
modern kalıplar bir sentez değil, bir kördüğüm yaratmaktadır.
Devlette yaratılan tıkanıklık ailede daha da düğümlenmektedir.
Çok çocuklu ve eşli bağlar ekonomik olarak aileyi sürdürülemez
bir durumda bırakmaktadır. Büyüyen çocuklarla genç nüfus iş
bulamamakta, bu da aileyi işlevsiz kılmaktadır. Ekonomiye ve
devlete ayarlı aile, iki yandan da eski tarz bağlarla yürüneme-
yeceği bir çıkmaza saplanmışır. Ne Batı tarzı aile, ne de Doğu
tarzı aile yaşanmaktadır. Ailede erozyon bu koşullarda gerçek-
leşmektedir.

Daha hızlı çözülen toplumsal bağlara nazaran ailenin hala
gücünü koruması, tek toplumsal sığınak olmasından ötürüdür.
Aileyi kesinlikle küçümsememek gerekir. Yaptığımız eleştiriler
ailenin kökten reddini gerektirmemektedir. Yeniden anlam ve
yapılanma gereğini ortaya koymaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÜÇÜNCÜ CİNSEL KIRILMA

ÜÇÜNCÜ CİNSEL KIRILMA NEDİR?

Birinci ve ikinci cinsel kırılma kadının tanrıça kültünden düşürülme süreçleridir. Kadına ait ne varsa ayıplama ve karalama kültürüne dönüşür. Reber Apo bu süreçleri kadına karşı, bir karşı devrim olarak tanımladı. Karşı devrim olma özelliği, yaşamla özdeş kılınan tanrıça kültürünün tersyüz edilerek erkeğe mal edilmesindendir. Çünkü toplumsallığın tüm değerleri kadın etrafında gelişmişti ve neolitik dönem aynı zamanda bir kadın devrimiydi. Erkek egemenliğinin kültürleşerek yayılması kadını, doğayı ve toplumun tüm kesimlerini sömürmesi, neolitik devrimin karşıtlığına dayanarak ortaya çıkar. Zira kadın yaratımları gasp edilmeden ve tanrıça ananın izi silinmeden bir erkek egemenliği mümkün değildi. Toplumsal cinsiyet ilişkilerinin inşa edilmiş ilişkiler olduğunu, dolayısıyla da inşa edilmiş erkek egemenliğinin yine insan eliyle, zihniyet devrimiyle ortadan kaldırılabileceği gerçeği, cins mücadelemizin temel gerekçesidir. Önderlik üçüncü cinsel kırılmayı erkek lehine gerçekleştirmeyi özgür bir toplum inşa etmenin stratejik esası olarak önümüze koydu. Peki, üçüncü cinsel kırılma nedir? Nasıl gerçekleşir?

Üçüncü Cinsel Kırılma, inşa edilmiş erkeklige karşı kadın lehine, erkek egemenliği aleyhine yaşanması gereken bir süreç olarak tanımlamaktayız. Bu; erkek egemenlikli sisteme karşı, çözüm sürecinin kadın kurtuluş ideolojisi temelinde zihniyetten başlatılarak geliştirilmesidir. Kadın; toplum ve doğanın yaşam alanlarını tüketen bu aşırı güçlenmiş erkek gerçekliğine karşı, kadın eksenli yaşam anlayışı, eşitlik ve özgürlük değerleri temelinde ortak yaşam alanlarını yaratmayı esas alır. Kadın kurtuluş mücadelesinin kadını zihinsel, siyasal, sosyal ve diğer tüm yaşam alanlarında özgürleştirilmesi hedefinin en önemli ayaklarından biri, erkeğin demokratikleştirilmesi ve kadın eksenli değerlere duyarlı kılınmasıdır. Toplumsal özgürlük değerlerinde, kadın cinsinin tek başına özgürleşmesi ya da izole yaşam alanları yaratması doğru ve mümkün olmayacağına göre, erkeğin

dönüşüm dinamiklerini işletebilecek mücadele stratejilerini geliştirmek temel bir ihtiyaçtır. Özgürlük toplumsal bir gerçekliktir. Özgürlük sorunu, kadının olduğu kadar erkeğin de içinde olduğu toplumsal bir sorun olarak görülmek ve toplumsal yönelimin buraya doğru evrilmesini sağlamak durumundadır.

Bu anlamda, Üçüncü Cinsel Kırılmayı egemen erkek zihniyete karşı geliştirmek toplumsal özgürlük kanallarının açılmasını sağlayacaktır.

Bu konu da esasta zihniyeti tartışmak önemlidir. Erkeğin egemen, cinsiyetçi kültürün aşılması temelinde çözüm geliştirilebilir. Kadının inkârı, karalanması üzerinden yeni bir kültür gelişti. Din kültüründe bu Allah'ın bir şartı olarak kendini örgütledi ve bir kültür olarak genişleyip, derinleşti. Sistem de bunun üzerinden kendisini her alanda geliştirdi. Şimdi de bu kültür geçerlidir. Bu kültür de ideolojik hale getirildi.

Bir taraftan erkeğin egemen zihniyetinin kırılması diğer taraftan doğal kültürün, ana değerlerinin yükseltilmesi, yeniden onlara anlam kazandırılması, onlara değer biçilmesi gerekiyor. Erkek kültürünün ve ona dayalı kurumlaşmaların tek tek yeniden tanımlanması, eleştiriyle dönüştürülmesi ve bunların aşılması gerekir. Yani erkek kültürünün ve değer yapılarının aşağı çekilmesi, diğer taraftan ana kadın değerlerinin yükseltilmesi gerekmektedir. Nasıl ki kadın aleyhine gerçekleşen her iki kırılma sonucu kadın eksenli tüm değerler ve yapılar karalama ve ayıplama yoluyla tersyüz edilmişse, erkek egemenliği aleyhine gerçekleşecek kırılmada da buna dayalı gelişmiş tüm yapılar, kodlamalar ve kültürel değerler tespit edilerek eleştiriye tabi tutulacaktır. Kadın bilimi olarak tanımladığımız Jineoloji dayalı çalışma bütün bu süreçleri sorgulayıp, açığa çıkartarak cins mücadelemizin toplumda ve erkekte yaratacağı değişimin bilgisini sistemleştirecektir. Reber Apo üçüncü cinsel kırılma için şunları belirtir:

“Ortadoğu uygarlığında kadın olgusu tüm toplumsal sorunların çözümünde odak durumundadır.

Kısa tarihsel gelişmesini tekrarlamaksızın önümüzdeki dönem için temel sloganımız, bu sefer için üçüncü büyük cinsel kırılmayı erkek aleyhine gerçekleştirmek olmalıdır. Toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanmadan hiçbir özgürlük ve eşitlik talebi anlam bulamaz ve gerçekleşemez. Demokratikleşmenin en kalıcı ve kapsamlı unsuru yine kadın özgürlüğüdür. Kadını önce mallaştıran, günümüzde ise her şeyiyle korkunç metalaştıran sistemin en zayıf yanı kadın sorunudur. Bir dönemlerin işçi sınıfı denilen olgu rolünü en iyisinden kadın soyu yapmak durumundadır. Sınıfsallıktan önce kadın soyluluk çözümlenmelidir ki, sınıfsallık ve ulusallık daha iyi kavranıp çözümlenebilsin. Gerçek bir kadın özgürlüğü, üzerindeki koca, baba, âşık, kardeş, dost vb. köleleştirici duygu ve iradelerin kaldırılmasıyla mümkündür.”

ÜÇÜNCÜ CİNSEL KIRILMAYI NASIL GERÇEKLEŞTİRİYORUZ?

Erkek egemenliğine dayalı ortaya çıkmış yapıları ve ilişki biçimini Reber Apo mücadelemizin başından beri tüm bu yapıları çok güçlü bir sorgulamaya tabi tuttu. Yine erkeği ve kadını şekillendiren geleneksel kültürü kişilik çözümlemeleriyle aşmaya çalıştı. Çelişkinin derinliği radikal bir sorgulamayı gerekli kılıyordu. Kopuş teorisi, Sonsuz boşanma, erkeği dönüştürme, Jineoloji ve özgür eş yaşam kuramları erkek aleyhine geliştirecek üçüncü cinsel kırılmanın yol haritasıydı.

Bu nedenle diyebiliriz ki cins mücadelemizin başından beri ortaya çıkmış tüm mücadele deneyimlerimiz erkekte zihniyet kırılması yaratmanın çalışmasıydı. Dolayısıyla da pratikte yaşanan PKK somutunda, egemen erkek cinsinde bir kırılma süreci başlamıştır. Özellikle ilk kırılma Kürdistan toplumunda gerçekleşmiştir. Tüm feodal ve geleneksel muhafazakârlığına, derinleştirilmiş kadın ve erkek kodlamalarına rağmen Kürdistan özgürlük mücadelesinde erkek ve kadın ulusal sömürüye karşı beraber direnmişler ve kısa zamanda gerilla saflarında kadın katılımı gittikçe artmıştır.

Erkek egemenliğinin kadını kabul etmeyen, cinsiyetçi tutumlar ve tanımlamalarla “zayıf, savaşamaz, korunması gereken bir varlık, savaş erkek işidir” gibi tanımlamalarına karşın Önderliğimizin kadın özgürlüğüne olan tutkusu ve mücadelesi gerilla safalarında bir devrim yaratmıştır. Kadın Ordulaşmasını yaratarak hem içimizdeki erkek egemenliğine hem de cinsiyetçi zihniyette değişimi amaçlamıştır. Hele ki mevcut gerçeklikleriyle karı-kocalık dışında bir ilişki biçimi yaşayamaz hale getirilen kadın ve erkek PKK gerçekliğinde yoldaş olmanın erdemine ulaşmışlardır. Bu gerçeklikten yola çıkarsak, Önderlik paradigması eksenli cins mücadelemiz erkek egemenliğine ideolojik bir savaş başlatarak ilk kırılmayı yaratmıştır. İkincisi ise hem Kürdistan toplumunda hem de militarist ordu algısını kırarak kadın ordulaşmasıyla sistemde bir gedik açmıştır.

Cins mücadelemizin geldiği aşamada, üçüncü cinsel kırılma açısından bir düzey açığa çıktığını belirtebiliriz. Fakat Önderliğimizin yarattığı otuz yıllık birikime ve değişime rağmen, gelişmeyi başarıya ulaştıracak, erkek egemenliği ile mücadeleyi derinleştirecek stratejik esaslara sahip olduğumuz halde, bu esaslara denk bir mücadele hattı yaratamadık. Kürdistan özgürlük hareketi olarak kısa sürede dünyada eşi benzeri olmayan gelişme düzeyi ortaya çıkardık. Özellikle feminist mücadeleler açısından kıyasladığımızda erkeğin dönüşümü ve bu dönüşümün kuramlaştırılması açısından bir ilki gerçekleştiriyoruz. İlk olma özelliğimiz cins mücadelesini salt tek bir cins üzerinden ele almıyor oluşumuzdan gelmektedir. Sadece kadının kurtuluşunu hedeflemiyoruz, aynı zamanda erkekte de değişim yaratarak toplumsal cinsiyet eşitliğini her iki cins açısından da bir kurtuluş reçetesi olarak gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Dikkat edilirse cins mücadelemizin bir diyalektik gelişimi var. Reber Apo öncelikle kadında yarattığı cins bilincine dayalı ideolojik ve politik iradeleşmeyle paralel olarak da erkeğe de kanallı etmeyi hedefledi. Esas olarak kadın kurtuluşuna dayalı gelişme düzeyi erkekte de kendindeki egemenliği sorgulaması açısından önemliydi.

Hem erkeği dönüştürme projesi hem de erkek egemenliği lehine gerçekleştirecek kırılma açısından kadın özgürlük hareketi olarak öncülük rolümüzü görmemiz gerekiyor.

Birincisi; kadın kurtuluş ideolojisinde derinleşmek, kişilik ölçülerimize yedirmek değişimin esaslarından ilkidir. İkincisi de; gerçekleştirdiğimiz değişimi ve birikimi kurumsallaştırarak toplumsal inşaya dönüştürmek olmazsa olmazdır. Biliyoruz ki erkek egemenliği tarihsel olarak kendini kurumsallaştırdığı oranda toplum üzerinde egemenlik kurmuştur.

Yani bizler açısından da birikimlerimizi ve kazanımlarımızı kurumsallaştırmak esastır. Önderlik bu konuda “Özgürlük yeni özgürlüklere vesile oluyorsa anlamlı olur. Bu oluşturucu özgürlüktür. Özgürlüğünüz başka özgürlüklere vesile olmuyorsa, bu tutsaklaştırıcı özgürlüktür” diyor. Mevcut erkeği aşmak, değiştirme gücü olmak cins mücadelemizde ne kadar gelişme yarattığımızın ölçüsü durumundadır.

Üçüncü cinsel kırılmayı birçok açıdan doğru tahlil etmeye ihtiyaç var. Cinsel kırılma dendiğinde bir sınıfsal devrim gibi ya da ulusal devrim olarak ele alamayız. Uzun süreli bir mücadele olarak bakmak gerekir. Yani stratejik esasları var. Tüm den geleceğe ertelediğimiz bir gelişme olarak da bakmamak gerekir. Değerlendirmemiz gereken nokta erkekte ve sistemde oluşan gediği süreklileşen bir mücadele hattı ile kalıcı hale getirme ihtiyacıdır. Ancak esasta kültürel ve zihinsel bir mücadeledir. Yani salt siyasal-politik bir mücadele olmadığı gibi sadece onun araçlarıyla da bunun mücadelesi verilemez. Daha güçlü sonuç almak için bazı tedbirler almak gerekir. Bu tedbir öncelikle kadının kurtuluş ideolojisi ve ona dayalı partimizin kadın Rönesansı’nı yaratacak bir toplumsallaşmayı esas almasıdır. İdeolojik olarak mücadelenin yanı sıra pratik girişimlerde de bulunmak gerekir. Koşulları yaratmazsak eğer ideoloji salt iddia düzeyinde kalır. Yine toplumsal kesime de indirgemek ve bunun koşullarını yaratmak gerekir. Önderlik; “koşullar ne olursa olsun bunun mücadelesi verilmelidir.” perspektifi ile bizleri uyarıyor. Bütün bu süreçler açısından baktığımızda mevcut durumda üçüncü cinsel kırılma-

nın belirtebiliriz.

Tarihsel diyalektik açısından baktığımızda bu süreç kadın mücadelesinin yaşandığı tüm zamanların birikimi olarak bizlerin mücadelesinde somutluk kazanmıştır. Kendi coğrafyamızda ise, mücadelemizin başlangıcıyla çok daha yoğun olarak bu sürecin içine girdik yani bu süreci coğrafyamızda başlatarak hızla hem de bir zihniyet devrimi düzeyinde tüm bölgeye taşımış durumdayız. En somutta kendindeki erkekliği öldürerek Önderlik bunu kendi şahsında başlatmıştır.

Geldiğimiz aşamada erkek egemenliğinde bir kırılma yaşadığını fakat kalıcı bir dönüşüme çevirecek bir hatta oturmadığını söyleyebiliriz. Bu yönüyle baktığımızda cins mücadelesinin kendi içinde bir diyalektik taşıdığı belirtmek gerekir. Kadın özgürlük iddiasında derinleştikçe, egemen erkeklik aleyhine ortaya çıkan gelişme de özgürlük iddiasına denk gelecektir. Kırılma gerçekleştikçe de kadın lehine gelişim düzeyi daha belirgin hale gelecektir. Çünkü kadın dönüştükçe, toplumsallaştıkça erkek egemenliğinin kültürünü zayıflatacak, erkeklik kültürü zayıfladıkça kadının mücadele etme zemini güçlenecektir. Bu nedenle gelişim düzeyini bütünlüklü bir değerlendirmeye tabi tutmak gerekir. Kapitalist modernite sistem olarak tarihsel süreçlerin tüm egemen erkeklik değerlerini bağrında taşır. Ataerkilliğin kümülatif temsili olarak kendini var eder. Erkekliğin yansıma biçimlerinde farklılaşma olması bu gerçeği perdelemek içindir. Bu açıdan değerlendirdiğimizde kapitalizmin güncel olarak yaşadığı kriz hali aynı zamanda bir erkeklik krizidir. Artık sürdürülemezlik sınırlarındadır. Krizden çıkış için tüm gücüyle kendini yenileme çabası içinde olduğu görülüyor. Tıkanmayı aşma çabalarından biride liberal ideolojiye dayalı sahte özgürlük algısı ile kadını sistem içileştirmeyi hedeflemektedir.

Parçalıda olsa evrensel olarak ortaya çıkmış sistem karşıtı kadın hareketlerini sistemde yaşanan tıkanmanın etkeni olarak değerlendirmek gerekir. REBER APO'nun kapitalist modernite, devlet, erkeklik çözümlemeleri ve alternatifi olarak da esasta kadın özgürlüğüne dayalı Demokratik Modernite kuramı, sisteme

ideolojik ve bilimsel bir müdahaleyi ifade eder. Buna dayalı gelecek mücadele araçları ve sistemi egemen erkeklik aleyhine ortaya çıkmış en temel ideolojik kırılmayı ifade eder.

Bu gelişmenin Kürdistan somutunda değerlendirmek daha önemli olmaktadır. Zira başta da belirttiğimiz gibi mücadelemizin başından itibaren Reber Apo'nun kadın özgürlüğünü geliştirme çabaları somut olarak Kürdistan toplumunda bir devrim niteliğindedir. Önderlik paradigmasının yansıdığı her yerde mücadelemizin kadın özgürlüğüne dayalı olduğu bilinci hem kadın da hem erkek de oluşmuştur. Özellikle gelişen özgün örgütlenme araçları ve bilinçlenme çalışmaları Kürdistan kadınının mevcut erkeği kabul etmeyen bir duruşa dönüşmüştür. Yediden yetmişe her Kürt kadını, erkeğin mevcut halini kabul etmeyen ve özgürlük bilincine susamış bir gerçeklik içindedir.

Aynı zamanda erkek açısından da gelişim düzeyinden etkilendiği kadar, egemenliğinde de ısrar eden tutumlar açığa çıkıyor. Özellikle de cins mücadelemizin toplumsal alana yansıması açısından değerlendirdiğimizde, erkekte kadının özgürleşme iddiası ile bağlantılı olarak kendini bir sorgulama gelişse de buna denk radikal bir değişim düzeyi açığa çıktığı söylenemez. Örnek olarak erkek (toplumsal alanda) mevcut duruşunu göstermese de aile içerisinde egemenliğini eşi, kız kardeşi, annesi üzerinde hâkim kılan yaklaşımlar ortaya çıkıyor. Kaba anlamda erkeklik de bir kırılma olsa da, inceltilmiş ve kodlanmış halinde ısrar vardır. Cins mücadelemizin Kürdistan toplumunda açığa çıkardığı gelişme düzeyi de erkekliğin kırılmasında etkili olmuştur. Tüm örgütlenme alanlarında uygulanan cins kotası, eş başkanlık sistemi kadınlara kapatılan ve sadece erkek alanı olarak görülen mücadele alanlarında gözle görülen bir gelişme düzeyi yaratmıştır. Fakat buna rağmen bu alanlarda hem kadın hem erkek açısından değişimi stratejik ele almayan, biçimselleştiren anlayışlarda daha fazla ön plandadır.

KADIN DEVRİMİ İÇİN KADIN PARTİSİNİN KURULMASI VE PARTİLEŞMENİN AMACI

Parti sözlük anlamı olarak; ortak düşünce ve görüşteki kişilerin oluşturdukları siyasi topluluk şeklinde tanımlanır.

Ortak amaç ve hedefler, fikirler ve talepler doğrultusunda bir araya gelmiş bireylerin, toplulukların belirlenmiş bir program, tüzük vb. ilkeler, kurallar ve işleyiş esasları temelinde hareket etmeleri, eyleme geçmeleri ve mücadele etmelerinin geniş örgüt modeline parti denilebilir. Bu çok genel bir tanımdır ve özellikle günümüzde Partilerin tanımlarına ve işlevlerine ilişkin çok çeşitli yorumlar ve görüşler vardır. Önderlik partilere ilişkin şu yorumu yapmaktadır:

“Modern partilerin rolünü daha önceki çağlarda toplumların bilge kişilikleri, rahipleri, politik tarafları ve dinsel mezhepleri oynardı. Somutta çatışan hanedanlar, bürokrasinin askeri ve ilmiye kanatları yanlarına çok sayıda müttefik alarak etkinlik ve üstünlük kazanmaya çalışıyorlardı. Toplumsal sorunların doğuşuyla birlikte farklı çözüm önerileri ve yöntemlerine sahip parti-ler de beraberinde doğarlar. Çağlar boyunca partiler gizli veya açık hep var olagelmıştır. Herhangi bir toplumsal soruna müdahale etmek, dışta ve içte yönetimlere karşı koymak için bireysel güç yetmeyince parti gücüne başvurmak en rasyonel yoldur. Her karşı koymanın bir partisi vardır. Dinler ve dinlerdeki mezhepler ve tarikatlar bile çıkışta parti rolünü oynamaktadır. İdeolojik, politik ve ahlaki olarak kendilerini hangi kimlikle adlandırırırlarsa adlandırsınlar sonuçta birer partidirler. Modernite döneminde bu tarihsel gelenekler yeni biçimlere evrilmişler, adım adım günümüzdeki parti anlamına kavuşmuşlardır.”

Partinin esas anlamı olan, var olan bir yönetime ve sisteme karşı hoşnutsuzluğunu ve eleştirilerini ya da başkaldırı ve reddini örgütlü ve programlı bir şekilde dile getirme olarak ele alındığında, ilk partilerin ezilenler tarafından oluşturulduğunu ve onların

zihniyet yapılanmalarında, mücadele ve eylem iradelerinin gelişiminde ve devam etmesinde ya da edememesinde öncü rolü partilerinin oynadığını görürüz. Partiler ezilenlerin öncü örgütüdür. En geniş örgütlülüğü ve örgütlenmeyi ifade eder. Hristiyanlık, Hz. İsa önderliğinde bir yoksullar partisi hareketidir. Hakeza Hz. Muhammed önderliğinde İslami devrim bir kabileler birliği partisi gibidir.

Cins çelişkisinin derinliği köklü bir kopuşun ihtiyacını açığa çıkardığını belirtmiştik. Bu tarihsel ve güncel gerçekten kaynaklı en çokta kadınların parti örgütlenmesine ihtiyacı vardır. Çok yönlü gerçekleşen erkek egemenliği esasta ideolojik bir kurgudur. Erkeklik ideolojisi kurumsallaştıkça bugünde güncel olarak yaşanan toplumsal sorunlara yol açmıştır. Diğer taraftan ise kadının ve toplumun kaybediş süreci büyük oranda zihinseldir. Zira egemenliğini önce zihinde inşa etmiştir.

Reber Apo baştan beri Kürdistan özgürlük mücadelesini kadın özgürlüğü eksenine oturttu. Otuz yıllık mücadelemiz boyunca bu eksene denk teorileri ve araçları Önderlik adım adım geliştirdi. 1996 Haziran ayında Zilan arkadaşın fedai eylemi ve 1998 yılında Sema arkadaşın zindanda erkek gericiliğine karşı yaptığı eylem cins mücadelemiz açısından bir dönüm noktasını ifade eder. Zilan ve Sema arkadaşın eylemleri özgür kadın iddiasının geldiği düzeyi gösteriyordu. Buna karşın Önderlik kadın kurtuluş ideolojisinin ilanını gerçekleştirerek açığa çıkan düzeyi ideolojik bir mücadele hattına dönüştürdü. Bu mücadele hem kadının hem de erkeğin geriliklerine karşı radikal bir mücadeleyi içeriyordu. Reber Apo açığa çıkardığı düzeyi ve ideolojik hattı kadın partileşmesi ihtiyacına ifade eden bir değerlendirme süreci başlattı:

“Nasıl sosyalizm partisi varsa, kadınların da partisi olmalı. Kürdistan Devrimci Kadın partisi ciddi bir gelişme olabilir. Büyük bir çelişki ancak büyük bir parti ile aşılabılır. Sorunlarınız ağırdır. Partileşin! Kendinizi örgütlemeniz gerekir. Bu kadar kadın yanlısı bir düşünceye sahip olmama rağmen, sanırım bastıran erkek yönüm daha ağır basabilir.

O açıdan kendi kurtuluşunuzu kendiniz ilerletmelisiniz. Erkeklerin bütün yaklaşımlarına, kadın örgütü adına cevap verebilmek ilginç olur. Tüm planlarınız, ne kadar hayaliniz varsa, hepsi örgütle hayata geçirilir değil mi? Hem en renkli düşünün hem de pratik değeri olan adımlar atın. Ben bir kadın sempatzanı olarak bunları söylüyorum. Benim öyle kadın kurtuluş Önderi olmaya fazla niyetim yok. Beni yandaş olarak kullanabilirsiniz. Özgür bir kadın kurtuluş partisine, ben yandaşım. Hatta içine tek tük erkekleri de alabilirsiniz. Yani salt cins örgütü değil. Kadın şartlarını tam kabul eden erkeği de alabilirsiniz. Mesela Fikri Baygeldi gibi bir erkek, bu partiye üye olabilir.”

Kadın partileşmesinin özü, örgütlenme modelinden ziyade, ulaşmak istediği amaçları teori-pratik-tüzük ve kurmay bir güce dönüştürmeyi ifade ettiği için önemlidir. Kadın özgürlük sorununu gündeme alma düzeyini, çelişkiyi çözmedeki ısrarı, ilkelerini, strateji ve taktiklerini, mücadelesini kadınların öz kararlaşmaları ile vereceklerini ifade eder. Yabancılaşmış, parçalanmış kadın gerçekliğini ancak onun öz düşüncesini yaratarak, örgütlü mücadele ile aşabileceklerini iddiasını gösterir. Hem tek tek her kadının kendini yeniden yaratmasını ifade ederken, hem de ortak özgürlük, yaşam ve mücadele sorunlarını çözmede kolektif akıl ve bilinç organıdır partileşme. Zira yaşadığımız hiçbir sorun bireysel olmadığı gibi erkek egemenliğinden de bağımsız değildir. Partimizin ortaya çıkma nedeni Önderliğimizin de belirttiği gibi salt cins olarak kadının kurtuluşuna endeksli değildir. Kadın özgürlüğünü eksen alması, kadının kurtuluş ve özgürlük zeminin esasta bu bağlamda oluşmuş tüm toplumsal sorunlarında çözümü anlamına gelmesindendir.

Dili, kültürü, varlığı yok sayılmış ve halen özgürleşmemiş Kürdistan gerçekliği partimizin aynı zamanda Kürt varlığını kalıcı bir sisteme kavuşturma ve varlık yokluk savaşında öncülük yapma misyonu vardır.

Öncülük her anlamda Kürdistan’da özgür demokratik yaşamı inşa etmektir. Bu temelde Kürdistan ulusal kurtuluş sorununun demokratik çözümünde aktif ve öncü rol oynamayı kendi misyonu ve görevi olarak görür.

PAJK Demokratik-Ekolojik Kadın Özgürlükçü Paradigma temelinde Demokratik Modernitenin yaşamsallaşması bununla beraber demokratik ulus ve demokratik özerkliğin gerçekleşmesinde öncülük rolüyle yer alır. Özgür yaşam ve demokratik kurtuluşun vazgeçilmez mücadele ayaklarından biri olan Kadın Devrimini başarmayı amaçlar. Böylelikle Ortadoğu kadınları, halklarına bununla beraber giderek dünya kadınları ve halklarına kadın devriminin öncü gücü olmayı ve başarılı bir model olmayı amaçlar.

Özgür yaşamı Demokratik Modernite de görüyoruz. İçinde bulunduğumuz güncellikte hâkim modernite Kapitalist Modernitedir. Yani demokrasi değerlerini de gasp etmiş kapitalist ulus-devletler ve ulus üstü şirketlerin dünyayı egemenlikleri altında tutmaya çalıştıkları bir sistemdir. Kendisini kadın üzerinden yürütülen cinsiyetçiliğe dayandırmaktadır. Aşırı kadınsılaşmış kadın ve aşırı erkeksileşmiş erkek yani doğallığını yitirmiş, zihniyeti, duyguları ve güdülerini sistem tarafından çeşitli hileler yoluyla esaret altına alınmış ve şekillendirilerek çarpıtılmış duruma getirilmiştir. Böylece sistemi besleyen ajan bir toplumsal doku oluşturulmuştur. Oluşturulan aile gerçekliği sistemin adeta çekirdek dokusunu temsil etmekte doğan ve büyütülen her çocuk devlete iyi itaat edecek vatandaşlar haline gelmektedir. Hakeza okullar birey adı altında devletin en değme vatandaşının yetiştirildiği yerler olarak rol oynamaktadır. Kısacası adeta özünden çıkarılmış bir kadınlık ve bunun üzerinde sahte bir egemenlikle kandırılan erkeklik üzerinde inşa edilmiş bir kapitalist modernite toplumu yaşamaktadır. PAJK bunu topluma saldırı olarak görüyor ve toplumu savunmayı bunu da her yerde toplumu var eden özünü besleyerek, büyütürken sağlamayı amaçlıyor. Bunun için öncelikle kadın üzerindeki her türlü kölelik kodlarını kaldırıp atmayı ve özgür kadını açığa çıkararak güçlendirmeyi amaçlıyor. Yine köle kadının vazgeçilmez eşi olan egemen erkeği de reddederek, geri püskürterek erkeği dönüştürmeyi ve özgür kadına, doğaya saygılı ve sevgi ile yaklaşan erkeği açığa çıkarmayı böylelikle demokratik modernitenin sosyalitesini yaşayabilecek

ve yaşatabilecek toplum gerçekliğini yaratmayı hedefliyor. Demokratik modernitenin en elverişli zemininin ve öz değerlerinin Kürdistan halk gerçekliğinde olduğunun bilinciyle Kürdistan'daki kültürel soykırımla mücadele ederek bu değerlerin üzerine adeta karabasan gibi sinmiş olan faşizmi yenerek halklara nefes aldirmayı da hedefliyor.

Özcesi kadın özgürlüğüne dayalı demokratik modernitenin demokratik ulus ve demokratik özerk yaşamı geliştirme amacı olan PAJK'ın buna göre stratejisi ve hedefleri vardır. O nedenle Stratejik mücadele alanları adı üzerinde stratejiktir. Yani uzun vadelidir. Birkaç hafta, ya da birkaç aylık mücadeleler ya da birkaç yıllık mücadeleler değildir.

Bireysel çaba ve mücadeleler değildir. Parti organlarının, komitelerinin ve militan kadro yapısının birbirini tamamlayacak şekilde bütünlüklü mücadelesini gerektirir. Stratejik mücadele kopuk kopuk, rastgele yürütülmez. Uzun veya kısa vadeli yine genel ve yerel yani her bir alanda, bölükte ya da parçada partinin olduğu her yerde planlı, programlı yürütmeyi amaçlar.

ÖZGÜN-ÖZERK ÖRGÜTLENMENİN İÇ İŞLEYİŞİ

Özgün örgütlenme, cins olarak kadının kendi öz gücünü, cins sevgisini ve düşüncesini yaratacağıımız en temel zemindir. Özgün özerk örgütlenme daha partinin kurulduğu ilk yıllarda Sara Heval tarafından özgün kadın birimlerinin oluşturulduğu dönemlerden başlatılabilir. Devamında Kopuş süreci ve kadın ordulaşması ile başlayan süreç özgün örgütlenmenin kadın açısından yaratacağı kazanımları en somut haliyle açığa çıkardı. Özgün-özerk örgütlenmenin diğer önemli ve esas boyutu ise, genel anlamda yürütülen özgürlük ve eşitlik mücadeleleri, kadın açısından da özgürlük ve eşitlik anlamına gelemeyeceğidir. Tarihsel olarak derin, çok yönlü bir köleliği yaşayan kadın, özgün çabalar olmadan özgürleşme adımları atabilir mi? Bunun böyle olmadığı Reel Sosyalizm ve dünya devrimlerinden çıkarılan sonuçlarla rahatça anlaşılabilir.

Bu yönüyle de Önderliğimiz hiçbir devrim hareketinde görülme-
yeyen çaba ile toplumsal ve ulusal kurtuluşun esasını da kadın devrimine dayandırdı. Özgün örgütlülük çabası özgürleşme mücadelesinin özüdür, beslendiği kaynaktır. Önderlik bu konuda şunları belirtir: *“Kadın sorunu günümüz dünyasında gittikçe öne çıkan bir durum. Biz Kürdistan Devrimi’yle buna en büyük karşılığı vermeyi esas alan bir parti hareketiyiz. Parti hareketimiz içinde özgürleşen birey, büyük bir çözümdür. Parti içindeki özgürleşme düzeyi kesinlikle kadının özgürleşme düzeyini de ortaya çıkarıyor. Bu sanıldığından daha fazla toplumun devrimcileşmesine, özgürleşmesine büyük katkı sunuyor. Bir yerde kadın özgürleştiği oranda toplum özgürleşir; biz buna birey özgürleştiği oranda kadın-erkek ilişkilerinde de eşitlik, özgürlük gelişir diye bir derinlik kazandırıyoruz.*

PKK’lileşmenin bu yönüne de dikkat etmemiz gerekiyor. Kürdistan Devrimi’nin, yalnız erkek egemenlikli bir devrim değil, kadın-erkek ortak egemenlikli ve otoriteli bir devrimci gelişme olduğunu iyi görmek gerekir. Feodal özellikleri ağır basan, erkeğin güdümünde yürüyen bir devrim olmasına izin vermiyoruz. Daha da ötesi, kapitalizmin lehine ayrıcalıklı kıldığı kişi özellikleri olduğu kadar, erkek egemenlikli özelliklere de izin vermiyoruz. Bütün bunlar da bizim kadın-erkek birliğinde eşitlik ve özgürlüğe çok açık bir zeminde PKK’yi geliştirdiğimize ve kendi kendimizin bu ilkeyi iyi gözetten bir tarzda gelişmesine büyük değer biçiyoruz. Kesinlikle hem ilke var, hem de uygulaması vardır. Buna göre kadın gelişir, buna göre erkek kendini geliştirir.”

Özgün-özerk örgütlenme Önderliğin temel prensibi, ilkesidir. Özerk örgütlenme, özgün örgütlenmeden bir adım daha önde olmayı ifade ediyor.

İnisiyatif daha fazladır, resmiyeti, hareket alanı daha geniştir. YAJK, PAJK, KJB YJA-STAR'ın konumu böyledir. Aslında özgünlüğü aşmıştır. Ayrı bir işleyişi, programı, tüzüğü ve prensipleri vardır ama bütünlük içinde de yer alır. Hem genel örgüt içinde temsili bulur hem de bağımsız karar alma uygulama gücü ve inisiyatifi vardır. Hatta YJWK'den özerk örgütlenmeyi başlatılabiliriz. Bu anlamda parti tüm özgün özerk örgütlenmelerimizin zirvesidir.

Kadının öz kimliğini, düşüncesini, duruşunu ve karar gücünü temsil eder. Bu yönüyle Özgün örgütlenmenin asıl temeli zihniyettir, cins bilincinin zirveleşmesidir. Bu yüzden Önderlik kadın özgürlük çalışmalarına zihniyetten başladı. Kadının kendisini görmesi, tanınması, gücünü görmesi, birbirine güvenmesi, birlikte yaşaması içindi. Kadındaki yaratılan kölelik, parçalı, birbirine güvensiz, kendisine güvensiz, zihniyete karşı mücadele ederek bunun üzerinden özgün özerk partileşmeyi bu zihniyet üzerinden geliştirdi. Eğer böyle bir zihniyet ve zemin olmasaydı kadın özgür kimliğine yabancılaşmasını aşabilir miydi? Yani özgün özerk örgütlenmenin içeriğini oluşturan şeması değil, ulaşmak istenen zihniyette değişimdir.

Cins mücadelesi açısından olmazsa olmaz bir zemin iken güncel olarak bizi güçlendiren bu zemini nasıl ele aldığımız hayati önemdedir. Geriye dönüp baktığımızda Ordulaşmadan komplo sürecine kadar kadın kendini var edebilmek için iddialı, güçlü bir mücadele yürütüyor Bu yüzdende de irade olması ve etkinlik düzeyi çok belirgindir. Her birimiz kendi açımızdan değerlendirdiğimizde Partide ilk öğrendiğimiz ölçü neydi? KADINI SEVMELİSİN, KADINI GÜÇ GÖRMELİSİN, MUHATABIN KADINDIR! İlk öğrendiğimiz ve kayıtsız şartsız, çelişki yaşamadan kabul edilen yaşamsal bir ölçüydü. Yani temel bir ilkeydi. Fakat bugün açısından özgün zeminlerimize hangi düzeyde yaklaşıyoruz, cins mücadelemizin bir ilkesi olarak görüyor muyuz? Kimi pratik yaklaşımlarımızı değerlendirdiğimizde yaklaşımda kimi zayıflık olduğu görülüyor. Ortaya çıkan zayıflıkları tespit etmek için Özgün-özerk örgüt zeminlerimizin iç işleyişini yeniden hatırlamak ve bulunduğumuz tüm zeminlerde vazgeçemeyeceğimiz ilkeler olarak ele almamız gerekiyor. Şehit Sara Heval'in özgün örgüt ve ortak kimliğe ilişkin şu değerlendirmeleri bizim açımızdan ufuk açıcudur:

“Özgünleşme karakteri, özgürlük ilkeleri ve onun örgütsel ilişki boyutuyla ifade edildiği oranda sorunlar aşılabılır ancak. Özgünlüğün örgütlülüğü ortak kimlikse, her birimizin ifade ve inisiyatif yeteneği onun temsil düzeyidir. Nerede olunursa olunsun kadın kendi bağımsız,

ilkesel duruşuyla var olur. Bu olmadığında veya yetersiz olduğunda, dar-yetki kimliği öne plana çıkar ki, farklı güç arayışları ve dengeler de burada kendini gösterir. Bir yerde kadro, özgünlüğünü salt yönetim kimliğinde görüyor ve onun inisiyatifi sınırında dolanıyorsa orada doğru temsiliyet (özgünlük anlamında) de, doğru cins mücadelesi de olmaz. Bunun için en başta öncülükte zihniyet değişimi oluşturmak ve özgürlük hareketimizin geneline yansıyan bir dönüşüm sağlamak önem kazanmaktadır.”

Şehit Sara'nın da vurguladığı gibi özgün kimlik özgün örgütü temsil eder. Her birimiz de öncülük misyonumuzla bu kimliği bütünleştirdiğimiz oranda bir temsiliyetten söz edebiliriz. Buna göre de özgün işleyişi uygulamak demek, yaşamın her alanını, her anını hesaplamak, planlamak ona göre kural koymak ve kadında duyarlılık ve hassasiyet yaratmak ve ona göre erkeğin alanını daraltıp kadının alanını genişletmektir. Yani kadının kendini besleyeceği, büyüteceği alandır. Fakat erkeği dönüştürme amacı olan bir hareket olarak genel ortamlara da rengimizi, düşüncemizi, ölçülerimizi yansıtmak zorundayız.

Özgün örgütlenmenin temeli ise bulunduğumuz her yerde PAJK kimliği ile temsiliyet sağlamamız gerektiğidir. İdeolojik kimliğimiz PAJK kimliğidir. Bizler açısından esas almamız gereken en temel konu, hangi çalışma alanında olursak olalım orada bulanma nedenimiz, parti kimliğimiz üzerinden görevlendirme amacıyadır. Yani YJA-STAR, KJB, KOMELAN CİWAN ya da herhangi bir toplumsal alanda olma esasımız PAJK kimliği ile yapılmış bir düzenlemedir ve dolayısıyla da kadın gücünü temsilen orada bulunuyoruz ve bu esas üzerinden de hem partiye hem de birbirimize karşı sorumluyuz. Diğer yandan PAJK kimliği aynı zamanda Kadın Kurtuluş İdeolojisine göre yaşamak anlamına gelir. Bu yönüyle de en temel esaslardan birincisi, kadın kurtuluş ideolojimizin ilkelerini her arkadaş bulunduğu çalışma sahasında yaşamsallaştırmaktan sorumludur. İkinci olarak da, özellikle genel çalışmalarda bulunan arkadaşlar bulundukları her yerde özgün, tekmil, toplantı, eğitim ve rapor sistemini uygulamaktan sorumludur. Özgün zeminlerimizin, saydığımız kurallarını

uygulamak tabi ki örgütlenmemizin esasıdır. Fakat özgün işleyiş salt kurallar üzerinden ele almak bizleri yanılgıya götürecektir. Her şeyden önce cins bilinci, sevgisi, birbirini, büyütme, tamamlama, kadın kurtuluş ideolojisinin ilkelerini içselleştirme ve yaşama olmadan sadece özgün tek mil, toplantı, eğitim vb. yapmak, özgün örgütlerimizi şematik hale getirecektir. Bu nedenle her zaman için cins bilincimizi derinleştirerek, gereklerini yaşamsallaştırmak her PAJK militanının ahlaki-politik sorumluluğudur.

Her arkadaşın rapor yazma, öneri yapma ve bilgilendirme hakkı vardır. Fakat her ne konuda olursa olsun özgün işleyiş gereği tüm rapor ve bilgilendirmelerini kadın örgütüne yapar. Erkek egemenliğinin kadında yarattığı kişilik parçalanması en fazla kadını, kadının kurdu haline getirmiştir. Reber Apo'nun kadında ilk olarak yıkmak istediği bu çarpıtılmış gerçek olmuştur. Zaten özgün zeminlerimizin esası da düşmanlaştırılmış, birbirini kıskanan, kadının başarısını hazmedemeyen, güç olarak erkeği esas alan geri-geleneksel özelliklerin yerine, cins bilinci, sevgisi, dayanışmasını ikame etmeyi amaçlamıştır. Bu konuda cins mücadelemizin esaslarından biride bu ilkeyi birbirimize kavratmak ve mücadele etmektir. Bu nedenle de kadın örgütünü esas almak ve ona göre işleyişi uygulamak olmazsa olmaz bir ilkemizdir. Diğer yandan örgüt işleyişimiz teknik, salt tüzüksel bir olgu değildir. Kadın Yoldaşlık ilişkilerinin bütünlüğü örgütümüzün özüdür, ruhudur. Önderlik yoldaşlık ilişkilerinin önemine şöyle vurgu yapmaktadır: *“Esas olarak ideolojik ilişkilerdir; ideolojinin açığa vurduğu ve ortaya çıkmasına yol açtığı hakikat ilişkileridir. İki yoldaşın birliği bu anlamda sadece ideolojik birlik olmayıp, ideolojik kapasitenin yol açtığı hakikat birliği olarak yaşanmak durumundadır. İki yoldaş eğer gerçekten yoldaşlık sırrına erip birlik olmuşlarsa, bunu hakikatin güçlü temsili olarak kavramak gerekir. İki yoldaşın birliği bu anlamda sadece ideolojik birlik olmayıp, ideolojik kapasitenin yol açtığı hakikat birliği olarak yaşanmak durumundadır. İki yoldaş eğer gerçekten yoldaşlık sırrına erip birlik olmuşlarsa, bunu hakikatin güçlü temsili olarak kavramak gerekir. Yoldaşların yoldaşı olmak, temsil edilen hakikatten pay almak demektir. Bunun dışında boşuna yoldaş tanımı aramamak*

gerekir. Büyük hakikat derdi olmayanların ‘yola’ girmemeleri gerekir.”

Yoldaşlık ilişkileri ve özgün işleyişimizin nasıl bir bağı var? Sorusu sorulabilir. Özgün zeminlerimizde ortaya çıkan sorunların büyük kısmı kadın yoldaşlık ilişkilerinin zayıflığından kaynağını alıyor. Örneğin neden özgün yönetim ya da yapılarımızda birbirini boşa çıkartacak düzeye gelen uyum sorunları açığa çıkıyor? Ya da birbirimize, yönetimlerimize eleştirilerimiz olduğu halde resmi zeminlerde eleştirilerimizi yapmayıp, yoldaşlarımızı tartıştırıyoruz? Önderliğimizin altını çizdiği gibi yoldaşlık ilişkileri ideolojik ilişkilerdir. Bu nedenle de kadın yoldaşlarımızın eksikliklerini doğru temelde eleştirmek, cins bilinci, sevgisinin bir sonucu olduğu kadar yoldaşımızı büyütmenin, tamamlamanın bir sonucudur. Yani ideolojimizin ilkeleri dışında bir tutum içerisine girmenin, beğenmemenin, karşıtlaştırmamanın, irade olarak görmemenin kaynağı geri-geleneksel ölçüler değil midir? Reber Apo'nun mücadelemizin ruhunu hakikat ve ideolojik yoldaşlık olarak tanımlamasını böyle algılamamız gerekir. Eğer amacımız cins mücadelemizin esaslarını radikalleştirsekse bunun yolu resmi örgüt zeminlerimizdir. Ya da radikal mücadele etmek örgütü dağıtacak düzeyde bir karşıtlık ve uyumsuzluk yaratmak değildir. İdeolojik tutum almak ve değiştirmeyi hedeflemektir. Diğer türlü özgün zeminlerin ruhunu, bilincini zayıflatacak dolaşısıyla da cins mücadelesinin kişiselleşme ölçülerine düşürecek bir tarzdır. Yoldaşını sevmek, büyütme, uzlaşma olmadığı gibi, yöntemsiz mücadele yürütmek, tartıştırmak da radikal mücadele değildir. Bütün bu sonuçların ortaya çıkmaması için diğer bir örgütsel işleyişimiz eleştiri-özeleştiriye güçlü bir araca dönüştürmektir. Karşıtlaştırmak kadar uzlaşmak ve denge kurmakta aynı sonuçlara yol açıyor. Yani resmi zeminde özeleştiri ve eleştiri yapmadığımızda bunun sonucu olarak da düşüncelerimizi resmiyet dışında tartışma geliyor. O zaman bizim açımızdan radikal mücadele etmenin bir boyutu cesaretle, yapıcı tarzda özeleştiri-eleştiriye silahını işletmektir.

Yine özgün çalışma bulunduğumuz her yerde önceliğimizdir. Özellikle genel çalışmada bulunma nedenimiz daha öncede

belirttiğimiz gibi ideolojik kimliğimiz üzerinden ve özgün örgütümüzü temsilendir.

Bizler iş ve rol koordinasyonu esasına dayanarak genel örgütteyiz. Buna dayalı olarak da sayımız iki kişi bile olsa genel örgüt zeminlerine mutlaka gündemler üzerinde ortaklaşmış, görüş birliğine varmış bir bütünlük içerisinde katılmamız gerekir. Burada sorun şematik bir olgu değildir, özgünlüğün gereği ortak kimlik, düşünce ve amaç ise, bizlerde bu iradeyi yansıtmaktan sorumluyuz. Dönem dönem kimi karma zeminlerde parçalı duruşlarımız ortaya çıkabiliyor ve bu durumu doğal gören kimi aşınmalarda var. Cins mücadelemiz bugün bu noktaya gelmişse uygulanmış bu ilkeler temelinde gelişmiştir. Kadın hareketi tarihimizde, kadın yoldaşlarımızın bin bir, emek, zorluk ve mücadele ile yarattığı, kazandığı işleyiş esaslarıdır. Bizlerde bu tarihin ruhunun, emeğinin sonuçlarını korumaktan ve ileri bir seviyeye sıçratma sorumluluğundayız.

Bilincine varmamız gereken diğer esas ise, genel örgütte olmayı özgün çalışmalara göre daha önemli görme yaklaşımıdır. Mesela özgün çalışmalarda yer almayı stratejik görmeme bunun sonudur. Sanki özgün çalışmada olmak bir güçsüzlük ifadesiymiş gibi kimi tutumlar açığa çıkıyor. Özgün çalışmalara düzenlenince değer verilmiyor, kenara atılmış, emeği görülüyor gibi ele alan arkadaşlar var. Peki, bu yaklaşımı sorguladığımızda kaynağını erkeği ve onun bulunduğu zeminleri güç görmeden almıyor mu? Hatta daha fazla çözümlediğimizde erkekten ve onun değerlerinden kopmama olarak da tanımlanabilir. Yine düzenlememiz özgün çalışmaya olduğu halde kimi alanlarda, genel toplantı ve çalışmalara katılma isteği de kaynağını bu yaklaşımdan aldığı açıktır.

Genel örgüt zeminlerimizde belli bir temsiliyetimiz mevcut, fakat tüm zeminlerimizde eşit temsiliyet sağlamak mücadele etmemiz gereken esaslardan biridir. Biliyoruz ki ideolojimiz sosyal bir ideolojidir, bu nedenle örgütlerimiz her anlamda kadın-erkek eşitliğinin prototipi olmak durumundadır. Yani toplumda inşa etmek istediğimiz kadına kapatılmış yönetim alanlarının da kadın

rengi, dili, bakış açısıyla değiştirme iddiamız olmalı. Genel örgütte var olma gerekçemiz kadın kurtuluş ilkeleri temelinde erkeği değiştirme ve demokratik modernite kuramının yaşamsallaşmasına her düzeyde öncülük yapmaktır. Yani kadın militanlar olarak özgün kimlik ile genele öncülük yapma sorumluluğumuz her zamankinden ağırdır. Kendini her düzeyde değişim gücü yapacak bir niteliksel öncülük misyonu biçmek, bizler açısından esastır.

PARTİ-KADRO İLİŞKİSİ VE BÜTÜNLÜĞÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

Partimiz PAJK bir kadro örgütüdür, partinin ideolojisini toplumla buluşturacak olan en asli unsurdur. Dolayısıyla başarısında da, başarısızlığında da kadroların çok önemli bir rolü vardır. Önderlik bu gerçeği en çarpıcı biçimde şöyle ifade etmektedir: *"Güçlü bir akademik kadro olmadan Demokratik Modernite unsurları inşa edilemez. Akademik kadro Demokratik Modernite unsurları olmaksızın nasıl anlam ifade etmezse, akademik kadrolar olmaksızın da Demokratik Modernite unsurları anlam ifade etmez ve başarılı olamaz. İç içe bütünsellik anlam ve başarı için şarttır. Kapitalist modernitenin sırttaki lanetli elbise gibi duran fikri, zikri ve eylemi birbirinden ayırma anlayışını mutlaka terk etmek, aşmak gerekir. Fikir-zikir-eylem birbirinden asla ayrılmayan, hakikatin hep sırtta tutulması, bütünlük içinde giyilmesi ve yaşanması gereken yücelik nişaneleridir. Üçünü bir arada nasıl yaşamalı, ne yapmalı ve nereden başlamalı sorularına verilen yanıtlar temelinde temsil edemeyen kimse hakikat savaşına çıkmamalıdır. Hakikat savaşı kapitalist modernite çarpıtmasını kabul etmez, onunla yaşayamaz. Özcesi akademik kadro beyindir, örgüttür ve bedende (toplumda) kılcal damarlarla yayılandır. Gerçek bütündür. Hakikat ifade edilen bütünsel gerçektir. Kadro örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikattir."*

Önderliğimizin de altını çizdiği gibi kadro, esas olarak kendini, ulaşmak istediği amaca göre bir bütün olarak gerçekleştirmiş olandır. Her PAJK kadrosu da Önderlik hakikati ile bütünleşecek

bir sorumlulukla partileşmenin bilincine varmalıdır. Kadro demek parti demektir, kadroluk bir yetki meselesi değildir. Kadro nerede olursa olsun partileşmek ve partileşmeyi geliştirmekten sorumludur. Kendini kadroluğun gereklerine ulaştırmaktan sorumludur. Partileşme sorunları ve görevlerimiz esasında kadrolaşma sorunları ve çözüm yollarıyla iç içedir. Ne kadar kadro gerekleri anlaşılır ve hayata geçirilirse o kadar partileşilmiştir. Ne kadar partileşilmişse o kadar kadro gerekleri yerine getirilmiştir. Burana baktığımızda parti demek kadro, kadro ise parti anlamına gelir. Zira partiler mücadele araçlarıdır fakat onun içeriğini dolduran, yön veren, temsil eden kadrodur. Bu bütünlüğe göre bir ele alış olmazsa o zaman parti soyut bir olguya dönüşür.

Tarihten bu yana partiler ya da onlara benzeyen hareketlerin inançlı ve ısrarlı, iddialı, iradeli kadroları olmuştur ve bu kadroların direnişi ile tarihte yer bulduklarını görüyoruz. Ya da başarısızlıklarında da yine kadronun rolü vardır. Mesela Hz. İsa'nın çarmıha gerilmesinden sonra havarileri, aziz ve azizeleri yani kadroları yaklaşık üç yüz yıl süren bir direniş ve mücadele süreciyle Hristiyanlığı dünyaya yaymayı başarmışlardır. Yaya olarak kilometrelerce yol katetmişler, kıtaları aşmışlar, dervişane bir yaşamla halkın arasına girmiş ve propaganda yapmışlar inandıkları doğruları yaymışlar, Roma arenalarında aslanlara parçalatılmışlar, zindanlarda işkencelerden tecavüzlerden geçmişler ama vazgeçmemişlerdir. Onlar vazgeçseydi ya da köy köy, şehir şehir dolaşmasalardı, dervişane yaşamlarıyla halka güven vermeselerdi Hristiyanlık yaşayamazdı. Kadrosu olmayan birçok oluşumun tarihin derinliklerinde unutulması kaçınılmazdır. Partiler kadrolarına bakılarak ciddiye alınmışlardır. Önderlik bu konuyu şöyle değerlendirir:

“Kadro sıkça vurguladığımız gibi parti zihniyetini ve program esaslarını en iyi özümseyen ve tam bir coşku seli halinde pratiğe aktarmaya çalışan militanları ifade eder. Dönüşümün kurmay ekibidir. Teori ile pratik bağını kurabilen, kitlesele örgütlenmeyle etkinliği buluşturup yönetebilen özellikleri taşımak durumundadır. Ayrıca toplumsal ahlaki ve politikanın yaratıcılığını sanatkâr düzeyinde şahsında birleştiren

kimliktir.”

“Eğer PKK bugün hala yaşıyorsa, bu en başta gerçekleşen soylu ve birer insanlık abidesi olan kadrolarına bağlı olduğu gibi, tam başarıya gidememesinde de ağır sorun yaşayan kadroları yüzünden olmuştur. Hem başarı, hem başarısızlık kadrodan kaynaklanmaktadır. Kadroların şahsında muazzam bir toplumsal çelişki yumağı açığa çıkarılmıştır. Açığa çıkarıldıkları oranda yıkılan olduğu gibi, güçlenen de olmuştur. Bir kadro trajedisi, kahramanlığı ve ihaneti hep iç içe yaşanmıştır.” Kadro olmak salt niyetlerle, basit istemlerle başarılamaz. Büyük amaçları olan kadrolar olarak, bu amaçlara uygun ölçüleri kendimizde yaratmak zorundayız. Çünkü PAJK özgür yaşamı inşa etme çıkışını ifade eder. Sıradan bir çıkış değildir. O nedenle kadrosu sıradan olamaz. Radikal bir sistem karşıtı olan kadın partisinin kadro ölçüleri amaçlarına ve sorumluluklarına göre olur. Demek ki kadro toplumda açığa çıkarılması hedeflenen ahlaki- politik toplumun dolayısıyla demokratik ve özgür yaşamın prototipi yani ön modeli olacak. Toplum bu kadro şahsında özgürlüğe, demokrasiye susayacak, tercih edecek, güzelliğin, yaşanılabilir olanın, adil olanın bu uğruna mücadele verilen yaşamda olduğunu görecektir ve devlete karşılık kendi öz yaşam değerlerini tercih edecek. Sistemin, egemen erkeğin yarattığı kadına bakacak bir de PAJK'ın kadrosuna bakacak hangisinin güzel, onurlu ve yaşanılabilir olduğuna karar verecek. Düzene özenme değil de özgür yaşam ölçülerine imrenecek. Kadro yeni yaşam modeli olarak kendini her gün toplumun örnek alacağı bir kişilik ölçüsüne kavuşturma sorumluluğunda olacak.

Parti kadrosu olmanın kimi temel özelliklerini sıralarsak:

Önderliğimizin paradigması özü komünalitesini kapitalist modernitenin panzehiri olduğuna dairdir. Yani insan toplumu komünal olmadan yaşadığında toplum olmaktan çıkmış, kendine yabancılaşmıştır. Dolayısıyla da Önderlik paradigmasının inşa gücü olarak bizler, ilk olarak inşayı kendi kişiliklerimizde gerçekleştirmek zorundayız. Zihniyeti, yaşamı bireyci, liberal olan

toplumsallığı inşa edebilir mi? Edemez!

Bunun için de hem parti yaşamında hem de toplumda paradigmanın tüm yaşam ölçülerini ve özelliklerini önce kendi kişiliğine ulaştıracak gücü yaratmalıdır. Partileşmenin özü de şudur: Önderliği doğru kavrama, yaşama akıtma Demokratik Moderniteyi gereklerine göre inşa etme, yani Önderlik partidir, partileşme ise Önderlik ile bütünleşmedir! Mücadelemiz içinde Önderliği doğru kavramış ve eylemi ile pratikleşmiş çok değerli şehit yoldaşlarımız vardır. Bunu yapabilme gücü ve potansiyeli her kadroda mutlaka vardır, önemli olan çaba, emek ve fedai ruhla kararlaşmaktır.

Kadrolaşmak Gönüllülüğe Dayanır. Bütün inanç partilerinin kadroları için bu geçerlidir. Zorlama yoktur. Önderliğimizin deyişiyle; "Kadro olmak bir aşk, bir tutku işidir. Kendini amaçlarına sınırsız inanç, kararlılık ve aydınlıkla yatırma demektir. Bu nitelikleri olmayan, bir heves, kariyer tutkusu ile önü tutmak isteyen kişilikler hep olumsuz sonuçlara yol açarlar. Kadrolaşma bir heves olmanın ötesinde teorik bir öngörü, programa derinliğine bağlılık ve parti binasını kurmakta bir tutku insanını gerektirir." Kadro Sosyalisttir. PAJK sosyalist bir partidir. Komünal ve demokratik yaşam değerlerini savunur. Eşitlikçidir ve çoğulculuktan, farklılıklara dayalı birlik anlayışını kabul eder. PAJK kadrosu sosyalisttir. Sosyalist olmak dayanışmacı, paylaşımcı ve toplumsal olmaktır. Özcesi kapitalizm karşıtıdır.

Kapitalist moderniteye karşılık demokratik modernitenin boyutlarını geliştirmeyi esas alır. Sosyalist olmak demek ilişkilerinde eşitlikçi olup efendi- köle ilişkisine ve onun kültürüne asla yer vermemektir. Farklılıkları zenginlik sayar ve bununla beraber birlikteliğini önemser. Birlik olmak aynı olmak anlamına gelmez. Her toplumun, her inancın, dilin, kültürün kendine has güzellikleri vardır. Kendi içinde kutsallıkları vardır. İnanç, dil, kültür, etnik farklılıkları bir arada yaşamının zenginleştirici yanı olarak görür. PAJK kadrosu sosyalist ilkeleri kişilinde bir yaşam ölçüsü haline getirir. Kadro temel özelliklerinden biride özgür iradesini yaratarak partinin, halkın hizmetine koymasıdır. Yani kadro olmak,

gerçekliğim ne ise öyle örgüte itaat edeyim demez. Bizim partiye, örgüte katılım anlayışımızda kendi öz iradesiyle örgüte katılma vardır. Boyun eğerek katılma katılmak değildir, tabi olmandır. Partimiz özgürlük ölçülerimizi geliştireceğimiz bir zemindir. Geleneksel kadınlığın özelliği olan var olana tabi olmandır, bizler özgür iradeli parti militanları olmak durumundayız. Tabi ki özgür iradeli olduğumuz kadar devrime kendini adama, fedaileşme de militan olma ölçümümüzdür.

Partileşmek, militanlaşmak ideolojik arınmayı gerektirir. O da sürekli nefis savaşı demektir. Nefis savaşı kendindeki bütün nefis'lere karşı savaş açmak demektir. Çünkü kadınlar olarak kendimize ait hiçbir şeyimiz bırakılmamıştır. Nefis savaşı 'XWE-BUN' olmayı başarmaktır. Kendinde düzeni aşmak ondan temizlenip arınmaktır. Partileşmek arınmakla kalıcılaşır, başarı yaratır. Nefis savaşı verilmezse partileşme kesintiye uğrar. Kendinde yani ruhunda, bedeninde arınma, fikrinde arınma, temiz işler, temiz kişilik yaratır. Nefis savaşını bilgiler, dervişler ya da peygamberler günlerce mağaraya kapanarak yemeden, içmeden kesilerek, kendini tamamen yalnızlaştırarak bir bütünen kendi içine dönmek ve kendini bulmak biçiminde yapmışlardır. Bizimkisi sadece günlerce mağaralara kapanmakla değil, yaşamın her anında kendini bilme ve sorgulamayla ve bunu pratikleştirmekle başarılıdır. Önderlik anın devrimciliği olarak adlandırdı. Anı anına sistemle savaş halinde olmak. Parti ve Önderlik gerçeğini kişiliğimizde yaratmanın savaşı, öncelikle kendimizde cesaretle bir savaş vermektir. Nefis savaşı da bunun ifadesidir.

Önderlik nefis savaşını şöyle değerlendirir:

"İslam devriminde yozlaşmamak için büyük bir nefis mücadelesi diye bir kavram ortaya atılmıştır. Arifler ve evliya menkıbeleri vardır. Dergâhlarda ömür boyu çile tüketenler vardır. Bunun anlamı şudur: İdeolojik arılığı elde etmek. Eğer bu devrimlerin etkisi günümüze kadar gelmişse böylesine yöntemleri geliştirmesinden kaynaklanıyor. Devletin dışında böyle birçok ideolojik dergâhlar vardı. Nitekim İran devrimini bu dergâhlar geliştirdi. Ve halen birçok dergâh devrime rahatlıkla kanalize olabiliyor. Bunlar ideolojik arılığın olduğu yerlerdir. Dünya malı-

na karşıdırlar ve fazla göz dikmezler. Hep ilkelere göre yaşarlar.”

KADIN ÖZGÜRLÜĞÜNE DAYALI TOPLUMSAL KURTULUŞ İDEOLOJİMİZİN İLKELERİ VE İLKELERİN ÖZÜMSENME DÜZEYİ

Öncelikle ideolojiyi tanımlayarak başlayalım. İdeoloji kelime kökeni itibariyle Fransızca ‘İdéologie’ kelimesinden türetilmiştir. Idée; fikir; düşünce ve ologie; bilim demektir, yani ‘fikir, düşünce bilimi’ anlamına gelir. Sözlük anlamı şöyledir: Siyasî veya toplumsal bir öğretiyi oluşturan, bir hükümetin, bir partinin veya bir grubun davranışlarına yön veren politik, hukuki, bilimsel, felsefi, dini, moral, estetik düşünceler bütünüdür.

İdeolojiye kısaca düşünce biçimi ya da formu da denilebilir. Bilinç biçimi olarak da kullanılır. İdeolojinin özgül tanımları vardır. Çeşitli teorileri vardır. Bizim Önderliğimiz ve hareketimiz şahsında çok yeni tanımlara ve içeriğe kavuşmuştur. *“Manevi kültür gücü olarak ideolojisiz toplum olmaz. İdeoloji zihniyetle bağlantılı olmakla birlikte daha farklı bir kavramdır. Hayvanların, hatta bitkiler ve atomların da zihninden bahsetmek mümkündür. Ama ideoloji insan toplumuna özgüdür. Görevi esas olarak yaşamı anlamlandırma ve düzenlemedir. Bu anlam ve düzenlemeler olmadan toplum ayakta kalamaz, dehşete düşer. İdeoloji bu nedenle hayli ilginç bir sorundur. Kelime anlamı fikirlerin mantığı demektir. İnsan toplumu fikirler mantığıyla çok esnek bir doğa olarak biçimlendirilmeye, özgürleşmeye yatkındır. Ama bu özelliğiyle köleleştirilmeye de yatkındır. Hem sorun çözücü hem de sorun kaynağı olması yapılanmasıyla ilgilidir.”*

Bizim yaklaşımımızda ideoloji sürekli olarak tarihsel ve toplumsal gerekçeler temelinde sosyolojik yorumlanmaya ve yenilenmeye açıktır.

Kadının tarihten bugüne kadar en temel sorunu özgürlükten yoksun kılınma sorunudur. Kadın kurtuluş ideolojisi özgürlük sorunsalının açığa çıkardığı kölelik gerçekliğini inceler ve aşılma yollarını bulur, mücadele yol ve yöntemlerini gösterir.

Kadınların özgürlük probleminin ana nedeni olan ve köleliğe yol açan erkek egemenliğini inceler, çözümler ve açığa çıkarıp teşhir ederek aşılmasının ve mücadele edilmesinin yol- yöntemlerini bulur. Kısacası kadının özgürlük sorunu olduğu gerçeğine ulaşmış ve kölelik gerçeğinden, erkek egemenlikli sistemin yani sınıflı-devletli uygarlığın hâkimiyetinden kurtuluşunun düşünce sistemidir. Kadın kurtuluş ideolojisi Önderliğimiz tarafından geliştirilmiş olup 08 Mart 1998’de Med TV aracılığıyla halkımız ve kamuoyuna açıklanarak ilanı yapılmıştır.

“Partimizin de, sosyalizmin güncelleşmesiyle birlikte salt Kürdistan’da ki kurtuluşla sınırlı kalmayıp; başta Ortadoğu olmak üzere dünyadaki yeni sosyal mücadelelere de, kadın boyutunda oldukça hem iddialı hem de yaratıcılığı içeren bir yaklaşımı büyük önem taşımaktadır. Ve her şeyden önce bir kadın kurtuluş ideolojisinden bahsetmek gerekiyor. Biz bu ideolojiyi yaratma peşindeyiz. Böyle sıradan bir-iki olay, bir-iki eylemle, yorumlamakla bu işin altından çıkılamaz. Çok yoğun bir biçimde kadın kurtuluş ideolojisinin gelişimi sağlanmadan her şey kendini kandırmaktan öteye gidemez. Ve inanıyorum ki, çok ciddi bir kadın kurtuluş ideolojisine ihtiyaç var.

Bu salt cins kurtuluşu anlamında bir ideoloji değildir. Sosyalist öğretinin ve hatta toplumun bilimsel analizinin bizi getireceği bir noktada, kadın eksenli bir kurtuluş ideolojisinin büyük önem taşıyacağını önümüze koyacaktır. Benim şahsen daha çok üzerinde yoğunlaştığım hususlardan birisi budur. Bu şüphesiz feminist bir yaklaşım değildir. Zaten ben kendim bir kadın değilim.

Ama kadın boyutlu, kadın eksenli bir düşünme giderek bir ideolojiyi ve buna dayalı bir örgütlenmeyi geliştirmeyi oldukça önemli bulmaktayım. Savaş sorunlarına çözüm getirmekten tutalım, özgürlüğe dayalı bir barışı mümkün kılmaya kadar böylesine bir ideolojik gelişmeye ihtiyaç vardır. Şimdiye kadar ki tüm ideolojiler erkek damgalı, erkek ağırlıklı ideolojilerdir. Şüphesiz sınıf boyutu vardır yine emperyalist sömürgeci boyutu vardır. Ama çok çarpıcı bir biçimde erkek egemenlikli boyutu da vardır. Bunu hiç kimse inkâr edemez. Her ne kadar topluma hâkim olan erkek egemenlikli yaklaşım, bunu yüzyıllardan beri sürekli gizlemişse de biraz, bilime saygı, biraz da kadının kurtu-

luşuna, dolayısıyla çok sıkı bağlantılı temelde de halk, bir halkın kurtuluşuna yüksek ilgi duyan birisinin bunu görmemesi mümkün değildir. Ve dolayısıyla düşüncesinde de kadın eksenli bir ideolojinin yaratılması gereğini önemli görür.

Diğer komünist ve sosyalist önderliklerde bu az-çok işlenmiştir. Ama oldukça sınırlıdır ve erkek egemenlikli anlayışları aşamamıştır. Ve biz-zat kendi yaşamlarında da esas itibariyle mevcut aile içindeki egemenlik anlayışının çok ötesine geçememişlerdir. Bu sosyalizmin de bir eksikliği olarak düşünüle bilinir. Bizim burada dile getirmek istediğimiz, daha fazla bir şeydir. Aslında bu zorlama bir ideoloji değildir. Tarihin ilk toplumsal örgütleniş aşamasında, ideoloji esas itibariyle kadın eksenlidir. Mesela büyük İhtar tanrıçası vardır. Dilimizde Star-Sterk, Yıldız anlamına geliyor ve ilk tanrıçadır. İlk tanrı, tanrıçadır aslında. Erkek tanrıları daha sonra çıkmış veya tanrılar daha sonra erkek tanrıları biçiminde kendilerini ortaya koymuşlardır. Tabi bu da kadının üreticiliği ile oldukça bağlantılıdır. Yani kısaca kadın ideolojisi aslında bir sosyal ideolojidir, cins ideolojisi değildir.

Eğer bu sorunlara bu çerçevede yaklaşırsak -ilkesel, ideolojik boyutlu- sanırım şimdiye kadar ki bütün yaklaşımları, bütün ideolojileri dolayısıyla onlara dayalı örgütlenmeleri -ekonomik, kültürel, siyasal, askeri örgütlenmeleri- gözden geçirmek gerekecek. Neden? Çünkü erkek egemenliklidir ve dolayısıyla içindesavaşı içerir, eşitsizliği içerir, baskıyı içerir. Bu da cinsin düşüşünü beraberinde getirir. Cinsin düşüşü de tabi ki yaşamın düşüşü demektir. Yaşamda düştükten sonra -ki kadın boyutunda bu çok çarpıcıdır- cinsin tutsaklığının bütün toplumu tutsaklığa doğru götürmesi çok çarpıcıdır. Ve genelde toplum kaybeder ve azgın savaşların yolu baştan sona kadar açılmış olur. Nitekim Türkiye’de bugünkü savaşın çok azgın bir karakterde gelişmesinin sınıfsal özü var, emperyalizmle bağlantısı vardır, ama çok şoven hâkim bir erkek anlayışıyla da bağlantısı çok somuttur.

Bu nedenle diyorum ki, “öyle zamanı değildir, daha sonra olabilir” biçiminde bir yaklaşım son derece hatalıdır. Herhangi bir devrimci akım hatta herhangi bir ciddi sosyal faaliyete girişmek istiyorsa; giderek kadınlık boyutunu esas alan bir ideolojik faaliyete şiddetle ihtiyaç vardır.”

21. yüzyılın kadın özgürlük yüzyılı olacağı ve gelişmelere cins çelişkisinin yön vereceği tespiti Reber Apo tarafından 1996 yılında yapılmıştır. Bu durumda bu yüzyıla damgasını vuracak olan cins çelişkisinin güçlü ideolojik bir temele bağlanması kaçınılmazdı. İdeolojik yaklaşım temelinde bir örgütlülük gücünü ortaya çıkarmak, yine çelişkinin yol açtığı mücadeleyi radikal-
leştirmek gerekliliği vardı.

Kadın kurtuluş ideolojisi kadınların nasıl yaşayacaklarına dair oluşturdukları düşünce sistemidir. Kadın açısından mevcut yaşamın verili bir yaşam olduğu, erkek egemenlikli akıl tarafından kadın aleyhine inşa edildiği ve bunun kadın açısından sürekli olarak varlıksal (ontolojik) sorunlara yol açtığını, kadını sürekli tecavüz kültürü altında tuttuğunu, kadınların bu aklın oluşturduğu sistem altında sürekli olarak katliama, tecavüze ve hırsızlamaya maruz kaldığını, yalana ve aldatmaya dayalı bir yaşam içerisinde olduğunu dolayısıyla bunun kadının en temel sorunu olduğunu ortaya koyar. Bu durum kadın açısından böylesi bir yaşamın reddini gerektirmektedir. Yani bu yaşama bir karşı ko-yuş ve buna karşı tutum gerekmektedir. Sadece reddetmek bu sistemi ve yaşamı aşmaya yetmemektedir dolayısıyla bir ‘Nasıl Yaşamalı’ sorunsalı ortaya çıkmaktadır.

Kadınların nasıl yaşamalı sorunsalına yol açan etkenleri, nedenleri sadece günümüzdeki nedenleriyle ya da görünen yan-larıyla değil geçmişten, tarihten beslenen yanları ve en önemlisi de görünmez kılınan yanlarıyla derinliğine inceler.

Kadın kurtuluş ideolojimizin militanlarının en çok yoğunlaşması gereken hususlardan biri de ‘Neyden Kurtuluş’ olmalıdır. Her bir kadın öncelikle kurtuluş bilincine erişmelidir. Kurtulma ihtiyacı duymalıdır. Ve neyden kurtulmak istediğine dair kendi inandığı, özümsemiği cevapları olmalıdır. Neyden kurtuluş? Beş bin yıllık erkek uygarlığının yarattığı gelenek, ahlak, siyaset, askeri örgütlenme, ev yaşamı, düzeni yani toplum yaşamından, kadınlık-erkeklik klasik rollerinden, devletten, iktidardan, kölelikten, erkekten, toplumsal cinsiyetin tüm yapılarından, zihniyetinden, verili ilişkilerinden kurtulmaktır, kurtuluşu sağlamaktır.

Kadın kurtuluş ideolojisinin ilkeleri;

I. Yurtseverlik

“Kürdistan söz konusu olacaksa eğer veya ana topraklar diyelim, o ananın da bahsettiği gibi yani ‘o topraklarda yaşamak’ en güzeli diyorsak, her şeyden önce kadın ideolojisi topraksız olmaz. Hatta toprağın ekine açılması, üretime açılması, biraz da kadın sanatıyla bağlantılıdır. Demek ki kadın ideolojisinin birinci ilkesi, doğduğu topraklarda yaşamaktır. Yani günlük deyimle yurtseverlik.” belirlemesi Önderliğimizin bu ilkeyi ilk açıkladığı çözümlemeye dâhildir.

Kadın kurtuluş ideolojisinin birinci ilkesi olan yurtseverlik ilkesinin tarihsel ve güncel olarak anlaşılması gerekir. Kürdistan ülkesi, üzerinde yürütülen egemenlik savaşları, işgaller, istilalar, kıyımlar ve katliamlar görmüş bir ülkedir. Bu ülkenin toprağı, zamanın kalbine, ülkesinin, insanının ve düşmanının kaniyla teriyle işlenmiştir. Kürdistan’da insanı topraksızlaştırma savaşı kadar toprağı insansızlaştırma savaşı da verilmiştir. Toplu ya da tek tek katliamlarla bu yapılırken, Kürdistan insanını ülkesinden, yurdundan, toprağından koparmak, toprağının uzağına savurup köksüz bir yaşamı dayatmak da çok uygulanır olmuştur.

Köylerin, ormanların ve tüm değerlerin yakıldığı toprak insansızlaştırılmaya çalışılmıştır. Tüm bunların son hamlesi olarak uygulanan yöntem, insanın kendi yurdunda, doğup büyüdüğü, insanı, dünyayı ve yaşamı tanıdığı toprağından, toprak bilincinden koparılması, köksüzleştirilmesidir. Bu siyaset de belli oranda yol almış Kürt insanı toprak ve yurt bilincinden uzaklaştırılmıştır. Kürdistan ülkesine egemenlerin yaklaşımı, Kürt kadınına yaklaşım gibidir. Bu nedenle mevcut uygulamalardan en çok zarar gören öge Kürt kadını olduğu gibi buna en çok direnen, kimi zaman kendini dışa kapatarak bir korumaya alan da yine Kürt kadınıdır.

Bu anlamda özgürlük mücadelesi saflarında bunun en iyi uygulayıcısı ve koruyucusu olabilecek kadının yurt bilincini arttırması, güçlü yurtseverlik duyguları geliştirerek mücadeleyi yükseltme-

si gerekmektedir. Kadın kurtuluş ideolojisinin başlangıç ilkesi, yurdunu sevmek, toprağına anlam vermek, toprağının üzerinde yaratılan tüm değerlere saygılı olmak ve onları korumak, bu temel yaklaşımla yeni değerler yaratmakla yaşamsallaştırılabilir. Bu ilkeyle örgütlü kadın gücü, Kürdistan kadını öncülüğünde halkın kendi kültürüyle, kendi değerleriyle, maddi ve manevi tüm tarihsel değerleriyle buluşmanın, onları anlamlandırarak, büyüterek geleceğe taşımanın temel yürütücüsü olur. Kadının, tanrıçalaşmayı yaşadığı Mezopotamya topraklarının mevcut durumda yaşadığı insansızlaştırmaya, Mezopotamya insanının topraktan uzaklaştırılmasına karşı yaklaşımı, kadın kurtuluş ideolojisinin yurtseverlik ilkesi doğrultusunda bir mücadeleyi esas almak olmalıdır. Kürdistan’da değer bilincinin insan, madde ve her türlü üretimle birlikte anlam kazanması toprağın, özgür bireyle ancak özgür bir nefes alma imkânını getirecektir. Bununla birlikte ancak doğru bir yurtseverlik bilincinin sağlanması, ezilen psikolojisinin, ulusal inkârcılığın, köksüzlüğün aşılacak doğru bir yurt sevgisinin oluşturulması, dünya insanlığıyla doğru bir bütünleşmeyi getirecektir. Kadın kurtuluş ideolojisi doğrultusunda yurtseverlik ilkesini yaşamsallaştırabilmek, evrenselleşmenin de önemli bir aşamasını oluşturacaktır.

II. Özgür Düşünce, Özgür İrade İlkesi

Önderliğimiz kadın kurtuluş ideolojisinin ikinci ilkesini şöyle özetlemektedir.

“İkinci husus, kadın eğer yaşamda yer bulacaksa, bugün dolayısıyla diyorsunuz ki konuşmamız gereken gün. Sadece konuşma değil, özgür düşüncesi, özgür iradesiyle yaşama katılması gerekiyor. Eğer bu ideoloji gerçekleşecekse, en somut bir ifadesi kadın istediği gibi yaşar, kararlaştırır. Onun düşüncesine güveneceğiz, onun iradesine saygılı olacağız. Bu ideolojinin vazgeçilmez bir ilkesi de budur. Bu ben bile olsam şunu diyecek yani. Ben seninle şu temelde yaşayabilirim. İrademle, düşüncemle birlikte çok ilkeli, çok projeli-planlı olacak. Öyle lafta, ‘bilmem ben kadını kandıracağım, bilmem o beni kadınlığıyla kandıra-

cak, ucuz cinselliğiyle, ben bilmem bazı avantajlarımla...’ İlkede buna yer yoktur.”

İnsan türünün maddi gerçeklik içinde kendini farklılaştırarak yeni bir kimlik kazanması, onun düşüncesinin yansımaları olan ve toplumsallaşmaya zemin hazırlayan edimlerle gerçekleşmiştir. Varlığı koşullayan bir boyut da özgür ve iradi düşünme, buna göre yaşamadır. Özgür ve iradi düşünmenin inkârı varsa özvarlığın yaşamasından söz edilemez. Bu durumda ortaya çıkan ona yön verenin yansıması, gölgesi şeklindedir ancak. Hiyerarşik devletçi sistemlerin temeline yerleşen teolojik bakış açısı insan toplumlarını üstün bir varlığın mevcudiyetine inandırarak tüm varlıkların yaşamını kendinde merkezileştirmeye dayanır. Tanrı, tanrı-kral, zıulallah -tanrının gölgesi- kral ve en son tanrının elçisi peygamberler, evrenin küçük bir zerreciği olan ve düşünme, yaratma, değiştirebilme, koşullara uyarlanma ya da direnerek koşulları değiştirebilme gibi özelliklerini kendinde toplayan insanın özvarlığını inkâr ederek onu kendi üstün varlığının bekasında eriten bir gerçekliğe sahiptir. Bunun en son modeli olan din bunu en somut ve legal bir şekilde yapmaktadır. Dinlere göre tanrı, insan yerine düşündür. O, koruyan, kollayandır. O yaratandır. İyi ve kötüyü olduran, kendisi oldurduğu halde insanı cezalandıran ya da ödüllendirendir. İnsan iradesinin sıfırlanışdır bu. Özne olarak insanın konumsuzlaştırıldığı bir zihniyet yaratımı olan dine göre insan, sadece bu olmuş bitmiş gerçekliği tekrarlayan, hiçbir iradi fonksiyonu olmayan bir yaratıktır.

Bilim, bu bakış açısını temelinden sarsmış, insanın aklıyla düşünebilen bir varlık olduğunu kanıtlamış ve bu sayede devrimsel gelişmelere yol açmıştır. Bununla beraber bilimin, dünya insanlığının çoğunluğuna, denenmiş, sınanmış ve ispatlanmış hazır bilgiyi vererek onu sorgulamasız kabule yönlendiren ve dini aşma iddiasından dolayı şüpheyi yer bırakmayan bir sistem yarattığı inkâr edilemez. Günümüz koşullarında egemenlerin hâkimiyetinde olan bilimsel gelişim düzeyi bilgiyi azınlığın hizmetine sunar ve nasılının sorgulanmadığı bir kısmını da yığınlar lütfeder. Bu lütfedilen de mutlak olur ve değiştirilemez.

Zaten ezilen, sömürülen ve geri bırakılan çoğunluğun genellikle bunu değiştirme olanakları da olmaz. Oysa bilgi sevgisi anlamına gelen felsefe, kendi varlığını şüpheyi başlatan, sorgulamayla gelişen ve belirsizlikle sonuçlanan bir seyre dayanmaktadır. Verili düşünce kalıplarının kökenlerinin sarsıldığı günümüzde ise, şüphe duyma ve sorgulamanın gelişmesinin yine sistemin mutlaklığı içinde erimesi ya da ona tabi olması ancak mevcut zihniyetin düşünceye dayattığı sınırlarla açıklanabilir. İnsanın prangalandığı zincirler kırılmıştır ama üstü açık bir zindanda tüm insanlar düşünce suçlusu gibi yaşamaktadır. İşte biraz geniş de olsa belirlenmiş bu sınırların dışına çıkmak daha derinden bir sorgulamayı gerektirir.

Özgürlük mücadelesi bu derin sorgulamayla başladı. Benzer sorgulamayı yaparak, tekrar tekrar sistemle buluşan hareketlerin varlığı 20.yüzyıl insanının ona lütfedilmiş olan düşünce sistemine rıza göstermesi ve onun sınırlarını zorlayamamasıyla açıklanabilir. Tarihsel önemi olan özgürlük çıkışlarının yeniden sisteme eklemlenmesi insanlık açısından, -özellikle komünal demokratik yaşamın özünü koruma ve yaşatma mücadelesi veren insanlık açısından- büyük ve acı kayıplardır. Önderliğimizin başarısı bu verili düşünce kalıplarını aşarak 21.yüzyılın ruhuna uyumlu bir ideoloji yaratmasındandır. Benzerlerinin bir tekrarına düşmeyişi O’nun özgür irade, özgür düşünceyi yaratabilmesi ve verili olanı sadece sorgulayan değil onun kalıplarını kırıp geçen bir gerçekliği yaratmasındandır. Buradaki kırma eylemi sonradan adına erkek aleyhine olan üçüncü cinsel kırılma da denilen egemen sisteme, eril zihniyete yönelmedir. “Erkeği öldürmek” belirlemesi, Önderliğin kendindeki erkekliği öldürdüğünü belirtmesi, devlet aşiret, aile organizasyonlarıyla, ataerkil zihniyetle örülü Ortadoğu’da gerçekleştirilen en radikal devrimsel adımdır. Kadın kurtuluş ideolojisinin temelini oluşturan kopuş teorisi, erkeği öldürmek ve tanrıçalaşma gerçeğini güncelleştirme kavramları binyılların devletçi zihniyetini ve toplumsal cinsiyetçiliği insanlığın tek alternatifi olmaktan çıkaracak, insana özgür bir nefes aldıracaktır. Sosyalist toplumu yaratmak için bu adımları

atmak, erkek özlü düşünce sisteminden sıyrılarak özgür düşünceye, kadın yanlı düşünerek yönelmekle mümkündür.

Kadın bu düşünce sistemine hem en çok ihtiyacı olan hem de en çok bunu yaratabilecek olan öge olduğundan, kadın kurtuluş ideolojisinin özgür düşünce, özgür irade ilkesiyle kadına büyük bir rol verilmektedir. Bu rol ile birlikte kadın binyıllardır ondan koparılan özgür düşünceye yeniden yönelecek, bu anlamda eril zihniyetin hâkimiyetinden, gölgesinden, baba-koca-erkek-kardeş bağımlılığından sıyrılarak özgür iradeyi oluşturabilecektir. Kürt kadını kadın kurtuluş ideolojisinin bu ilkesini yaşamsallaştırarak insan olmanın, kadın olmanın doğasına uyumlu yaşayabilecek ve bu yolla evrendeki konumunu anlamlandırabilecektir.

III. Özgürlüğe Dayalı Bir Yaşam Paylaşımı Ve Örgütlülük İlkesi

“Üç, tabii bunun olabilmesi için, özgürlüğe dayalı bir yaşam paylaşımı için örgütlülük gerekir. Örgütsüz insan bir hiçtir. İlk örgütlenme kadınlara başlamıştır. En çok örgütlenmeyi esas alması gereken güç kadındır. Erkek belki örgütsüz olabilir veya erkeğin örgütü çoktur zaten. Kadının kendi özgün örgütünü -bugün YAJK diyoruz- YAJK’nın genelleştirilmesi gerekir. Bütün toplumsal alanlara duyargalarını yayması gerekir. Kadının örgütlü olması gerekiyor. Bunu bir defa kulağınıza küpeleriniz var da, bu küpelerinize örgütlülüğü yazmalısınız. Öyle başka anlama gelmemeli bu küpeler.”

Önderliğimiz üçüncü ilkeyi bu cümlelerle özetlemekle birlikte kadın için örgütlülüğün anlamını derin çözümlemiş ve eğitimlerle bu konuda kadın militanları yoğunlaştırmıştır.

İnsanın varoluşuna, toplumsallaşma gerçeğine aykırı olmasına rağmen köleleştirmenin, sınıflı toplum tarihi boyunca varlığını sürdürmesi, kendini örgütlü bir güç olarak somutlaştırmasından kaynağını alır. Sümer tapınağı olan zigguratlar, hiyerarşik devletçi sistemin oluşturulduğu, eril zihniyetin şekillendirilerek kurumlaştırıldığı bir döl yatağı rolünü üstlenmiştir. Burada başlayan örgütlülük toplumun sınıflandırılarak köleleştirildiği, bunun tüm

topluma dayatıldığı bir örgütlülüktür. Tahakkümcü sistemin gelişim yılları boyunca sağlamlaştırdığı, insan zihni ve bedeni üzerindeki egemenliğini derinleştirerek arttırdığı örgütlülüğe yönelerek onu aşabilmek ve özgürlüğe dayalı bir yaşam yaratabilmek ancak güçlü bir örgütlenmeyle mümkündür. Mevcut sistemin tüm örgütlenme ve kurumlaşmaları erkek karakterlidir. Bu eril hâkimiyetin örgütlenme diyalektiğindeki cinsiyetçilik, kadın üzerindeki hâkimiyet kadar ezilen sınıf, ulus ve tüm sömürülen kesimlerdeki erkek üzerinde de hâkimiyet kurmakta, onu karılaştırmaktadır. Egemenin aşırı erkeksiliği, ezilenin kadın karşısındaki kof erkeksiliği kadar egemen karşısındaki kadınsılığı bundandır. Kölelik resminin farklı yansımalarıdır bunlar. Köleleştiren bu sistem karşısında özgürlüğe dayalı bir yaşamı yaratmak kadın yanlı bir ideoloji olan kadın kurtuluş ideolojisinin esas alınmasıyla olabilir. Burada özellikle kadın kurtuluş ideolojisi öncülüğünde bir mücadele yürütebilmek, kadının özgün örgütlülüğüyle mümkündür. Mücadele saflarındaki kadının buna öncülük yapma görevi vardır. Ve bu öncülükte iddia ve ısrar önemlidir. Çünkü sistemin alternatifini yaratmak onun örgütlülüğünü yenebilecek güçte örgütlenmelerle olanak dâhiline girer. Örgütlenme anlayışının, ideolojik disiplinin güçlü oturtulması başat olmakla birlikte yapısal anlamda da güçlü kadrolarla örgüt gücü oluşturmak, bununla bir tehdit gücü yaratabilmek önemlidir.

Kadının bu anlamda özgün örgütlenmenin rolünü iyi anlaması ve buna denk bir yapılanmaya gitmesi, birey olarak da örgütlenmede güçlü bir temsili kendi duruşuyla sergilemesi gerekmektedir. Önderliğimiz bu konuda

“Örgütlülük kalbin sürekli atışına benzer. Bir devrimin başarıya ulaşması örgütselliğe bağlıdır” demektedir. Buradan da anlaşılacağı gibi örgütlülük ideolojiye sürekli taze kan sağlayan, ona yaşama imkânı veren bir organizasyondur. Nasıl ki bir insan öldüğünde ilk önce kalbi duruyorsa, örgütü olmayan, yıkılan, yok olan bir ideoloji de ölmeye yüz tutar. İdeolojinin yaşamsallaşması, başarıya ulaşması da örgütlülükle mümkündür. Kürt halk gerçekliğinin tarihine baktığımızda bu konuda karşımıza birçok zorluğun çıkabileceğini görmekteyiz. Bunun

kadar neolitik devrimin yaratıcıları olduğumuzun da bilinciyle hareket etmek, tarihimizin köklerinden güç alarak mücadelemize yönelmek, kadın kurtuluş ideolojisini yaşamsallaştırarak yeni özgürlüğe dayalı bir yaşamı paylaşma imkânını arttıracaktır. “

IV. Örgütlülükle Birlikte Mücadele İlkesi

“Örgütlülükle birlikte bütün yaşamınızı mücadeleden ibaret görmeyiniz gerekir. Çünkü kadın kimliği mücadelesizlikten ötürü dört duvar arasına alınmıştır. Hamur işleri verilmiştir kendisine, basit işlerle oylanmıştır. Yani boş işler kişiliği gibi bir dayatma içinde bulunmuştur. Dolayısıyla ideolojik-politik esaslar başta olmak üzere, örgütselliğe ilişkin, kültüre ilişkin velhasıl kendisini güçlendirebilecek her alana ilişkin tam bir mücadelecilik olması gerekiyor. Çocuk bakmak, bilmem hamur işleriyle kendi kendini ömür boyu mahkûm etmek için değil, ben bayağı örgütçü olacağım demesi lazım. İşim-gücüm mücadele etmek.” belirlemeleriyle Önderliğimiz kadının özgürlük yürüyüşünde esas alması gereken mücadele sürekliliğini vurgular.

Mücadele kavramı varlıkla birlikte var olan ve olmaya devam eden bir olgudur. Çünkü varlıkların doğasında mücadele vardır. Klasik bakış açısıyla cansız denilen maddeler için de bu böyledir. Örneğin taşların, güneş, kar, rüzgâr gibi etkenler karşısında bir bütün olarak zaman karşısında duruşları bir mücadelenin varlığını gösterir.

Üzerinde binlerce insanın geçtiği bir köprünün tüm dış etkenlere direnerek konumunu koruması ve üzerinde hiçbir ağırlığın olmadığı bir an’da yıkılması bu mücadeleye bir örnektir. Bir ırmakta iki kere yıkanılmayacağı gerçeği de bir mücadele sonucu oluşan ve birbirini takip eden yeni konumlardan dolayıdır. Yani mücadeleyi inkâr etmek oluşu inkâr etmek olacaktır. Bundan ziyade günümüzde, insan olarak mücadele gerekçelerimizi doğru belirlemek, bunun yöntemini ve sonuç alma iddiasını yaratmak önem taşımaktadır. Çünkü insan varlığı da bu mücadeleyi içerir. İnsanın köleleştirilmesi, birinci cinsel kırım ile kadının köleleştirilmesiyle başlar ve günümüze kadar aşamalı olarak sürer.

Bu süreğin bir bütün insanı köleleştirdiği, toplumsal varoluşu yok ettiğini söyleyemeyiz. Çünkü tarihin her aşamasında tahakkümcü, hiyerarşik devletçi sistemle birlikte başta etnisitenin daha sonra bireysel olarak bilinen tarihsel kişiliklerin ve nihayet son olarak halkların demokratik komünal direniş çizgisi de toplumu, toplumsallığı oluşturan öz olarak varlığını korumuştur. Önderliğimiz, bastırılıp ezilse de varlığı hiçbir zaman yok edilemeyen bu kesimlerin mücadelesinin insanlığı bugüne getiren ve ayakta tutan temel değerlerin esas yaratıcısı olduğunu vurgular. Kiminde etnisite, kimi zaman filozoflar, kimi zaman kendini insanlığın ve doğanın özgürlüğüne adayan çilekeşlerle bu değerler taşınır. Bu durum mücadeledeki kesintisizliğin bir ürünüdür. Tahakkümcü sistemden kendini kurtararak, örgütlü bir güç halinde varlığını korumak, eril zihniyete karşı kadın eksenli bir ideoloji yaratmayı amaçlamak, ancak sağlam temelli bir mücadele gücünü kendinde oluşturmakla olanak dâhiline girebilir. Özgürlük mücadelesi saflarındaki kadın, bu durumda tarihsel bir bilinçle özgün örgütlülüğünü ele almalı ve mücadele yürütmelidir.

Bu durumda bir kadın militanın her an hatırlaması ve ona göre kendi yürüyüşüne yön vermesi gereken gerçeklik mücadelesizliğin onu sistemle bütünleştireceği, mücadelesiz geçen her anın sistemin bir kazanımı olarak zamanda yer edineceği gerçeğidir. Tahakkümcü sistemden kendini kurtararak, örgütlü bir güç halinde varlığını korumak, eril zihniyete karşı kadın eksenli bir ideoloji yaratmayı amaçlamak, ancak sağlam temelli bir mücadele gücünü kendinde oluşturmakla olanak dâhiline girebilir. Özgürlük mücadelesi saflarındaki kadın, bu durumda tarihsel bir bilinçle özgün örgütlülüğünü ele almalı ve mücadele yürütmelidir. Bu durumda bir kadın militanın her an hatırlaması ve ona göre kendi yürüyüşüne yön vermesi gereken gerçeklik mücadelesizliğin onu sistemle bütünleştireceği, mücadelesiz geçen her anın sistemin bir kazanımı olarak zamanda yer edineceği gerçeğidir. Mücadele ilkesini kendi kişiliğinde süreklileştirebilmek güçlü bir örgütlenmeyi ve özgür iradeyi de açığa çıkaracaktır. Kadına biçilen sessiz, verili olanı kabul eden, kendi iradi duruşu olmayan

sıfatlandırmaları ancak bu ilkenin güçlü uygulanarak, kadın cinsinin öz iradesini yaratarak, adım adım başarıya yönelerek aşılabilir ve kadın bu yolla kadın kurtuluş ideolojisinin öngördüğü yaşama yakınlaşacaktır.

V. Yaşamın Estetikle, Güzellikle Olan İlişkisi İlkesi

“Güzel yaşamın büyük ve kutsal ilkeleri kadar, onun gergef işlemesi gibi ilmi ilmi dokunması gereği vardır. Gözle, davranışlarla her şeyin estetik yani güzellik sınırlarında yürütülmesi gerekir. Büyük yaşamın özü örgüt ise örgütlülük düzeyi ise bunun elbisesi de güzel nakışlardır. Veya böyle bir dokunmayı gerektirir. Nedir bunlar? Dildir, davranış güzelliğidir. Böyle olunmadan, büyük sayılır, büyük sevilir bir yaşamın sahibi olunamaz.” belirlemeleri Önderliğimizin kadında estetiğe verdiği önemin zarif bir ifadesidir.

Önderliğimizin kadın arkadaşların estetiği üzerinde kadının kendi üzerinde durduğundan daha fazla hem de büyük birözenle durması bir öz güzelleştirme çabasının yansımalarıdır. Eğittiği kadın arkadaşlarda Önderlik bunun çabasını fazlasıyla vermiştir. Tarihin yükünü, erkek karakterli sistemin gereksiz ağırlıklarını taşıyan kadının o yükten kurtularak omuzlarını kaldırmasını, başının dik olmasını onun özgürleşme düzeyiyle bağlantılı olarak ele alır.Tarihini değiştirmeyi, kendine giydirilen kölelik giysisini atmayı hedefleyen ve buna yönelik yürüyüşe başlayan kadın, tarihin utancını, cinsinin eksikliğini yaşamaz ve başı dik yürüyebilir artık. Önderliğin en çok üzerinde durduğu diğer bir konu da her şeyin metalaştığı ve pazara çıkarıldığı Kapitalist sistemde kadının kendini erkeğe beğendirtme amaçlı kendini güzelleştirme çabasıdır. Güzelliğin ve estetiğin bu amaçla ele alınması kadının köleliğini derinleştireceğinden, son tahlilde onu çirkinleştirecek ve kullanım tarihi dolduğunda bir toplumsal atık olarak kendi dışına atacağı bir tüketim malzemesi haline getirecek olan bir sonu hazırlayacaktır. Eğer özgürleşmek amaç olarak belirleniyorsa başlangıç olarak estetiğin çıkış noktası erkek eksenli ve erkeğe göre olmaktan çıkmalıdır.

Tarihini değiştirmeyi, kendine giydirilen kölelik giysisini atmayı hedefleyen ve buna yönelik yürüyüşe başlayan kadın, tarihin utancını, cinsinin eksikliğini yaşamaz ve başı dik yürüyebilir artık. Önderliğin en çok üzerinde durduğu diğer bir konu da her şeyin metalaştığı ve pazara çıkarıldığı Kapitalist sistemde kadının kendini erkeğe beğendirtme amaçlı kendini güzelleştirme çabasıdır. Güzelliğin ve estetiğin bu amaçla ele alınması kadının köleliğini derinleştireceğinden, son tahlilde onu çirkinleştirecek ve kullanım tarihi dolduğunda bir toplumsal atık olarak kendi dışına atacağı bir tüketim malzemesi haline getirecek olan bir sonu hazırlayacaktır.

Eğer özgürleşmek amaç olarak belirleniyorsa başlangıç olarak estetiğin çıkış noktası erkek eksenli ve erkeğe göre olmaktan çıkmalıdır. Bununla birlikte düşüncesinden fiziğine, davranışlarından üslubuna, konuşmasından beden diline ve ifade gücüne kadar bir bütün olarak amaçlı, anlamlı ve estetik bakış açısına sahip bir yaklaşımın esas alınması gerekmektedir. Yaşamın kadın kurtuluş ideolojisi ilkeleri doğrultusunda ele alınması, örgüt bütünselliği ve disipliniyle somuta yönelmesi ve estetik bakış açısıyla biçimlendirilmesi kadını başarıya yakınlaştıracaktır. Ancak bununla kadın doğal toplumdaki gibi yaşamın cazibe dolu bir ögesi olacak, kendi somutunda köleliği değil özgürlüğü derinleştirecek, kendine yakınlaşanı sistemin ağlarından kurtararak özgürlüğe çekecek olan özüne kavuşacaktır. İnsan her şeyin en güzeline layıktır. Kadın kurtuluş ideolojisini kendilerine temel alan özgürlük arayışcısı kadınların kendi güzellikleriyle yaratacakları yeni özgür yaşam, tüm insanlara güzelliği verebilecek bir dünyanın garantisidir.

Kadın kurtuluş ideolojisinin beşinci ve son ilkesi olan estetiğe ilişkin Önderliğimizin temel belirlemesi şöyledir. *“Bana göre kadınla yaşamının estetik-güzellikle de ilişkisi vardır. Şimdiki yaşamın çirkinlik düzeyinin baskıyla ilişkisi olduğu için, sömürüyle ilişkisi çok çarpıcı olduğu için, yaşamak isteyen kadının sanatı, kültürü, estetiği kesin göz ardı etmemesi gerekiyor.Fiziğinden tutalım düşünce güzelliğine, hitabından tutalım ruhsal aydınlığına kadar bir estetik kuramına*

-ilkeye bağlı olması gerekir. Bu beş tane ve daha da bunun ayrıntılarına girilebilecek maddeler halinde, ilkeler halinde bir yaşamı kendinize esas alırsanız, bana göre en büyük kurtuluş silahını elinize geçirmişsinizdir. Bu silahlarla -bu kadın günü dolayısıyla vurguluyorum- bugünü en iddialı bu silahla dize getirmeyeceğiniz hiçbir erkek ağırlıklı kurum yoktur. Yine dize getiremeyeceğiniz hiçbir erkek de yoktur ve bana göre yaşamın en değerlisi de budur. Bugüne bağlantı diyorsak, bugüne saygı diyorsak, bu ilkeler temelinde, örneğin bizde YAJK, daha da boyutlandırılacak, bir kadın örgütlenmesi ve onun bu ilkeler temelindeki mücadelesi herhalde insanlığa da, kirli savaşa karşı da, özgür yaşama karşı da en büyük yanıtı vermiş olacağız.”

Kadın kurtuluş ideolojimizin ilkelerini, parti kadroları olarak özümsemek ve yaşamsallaştırmaktan sorumluyuz. Fakat bu kadar muazzam bir derinliğe sahip bir ideolojik perspektifimiz olduğu halde uygulamada ciddi zayıflıklar yaşamaktayız. Esasta ilkeleri özümsememek ve uygulamamak cins mücadelemizin de kişisel ölçülerimize göre şekillenmesine neden oluyor. Bu nedenle köklü bir sorgulama ile sorunlarımızı tespit etmeliyiz. Mevcut ilkelerimizi ele alışımızda birinci yanlış, ilkelerin biz kadrolar için değil de, bizim dışımızda kalan kesimlerin uygulanması gereken ilkeler olarak yaklaşmamızdır. Bu da kaynağını kendimizi “özgürleşmiş, kurtulmuş” olarak görüyor olmamızdan alıyor. Örneğin yurtseverlik ilkesini ülkesini, kültürünü sevmek, kendini ait hissetmek olarak anlıyoruz. Diğer taraftan tarihsel ve toplumsal bilincimizin zayıflığından kaynaklı kendimizi Kürdistan’ın tek bir parçasına ait görme geliyor. Bütünlüklü olarak Bakur, Başûr, Rojava ve Rojhilat’ı kadın devrimini gerçekleştireceğimiz ve Önderlik paradigmasını yaymamız gereken alanlar olarak görmüyoruz.

Hatta “sadece şu parçada çalışırım” şeklinde dayatmalar bile olabiliyor. Böyle bir yaklaşımla ideolojimizin temsilcisi olduğunu söyleyebilir miyiz?

Özgür düşünce ve irade sahibi kadrolar olmak için sürekli soru sormamız şarttır. Şimdiye kadar zihnimizi işgal eden ne idi, irademiz kime aitti ve neden arınmamız gerekiyor?

Bunu yaparken salt reddetmekle yetinmemeli anlayarak ve mücadele ederek aşama katetmeli, zihnimizi yüreğimizi arındırma-
lıyız. Kadında, edindiği düşünce kalıplarından, alışkanlıklarından kurtulmada irade sahibi olmada zorlanmalar yaşanabiliyor. Hatta bazen gelişmeye karşı direnç bile gösterilebiliyor. Önderlik bunu da ele almış: “Yanlış yoldasınız. Size gerekli olan, sizin sırtınızı sıvazlamak değil; size gerekli olan bu kafanızda şimşekler çaktırmak. Size gerekli olan kalbinizi biraz kırmamak değil; bu pis kalbi paramparça etmek, o küçük küçük duyguları yerle bir etmek, daha büyük değerleri oraya yerleştirmek. Gerekli olan budur. Patlayacak, çünkü burada büyük bir anlayışsızlık da var, yani en büyük ilgiyi ilgisizlik gibi değerlendiriyorlar, yanlış da doğru gibi belliyorlar. İşte çıldırtan gerçek bu.”

Kadın kafasında şimşekler çakmadıkça yani edindikleri, öğrendikleri alt-üst olmadıkça özgürlüğe doğru, adım atma cesareti kazanamaz. Cesaret bilme gücüyle bağlantılıdır. İrade gücü de bilinç ve düşünce gücü ile bağlantılıdır. Kendi doğruları olmaya-
nın onları savunma iradesi de olmaz. Kendi derken bencil, dar ve bireyci, kendine görelikten daha doğrusu sisteme görelikten bahsetmiyoruz. Önderliğin ‘Xwebun’ olarak adlandırdığı kendilik anlaşılmalı. Öz bilinciyle ve gelişkin düşünce gücüyle kendisinin olabilen kadın kendi hakkında ve toplum hakkında irade sahibi olabilir, karar ve eylem sahibi olabilir. Bizim, partide iradesiz, düşüncesiz olmaya ihtiyacımız yok. Bilakis ‘Partileşmek’ demek göklere ulaşmak gibi bir yücelmeyi ifade eden bir bilinçlenme demektir. Yaşama felsefeyle, bilimle bakmak ve tat almak demektir. Boş konuşmalarla, kafasında her türlü yanlış çarpık fikirlerle, yersiz öfkelerle, hiç kendisini ve çevresini büyütmeyecek kararlarla yaşamın tadı olabilir mi? böylesi bir kadın gerçekliğinin kurtaracağı bir ülke ve halk olamaz. Bırakalım bir halkı kurtarmayı kendisini kurtaramaz. Kurtuluş mücadelesi yürütenler büyük düşünmek ve bunun iradesini göstermek göreviyle yükümlüdürler. Yoksa sıradan basit bir kadın olarak yaşamakta ve yaşatmakta karar kılmış anlamına gelir. Kurtuluş fikri ve onun zihniyeti öncelikle her arkadaşın kendi kafasında olmalı, gelişmeli ve giderek yayılmalı. Fakat bu konuda da, bilincimizi, felse-

femizi sürekli kendimizde bir birikeme dönüştürme konusunda gerekçeli yaklaşımlarımız mevcuttur. Önderliğimiz bize gerekli olan tüm düşünce gücünü önümüze hazır koymuşken bile, okumada, kavramada yeterince kendini yormayan, imkân yaratmayan bir kadro duruşu görülüyor. Önderlik en çokta bizleri *“felsefik olarak yoğunlaşmıyorsunuz”* şeklinde eleştiriyor. Demokratik modernitenin inşa gücü PAJK kadrolarıdır. Peki, doğru anlama, kavrama ve özümseme gelişmezse nasıl toplumsal insanın öncüsü olacağız ya da inşa edeceğimiz şey, el yordamıyla yaptığımız pratiklere dönüşmez mi? Özgür düşünme sınırlarına ulaşmak Önderlik gerçeğine uygun bir yoğunlaşma biçimini gerektirir. Dogmatiklikten liberalizme kadar düşünme kalıplarını köklü bir sorgulama ve yoğunlaşma ile kırmazsak özgür irademizden söz edemeyiz. Etkiye açık irade kaynağını kendi düşüncesini oluşturmamaktan alır. Bu nedenle PAJK kadroları kendini tamamlanmış görmemeli, sürekli kendini oluşturmayı amaçlamalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

CİNS MÜCADELEMİZİN KURAMLARI

Kuram, sistemli bir biçimde düzenlenmiş, herhangi bir toplumsal olayı açıklamak için kullanılan düşünce sistemidir. Kökü antik Yunana dayanır. Buna dayalı olarak da Toplumsal yapılar çok çeşitli ve çelişiktirler. Dolayısıyla kuramlar da toplumsal çelişki ve ilişkileri bir bütünlüğe kavuşturma, açıklama önemine sahiptirler. Önderlik, fikirleri kuramlaştırmanın önemine değinirken bir tehlikeye dikkat çeker. Kuramların sistematığının çeşitliliği esas aydınlatılması gereken konunun aydınlatılmasını göz ardı edilebileceğine ve önemsiz kılınabileceğine dikkat çeker. Bu yönüyle kuramların ana merkezinde daha çok toplumsal sorunların çözümü odaklı olmaları kuramları daha işlevli kılabilir. Diğer önemli husus sosyal bilim kuramları açısından her şeyin aydınlatılması değil, hayati önemi olan konular ve problemlerin belirlenmesi ve aydınlatılmasıdır. O zaman karşımıza şu soru çıkmaktadır: Tarihsel toplumda en önemli sorun ve çelişkiler nelerdir? Konumuz itibarıyla de tarihin gelişim seyrine baktığımızda toplumsal sorunların kaynağında kadın-erkek arasındaki ilişki ve çelişkiler düzeni olduğunu görüyoruz. Zamanla sorunların biçimi farklılaşsa da esası, yani niteliği değişmemiştir. Güncel olarak baktığımızda sorunlar iktidar, devlet, ekolojik felaketler, ezen\ezilen vb. sorunlar olarak kendini gösterse de, bu sorunlar cins çelişkisi etrafında şekillenir. Toplumsal sorunları bu diyalektik bağ içerisinde ele aldığımızda mevcut sorunlarında aydınlatılmaya ihtiyacı vardır. Fakat öncelikli olarak kadın-erkek çelişkisine dayalı bir çözümlemeye gitmek daha aydınlatıcı olacaktır.

Bu bağlamda demokratik modernite çözümünün ana merkezinde de kadının özgürlüğünü esas olan bir çözüm perspektifi olduğunu biliyoruz. Tarihsel ve toplumsal olarak oluşmuş cins çelişkisini hem erkek hem de kadın açısından çözümleyecek, özgürlüğe dayalı mücadele etme süreçlerini ve yöntemlerini belirleyecek muazzam bir Önderlik külliyatına sahibiz. Önderliğimiz 98 yılında Kadın Kurtuluş ideolojisi ile PKK'de ordulaşan kadın gerçekliğini partileştirerek kadının öz fikirler sistemine sahip olarak bir mücadele hattı yarattı.

Fakat bu mücadele hattı bugün kadın etrafında gelişen inşa edilmiş tüm gerçeklikleri ele alacak, sorgulayacak ve çözüme kavuşturacak bir kuramsal silsileye kavuşmuştur. Bu kuramlar Kürdistan kadın özgürlük mücadelesi tarihi içinden süzölmüş, yaşamdan deneyimlenen teoriler olarak hayat buldular. Mücademizin ve Kürdistan'da kadın ve erkek sosyolojisine dayalı kuramlardır. Aynı zamanda kadın özgürlüğüne dayalı demokratik modernitenin Demokratik Ulus ve Demokratik Özerk Yaşamı geliştirme amacı olan partimiz PAJK'ın buna göre stratejisi ve hedefleri vardır. Yani Önderliğimizin oluşturduğu toplumsal kuramlar, partimizin de stratejik esaslarıdır.

Kadına dayalı Özgür yaşam bu stratejik esaslara göre demokratik moderniteye dayalı olarak gelişecek. İçinde bulunduğu-muz güncellikte hâkim modernite Kapitalist Modernitedir. Yani demokrasi değerlerini de gasp etmiş kapitalist ulus-devletler ve ulus-üstü şirketlerin dünyayı egemenlikleri altında tutmaya çalıştıkları bir sistemdir. Kendisini kadın üzerinden yürütölen cinsiyetçiliğe dayandırmaktadır.

Kadın kurtuluşuna dayalı bir parti olarak bunu topluma saldırı olarak görüyor ve toplumu savunmayı bunu da her yerde toplumu var eden özünü besleyerek, büyüterek sağlamayı amaçlıyoruz. Bunun için öncelikle kadın üzerindeki her türlü kölelik kodlarını, kaldırıp atmayı ve özgür kadını açığa çıkararak güçlendirmeyi amaçlıyoruz. Yine köle kadının vazgeçilmez eşi olan egemen erkeği de reddederek, erkeği dönüştürmek, yeni bir toplumsal kimlik kazandırmak mücadelemizin esasını oluşturur.

Sonsuz Boşanma

Toplumsal cinsiyet ilişkilerinin şekillendirdiği kadın ve erkek gerçekliğinin tarihsel olarak nasıl gerçekleştiğini gördük. Kurumsallaşmış egemen erkeklik kadın üzerinde her türlü mülkleştirme çabasını sürdürmüştür. Önderlik bunu sahte erkeklik olarak tanımlıyor.

Bunun karşısında şekillenen ise biyolojik olarak değil toplumsal olarak şekillenmiş kadınsılık vardır. Buradaki esas nokta erkeğe göre şekillenmiş olmasıdır. Kadınsılığın cinsellikten ziyade, sınıfsal ve toplumsal bir yönü vardır. Kadınlar yüzyıllardan beri egemenlik altında tutulmalarının bir sonucu olarak bu duruma düşürölmüşlerdir. Demek ki kadınsılık, boyun eğdirilmişliğin, sürekli düşürölmüşlüğü'nün bir sonucudur. Düşürölmüşlük zihinseldir, yani köklüdür. Davranışını, duygusunu, hatta fiziğini, ona hizmet etmeye, beğendirmeye göre yaratır. Kendine yabancılaşmış bir varlık haline getirilmiştir.

Reber Apo 1996 yılında YAJK deneyiminin bir sonucu olarak literatürümüze 'Kopuş Teorisi'ni yerleştirdi. Kopuş teorisi sonsuz boşanma kuramının öncülüydü. Kadın ordulaşması fiziki olarak kopuşu ifade ediyordu. Fiziki kopuş, kadınlar olarak birbirine yabancılaştırılmış gerçeklik karşısında birbirini tanıma, cins sevgisini geliştireme de önemli bir adımdı. Ancak kopuş teorisi esasta erkek egemenliğinin yarattığı duygu, düşünce yaşam alışkanlıklarından kendimizi arındırmayı ifade ediyordu. Aynı zamanda köleliğin kaynaklarını güçlü bir tanımlamayla üzerimizdeki etkilerini çözümlmeyi gerektiren ve bununla mücadele etmeyi ifade eden bir kuramdı. En önemlisi de sorgulamanın özü özgürlük ölçülerini kendinde ne kadar yarattığıyla ilgilidir. Önderlik 2000 yılında sonsuz boşanma kuramı ile cins mücadelemizi daha radikal bir aşamaya sıçrattı. Kopuş teorisi cins bilinci, cins mücadelesinde kendi gerçekliğimizi tanımamızı ve bunun mücadele araçlarını yaratmaydı. Sonsuz boşanma ise özgür kimliği yaratmanın ancak erkek sistemi karşısında her yönüyle kendini alternatif irade haline getirebilmenin koşuludur. Mevcut kadın gerçekliğini bu bağlamda değerlendirdiğimizde özgür kimlik ve irade oluşturması kendi olmasının temelini oluşturur. O zaman mevcut erkek ve kadın gerçekliği bu ise, bunun karşısında ne yapmak gereklidir? Önderliğimiz bir mücadele biçimi olarak özgür kadın-erkek kimliğinin yeniden yaratımı ve cins mücadelesinin stratejik bir yaklaşımı olarak her türlü devletçi-iktidarcı erkek egemen zihniyetten sonsuz boşanmak olarak tanımladı.

Sonsuz boşanmanın ilk aşaması kopuştur ve öncelikle zihniyette kopuştur. Kopuş demek erkeğin tüm yargılarından, tabularından, anlayışından, taleplerinden, beklentilerinden, düşüncesinden, doğrularından kopmaktır. Önce kopuş daha sonra ardından kendi bilmelerini ve hakikatini inşa etmek, yaratmak, bulmak ve yeniden canlandırmaktır. Kopmadan erkeğin düşüncü formlarıyla, kalıplarıyla, sevgi-aşk anlayışıyla, ahlak-politika formları ve kalıplarıyla kadın eksenli bir yaşam inşa edemeyiz. Erkekten fiziki kopuş bir ilk aşamadır. Bunun için de verili evlilik ve aşk tanımını reddediyoruz. Fiziki kopuş kadının kendi gerçekliğinin, öz gücünün farkına varmasının zeminini oluşturdu. Bu anlamıyla parti tarihinde özgün kadın örgütlenmemizin ana fikri de gücünü buradan alır. Ama sadece bu kopuşla yetinmeyiz. Bu bir ilk adım olabilir. Asıl önemli olan duyguda, düşüncede, güdülerde ve biçimde yine davranış ve eylemleştirmede erkekten kopuştur. Güçlü ve özgür birliktelikler olacaksa öncelikle sonsuz boşanma olmalı. Sistemin içindeyken sistem içi bir durumdayken nasıl ki sistem karşıtlığından bahsedemezsek, erkek egemenliğinden de radikal bir şekilde boşanmak yani kopmak kurulmak bizim için stratejiktir.

Toplumsal olarak karmaşık bir duygu, düşünce ve davranış bütünlüğü her iki cinsi de yabancılaştırmıştır. Fakat erkek egemen olması itibarıyla tüm uygarlık özellikleri onda somutlaşır. Toplumsal cinsiyetin günlük olarak üretilmesinde de başat roledir. Bu nedenle erkeğin sosyal olarak inşasını iyi anlamak gerekir. Sonsuz boşanmanın ve bu temelde erkeği dönüştürmenin yolu erkeği tanımakla ilgilidir.

Cins mücadelesinin stratejik bir ayağı olan sonsuz boşanmayı önemine denk bir çerçeveye oturtamayışımızın nedenlerinden biri de yöntemde dönemsel kalmamız, derinleştiremeyişimizdir. Özellikle güçlü sonuçlar almayışımızın nedeni işin esasına inmeden özellikle de erkeği yeterince çözmeden, günlük reflekslerle yaklaşmamızdır. Sonsuz boşanma her şeyden önce bir tercih meselesidir. Neyden yana tercih yaptığınla ilgilidir. Özgürlükten, kölelikten, erkekten, kadından, hangi zihniyeti, hangi

yaşam tarzını, hangi özellikleri tercih etmekle ilgili bir durumdur. Sonsuz boşanma taktiksel, biçimsel veya dönemsel değildir, uzun sürelidir stratejiktir. Önderlik sonsuz boşanmanın sonsuzluk kelimesinin anlaşılması için yaratılmış olan beş bin yıllık kültürle bağlantısını kuruyor. Yani kadına ve erkeğe içerilmiş egemenlik ve kölelik zihniyeti ile bir nevi hesaplaşmadır. Diğer bir yönüyle de esasta erkek değerlerinden boşanmak özgürlük tercihi ile bağlantılıdır. Özgürlük iddiası olan bir kadın nerde olursa olsun tüm gücü ile kopmanın yol ve yöntemlerini kararlıca yaşamaya geçirmek zorundadır.

Sonsuz boşanma sadece kaba ve fiziki anlamda erkeğe bağlı olup olmamaya ilgili değildir. Kadında oluşturulan kölelik sistemi, erkeğin düşünce tarzı, güce sığınma duygusu yani kısacası erkek iktidarı ve düşüncesiyle kadında ekilen köle duygusu ve düşüncesinden bir bütünen bunlardan kopmadır. Tabi yaşamdaki erkeğe yaklaşımda bununla ilgilidir.

Şunu da gördük fiziki olarak erkekten ne kadar uzakta olsan, kaba retçide yaklaşırsan da, en çok bu tür kişiliklerde en büyük yanılgılar yaşanıyor. Demek ki mesele kaba anlamda erkeği ret edip etmeme değildir, düşüncede boşanmadır.

Sonsuz boşanmayı ele alırken esas almamız gereken hem kadını hem de erkeği doğru tanımak ve tanımlamaktır. Kendini tanırsan neyden boşanacaksın, neyi ret etmen gerektiğinin bilincine varırsın. Yine erkeği de aynı düzeyde bir sorgulamaya tabi tutarak tanımlamak gereklidir. Önderlik değişimi önce, değiştireceği olguyu tanımlamakla başlıyor. Kadında bunu ayrı yaptı, erkekte ayrı yaptı ve bütün Kürt toplumunda bunu ayrı yaptı. Demek ki bir şeyleri değiştirebilmenin tanımakla yakından bağlantısı vardır. Önderlik “toplum ve toplum sorunları çok karmaşık sorunlardır. Ve o karmaşıklık, hassas olması da ona göre bir yaklaşımı gerektiriyor.” Tartıştığımız sorunlarda böylesi sorunlardır. Sonsuz boşanma ve erkeği değiştirip-dönüştürmeyi iyi yürütemeyişimizin, dönemsel kalmamızın, derinleştiremeyişimizin ve güçlü sonuçlar almayışımızın nedeni işin esasına inmeden özellikle de tanıma kısmına eğilmeden ilk refleksleri -

mizle yaklaştığımız için yüzeysel kalıyor. Bir refleks var ama derinleştiremiyoruz, sadece reflekslerle sınırlı kalıyoruz.

Sonsuz boşanma taktiksel, biçimsel veya dönemsel değildir, uzun sürelidir stratejiktir. Bizlerde stratejik olma gerçeğine dayalı olarak sürekli kendimizi sorgulamalı ve özgürlüğü ancak erkek egemen değerlerden boşanarak yaratabileceğimizi bilmeliyiz. Önderliğimiz sonsuz boşanmaya dair şunları belirtmektedir:

“KADININ ÖNCE ERİL İKTİDARDAN SONSUZ BOŞANMASINI SÖYLÜYÖRÜM, SONSUZ ÖZGÜRLÜK DİYÖRÜM. Kadın meselesini biraz daha tartışmak istiyorum. Savunmalarında tartıştım ancak çok öfkeleniyorum. Evde kaldıklarını, evde kalmaktan söz ediyorlar. Ben daha önce de söyledim. Tekrar şöyle ifade etmek istiyorum. Sonsuz kavramını kullanacağım anlaşılabilirlik için Sonsuzluğu şöyle sınırlandırmak istiyorum. Beş bin yıllık kadının tahakküm altına alındığı erkek egemenlikli bir kültür yaratıldı. Buna tecavüz kültürü diyorum. Ben kadının bu tecavüz kültürüne boyun eğdiğini, eğmek istediğini düşünmüyorum. Ancak buna karşı çıkmak, bu kültürün dışında yaşamak o kadar kolay değil. Bunu yırtmak, bunun dışında erkeklerle ilişkileneceklerse kadınla, kadınlar için de erkeklerle ilişkileneceklerini söylüyorum Yoksa öyle evde kalmak falan değil.”

“Ben sonsuz aşk değil, sonsuz boşanma diyorum. Sonsuzluk derken aslında beş bin yıllık eril iktidarla bu sonsuzluğu sınırlayabilirim. Buna karşı kadının bu iktidardan sonsuz boşanmasını öneriyorum. Kendi siyasetlerini oluşturmak, bunun için ekonomilerini oluşturmalı. Kadın kendi ekonomisini oluşturmalı, siyaset akademileri demiştik. Kadının kendi özgürlüğünü kurmak için siyasal bilinç ve siyasal eylemlilik gerekiyor. Bunu yaratmaları gerekiyor. Kadın özgürlüğü ya da kadın erkek ilişkisi öyle romantik aşk, sonsuz aşk ya da cinsel özgürlükle elde edilemez. Sonsuz aşk diyeceksek, romantik, günümüzde yaşanan aşk ilişkilerinden söz etmiyorum. Zaten bu aşk dedikleri şey, İngiltere’de 17. 18. Yüzyılda yaratılan klasik romanlarda anlatılan bir kavram, romantik aşktan söz etmiyorum. Sonsuz aşkla yaşayacaklarsa özgürlüğü bilince çıkarmaları gerekiyor. Yoksa cinsel tutkudan da söz etmiyorum.

Cinsellik olacaksa bile bu sonsuz aşk temelinde yaşanması gerekiyor. Kadının önce eril iktidardan sonsuz boşanmasını söylüyorum, sonsuz özgürlük diyorum.”

ERKEĞİN DÖNÜŞÜMÜ

Önderlik ilk çelişkinin köle-efendi çelişkisi değil de daha önce-sine dayandığını, güçlü ve kurnaz adam ile kadın arasındaki çelişkinin ilk çelişki olduğunu bir tarihsel- sosyolojik tespit olarak ortaya koydu. Diğer çelişkilerin ve bunun etrafında şekillenen ilişkilerin bunun üzerinden beslenerek geliştiğini de tespit etti. Güçlü ve kurnaz adam kadından hırsızlık ve gasp yoluyla elde ettiği güçlülüğünü kadına tek taraflı olarak dayattı. Zor yoluyla, itaat ve teslimiyet dayatmasında bulundu. Bunun olmadığı yerde yalan, hile ve aldatma yoluna başvurarak yine itaat ve teslimiyeti dayattı. Geline aşamada kadına içerilmiş kölelik kadar erkek egemen olduğu kadar köledir de. Fakat toplumsal cinsiyet ilişkilerinin eşitliğe dayalı olarak özgürleşmesi erkeğin dönüşümü ile mümkündür. Mevcut eleştirilen ve ret edilen erkeklik, özgürlük probleminin ortaya çıkmasının en temel nedenidir, engellidir. Toplumsal devrim ancak her iki cinsin özgür-eşit değerlerde bulaşması ile gerçekleşebilir. O nedenle erkeğin dönüşümü cins mücadelemiz açısından stratejiktir. Parti militanları için partimizin amaçladığı demokratik- ekolojik ve kadın özgürlükçü yaşam açısından erkeğin dönüşmesi projesi hayatidir. Erkek dönüşmedikçe özgür yaşam değerleri yarım ve eksiktir.

Kürdistan devrimi hiçbir mücadele gerçekliğinde olmayan bir deneyim ortaya çıkardı. En önemlisi de yaşamı bu kadar sakatlayan bir cins olarak erkeği kendini özgürlük değerlerine göre sorgulayacağı bir gündemle buluşturmak zaten devrim niteliğindedir. Reber APO 1998 yılında YAJK’a paralel olarak YAZK’ı (Yekitiyen Azadî Ya Zilamen Kürdistan) geliştirmek istedi. Reber Apo: *“Sorun sadece sizleri YAJK somutunda, amacında ve birlikteliğinde yürütmek değildir. Biz bu konuda aynen YAJK benzeri bir kavram daha geliştirdik, buna da YAZK dedik. Nasıl ki Yekîtiya Azadîya Jinen*

Kürdistan diyorsak, Yekîtiya Azadîya Zilamen Kurdistan'da bir kavramdır aslında. Belki de kadından daha çok erkeğin özgürleştirilmesi gerekiyor. Erkeğin özgürleşme düzeyi, belki de kadından daha zordur. Bunun önemini biz şimdi daha derin bir biçimde görüyoruz. Kadındaki kölelik olayı aşılrken, erkekteki kölelik ve köleleştirme büyük bir inatla sürdürülüyor ve çok tutucu davranılıyor. Kadında çözülüş kolayca gerçekleşirken, özgürlüğe doğru istek, arzu güçlü iken erkek de bu hâkimiyetten vazgeçmemeyi, tutuculuğu, hep kendine göre dayatmayı ısrarla sürdürüyor... Hazır erkek ya da kadın olmaz, devrimle yaratılır bunlar. Devrimde de başarı tarzıyla sağlanır bu..."

Uluslararası komplo ile yarım kalan erkeği dönüştürme projesi daha sonra önderlik tarafından yeniden gündemimize getirildi. Fakat şimdiye kadar ortaya çıkan pratiklerimiz önderliğimizin perspektifine denk bir değişim ve ilerleme yaratmadığı gibi kadın kurtuluş ideolojimizle erkeği dönüştürme arasında güçlü bir bağ kurulmadığımızı da ortaya çıkardı.

Cins mücadelemizin ortaya çıkardığı pratik sorunlardan yola çıkarak erkekte neyi ret ediyoruz, neyi değiştirmek istiyoruz ve kadın özgürlük çizgimize dayalı değişim ve dönüşümün araçları ve yöntemi nedir? Sorularını sormamız gerekiyor. Erkeği dönüştürme, cins mücadelesi esaslarına göre kolektif mücadele tarzı ile yürütülmesi gereklidir. Çünkü kadın ve erkek arasındaki çelişkinin temeli toplumsaldır. Erkeğin egemenlik biçimi de bireysel değildir. Toplum içinde şekillenmiştir. Bu nedenle kadın özgürlük ideolojimizde toplumsallığa dayanır, kolektif emek, kolektif düşünce, duygu, davranış ancak erkekte bir değişim yaratabilir. Fakat bizde ortaya çıkan temel sorunlardan birincisi, erkeğin değişeceğine inanmama ya da Değişim-dönüşümü erkek açısından çok gerekli görmeme oluyor. Onun için erkeği değiştirip- dönüştürme projesi fazlasıyla sekteye uğramış, kendi halinde ya da genel bazı hatlarla yürütülen bir olguya dönüşmüş durumda. Diğer bir konu ise erkekteki gelişmeyi hangi ölçülere göre ele alıyoruz. Kendi bireysel beğeni ölçülerimize göre mi yoksa özgürlük ölçülerine göre mi? Bireysel ilgilenme ile erkeği dönüştürme pratiklerinde daha çok ortaya çıkan kopamadığımız

erkek zihniyetine göre değişim ölçüsü yaratmak oluyor. Bireysel ilgilenme tarzı örgütsel bir tarz değildir. Bazen "arkadaş gelişmeye açık, gidip onlarla ilgileniyoruz" diyoruz. Fakat gerçekte erkekte neyi yaratmak istiyoruz? Yaratmak istediğimiz zihniyet dönüşümü ise -ki öyledir- o zaman kadın kurtuluş ideolojisinde ilkelerinde derinleşerek kendimizde yarattığımız militan ölçüleri kolektif mücadele tarzı ile erkeğin değişmesini sağlamalıyız. Kadın olarak özerk iradeni oluşturduysan erkeği de bu örgütsel zemin üzerinden militan ölçülere çekebilirsin. Özel değer verme görüntüsü olmamalıdır. Bu konuda yanılgılar yaşandı. Bu yaklaşım erkeğin değişimi projesine hizmet etmiyor. Bireysel olursa o şahıs sana bağlanır, senden etkilenir. Bir erkek arkadaşla ilgilenirken günde on kere duruşumuzu gözden geçirmeliyiz. Yaklaşımım, duruşum, üslubum, mimik hareketlerim acaba nasıl bir değişim yaratıyor? Diye sorgulamalıyız. Yani erkeğin dönüşümünü amaçlarken ideolojik ölçüleri esas almak, diğer türünün ideolojimize denk bir mücadele çizgisi olmayacağını bilmek gerekir.

İkinci olarak üzerinde durmamız gereken konu ise çoğu zaman erkeği değiştirmeyi mücadele etmek olarak anlamayan sanki erkeğin geri özellikleriyle uzlaşarak değişim yaratacağına inanma oluyor. Yani erkeği değiştirmek için çok iyi tanıma ve tanımlamaya ihtiyaç vardır. Tabi ki parti yapısı içindeki bir erkek arkadaşımızı toplum içindeki bir erkekle kıyaslarsak olumlu özelliklerinden bahsedebiliriz. Her şeyden önce bir özgürlük tercihi yapmış, dağlara gelmiş. PKK'ye gelmiş. Bu bile bir duruştur. Ama bunu gerçekten de yeterli görecektir miyiz? Erkeğin değişimi dönüşümü açısından bu yeterli midir? Bunda bizim ölçümüz nedir? Çıtamız nedir? Biz bu anlamıyla özgürlük ölçülerinde çıtayı düşürmüş durumdayız. Aslında cins çelişkisinin dondurulması, yavaşlatılması tespiti de kaynağını buradan almaktadır. Önderlik çıtayı hep yüksek tuttu. Küçük bir yaklaşımdan, erkeğin yaşam tarzından müthiş bir zihniyet çözümlemesi yaptı. Bu kadar kökleşmiş bir egemenlik kültürü ancak radikal bir sorgulama ile gelişme yaratabilir. Önderlik "erkeği öldürme" olarak tanımladı.

Demek ki bizim ölçümüzde erkeğin egemenliğini kendinde ne kadar öldürdüğü ve özgürlük ölçülerini kendinde ne kadar yarattığı olmalıdır. Bizim gerçekliğimizde yaşanan diğer bir yaklaşım ise erkeğin kaba egemen yönlerinin törpülenmesini kendini aşmış olarak görme yaklaşımıdır. Erkek de kendini böyle görüyor, bizlerde zaman zaman esas olarak inceltmiş erkek egemenliğini göremiyoruz ve dolayısıyla da mücadele etme gereği duyuyoruz. Mevcut gerçekliğimizde kendini aşmış erkek yoktur, erkeklik özelliklerini inceltmiş erkek tipolojisi vardır. Tabi ki Önderlik gerçeğine ulaşmak isteyen, erkekliği doğru sorgulamak isteyen, değişmek isteyen erkek yoldaşlarımız vardır. Bu çok yoğun bir mücadele ve yoğunlaşma gerçekliği isteyen bir süreçtir. Sadece Şehit arkadaşların şahsında bunun oluştuğunu söyleyebiliriz, çünkü birçok arkadaş Heval Zilan'a yoldaş olmak istediler. Fikri Baygeldi, Eser Altınok, Harun Fırat arkadaşların kişiliğinde bunu görebiliriz. Bu öze ulaşmak isteyen Fikri Baygeldi ve ardılı olan fedai erkek yoldaşlarımız vardır. Bizlerin ölçüsü de bu arkadaşlarda ortaya çıkan yoğunlaşma ve kararlılık olmalıdır. Tabi şehit arkadaşlara karşı hiç ulaşamayacağımız kişilikler olarak bakmamalıyız. Biliyoruz ki Önderliğin felsefesi özgür erkeği yaratabilecek derinliğe sahiptir. Her arkadaşta da bu potansiyel vardır, yeter ki Önderliği doğru okuyup doğru anlayalım. Önderliğin düşüncesiyle ve mücadele ederek bunu yapabiliriz. Daha yöntemli, daha iradeli olmalıyız. Geleneksel yaklaşımlara karşı daha direngen olmalıyız. Erkeklik sistemini daha çok tartışmalıyız. Kadın arkadaşların örgütsel ağırlığı olmazsa örgüt çizgisi de olmaz. Bu gerçektir. Yoksa aşınma olur. Önderlik de kadının yöntemli mücadele etmesine vurgu yapıyor.

Değişime inançsız olmak Önderliğin düşüncesine zıttır, erkeği dönüştürme konusunda bir iddiamız varsa ve bazı değerleri dayatacaksak ve kabul ettirmek istiyorsak bunu kendimizde içselleştirerek erkeği de buna çekmeliyiz. Yoksa sadece lafta dile getirirsek değil erkeği dönüştürmeyi kendi elimizle kendi değerlerimizi hiçbir yaşamsal karşılığı olmaz ve soyutlaşır. Kimi zaman erkeklerle en radikal tartışmalar yürüten arkadaşlar oluyor,

ya da en radikal eleştiriler yapıyor ama bir bakıyorsun aynı arkadaşın erkeklerle kendi tartışmalarının, eleştirilerinin ağırlığını bırakmayan bir düzeydedir.

Özgür kadın özellikleri etik- estetik değerleriyle, bilimsel aydınlanma ve yücelmeyle, öz savunmasını başarmış direngen duruşuyla edindiği onurlu yaşamıyla erkeği de bu değerlere çekmekte ve katmakta rol oynayabilir. Örgütlülüğün, mücadelecilik ve direngenliğin, yaşamda eşitliğin ve güzelliğin, adaletin daha tercih edilir olduğunu erkeğe gösterebilir.

Kısacası kadın kendinde gerçekleştirdiği özgür yaşam değerleriyle erkeği dönüştürebilir, bilinçlendirebilir. Böylece toplumsal özgürlük başarılabılır.

Reber APO:

“Kadından daha ağır olarak erkek sorununu gündemleştirmek önemlidir. Erkekteki egemenlik, iktidar kavramının çözümlenmesi, kadın köleliğinden daha az önemli değildir. Belki de daha zordur. Dönüşüme yanaşmayan kadın değil, daha çok erkektir. Egemen erkek figürünü terk etmesi halinde, sanki devletini kaybetmiş hükümdar gibi bir duyguya, yitikliğe kendini uğramış hissetmektedir. Aslında egemenliğin bu en kof biçiminin onu da özgürlükten yoksun bıraktığını, tam bir tutucu kıldığını göstermek gerekir.

Önce devlet sorunu, sonra aile sorunu demek doğru bir yaklaşım değildir. Diyalektik bir bağ içindeki bu iki olgu birlikte ele alınıp çözümlenmeyi gerektirir. Reel sosyalizmde “önce devleti hal edelim, sonra sıra topluma gelir” denmesinin yol açtığı sonuçlar ortadadır. Hiçbir ciddi toplumsal sorun bir tanesine öncelik tanınarak çözümlenemez. Bütünsellik içinde bakmak, her soruna diğeriyle ilişkisi içinde anlam vermek, çözüme giderken de aynı yöntemle yaklaşım göstermek daha doğru bir yöntemdir. Zihniyeti çözmeden devleti, devleti çözmeden aileyi, kadını çözmeden erkeği çözmek ne kadar eksikse, tersini yapmadan çözüm peşinde koşmak da o denli eksik kalacaktır”

ÖZ SAVUNMA

Öz savunma, evrenin ve evrendeki tüm canlıların kendi varlığını dış tehditlere karşı koruma içgüdüğü ve bilincidir. Evrendeki diyalektik gerçeklik öz itibarıyla iç dinamiklerini kendini savunma bağı üzerinde var eder. Örneğin evrende var olan, yani gezegenlerin, ayın, yıldızların göktaşlarının birbirine çarpmasını engelleyen bu itme çekme ikilemi yani uyum yasası esasta varlığını koruma ve kendi iç dinamiklerini savunma pozisyonudur. Yine doğadaki ikililiği açık bir şekilde gösteren bitkiler dünyası vardır. Birçok bitki kendi genetik özellikleriyle hayatta kalma ve savunma metoduna sahiptir. Örneğin; çöl çiçeği olan kaktüs hem türünü sürdürmek hem de güçlü savunmasını yapmak için yağmur sularından su depoladığı gibi dikenleriyle de savunmasını yapar. Yine Önderliğimizin 'gül teorisi' diye adlandırdığı gülün dikenleriyle kendini savunma mekanizmasını gerçekleştirmesi verebileceğimiz en iyi örneklerdendir.

"Canlılar dünyasında her türün kendine göre bir savunma sistemi vardır. Savunmasız tek bir canlı türü yoktur. Hatta evrendeki her elementin, her parçacığın varlığını korumak için gösterdiği direnci öz savunma olarak yorumlamak mümkündür. Bozulmaya, kendisi olmaktan çıkmaya karşı gösterdiği direnç açık ki öz savunma kavramıyla ifade edilir. Bu direnç yitirildi mi o element veya parçacık bozulur, kendisi olmaktan çıkar, başka bir unsura dönüşür. Canlılar âleminde ise öz savunma direnci kırıldı mı, o canlı ya başka canlılara yem olur ya da ölür.

Aynı sistem insan türü ve toplumu için de fazlasıyla geçerlidir. İnsan gibi narin bir tür ve toplumu gibi tehditlere açık bir varoluş, güçlü bir öz savunma olmadan varlığını uzun süre ayakta tutamaz. İnsan türünde savunma biyolojik olduğu kadar toplumsaldır. Biyolojik savunma her canlı varlıktaki savunma güdülerinden yerine getirilir. Toplumsal savunmada ise, topluluğun tüm fertleri ortaklaşarak kendini savunur. Hatta savunma olanaklarına göre topluluğun sayısı ve örgütlenme biçimi sürekli değişir. Savunma topluluğun asli bir işlevidir. Onsuz yaşam asla sürdürülemez. Bilindiği gibi canlılar dünyasının diğer iki asli işlevi beslenme ve üremdir. Beslenme ve üreme olmadan nasıl ki canlı

varlıklar yaşamlarını sürdüremezlerse, öz savunma olmadan da yaşamlarını sürdüremezler. Canlılar dünyasının öz savunmasından çıkarılabileceğimiz diğer önemli bir sonuç, bu savunmanın sadece varlıklarını korumaya yönelik olmasıdır. Kendi türünden, hatta başka türlerden varlıklar üzerinde hâkimiyet kurma ve sömürgeleştirme sistemleri yoktur. İlk defa insan türünde hâkimiyet ve sömürge sistemleri geliştirilmiştir. Bunda sömürü olanaklarına yol açan insan türünün zihniyet gelişmesi ve buna bağlı olarak artık-ürün elde edilmesi rol oynar. Bu durum varlığını korumayla birlikte emek değerlerini savunmayı, yani sosyal savaşları da beraberinde getirir."

Reber Apo'nun da vurguladığı gibi tüm canlılarda olduğu gibi hayvanlarda da daha değişik biçimlerde savunma refleksi vardır. Daha çok içgüdüsel bir tepkilenmeyle ortaya çıkar. Karşıdan gelecek tehlikeleri sezebilen, hisseden ya da koku alma duyusunun gelişkinliğiyle öz savunmasını gerçekleştirirler. Hayvanların sinir sisteminde kalıtsal olarak düşman imgesine karşı doğuştan gelen merkezi uyarılar onların öz savunmasını yapmasını sağlar. Örneğin; keklikler tehlikeyi bulundukları alandan en az yüz metre mesafeden hissederler ve orayı terk ederler. Domuzlar sürü biçiminde hareket edip, kendi öncülerini tehlike anında sürüye dağılması uyarısı yapar. Gördüğümüz gibi kendini koruma içgüdüğü bir yaşam biçimi olarak, doğa koşullarında var olagelmıştır.

Hayvanlar kadar güçlü bir içgüdüye sahip olamayan insan türü, kendisini hem doğa olaylarına karşı hem de avcı ve yırtıcı hayvanlara karşı korumada güçsüzdür. Doğaya uyum sağlamada ne fiziksel ne de içgüdüsel özelliklere sahiptir. Bir hayvanın duyuları kadar kokuyu uzaktan alabilecek bir duyuya sahip değildir. Kendisini soğuktan koruyabilecek kalın bir derisi de yoktur. Bu anlamıyla insan türü doğada savunma konusunda dezavantajlı bir konumdadır. Ancak belli bir yaşam sürecinden sonra kendisini besleme, koruma ve üreme ihtiyacını duymuştur. Fakat aynı zamanda insan türünde var olan akıl gücü, insanı diğer canlılardan daha iyi savunma yapabilecek bir duruma getirmiştir. Kendini doğaya uyarlamayı başararak, doğadan faydalanıp

geliştirdiği araçlarla öz savunmasını yapmıştır. Uygarlık tarihi boyunca kadına reva görülen zor, şiddet, baskı, sömürü ve işkence erkek tanrıların buyruğu olarak gelişir, derinleşir. Oysa kadın tüm insanlık değerlerini bağrında büyüterek, besleyerek, geliştirerek tarihe damgasını vurmuştur.

Kendini savunamayan varlık gerekçesi oluşturamayan hiçbir canlı kendi hakikatini de oluşturamaz. Kadının yaşam hakikati de toplumsallığı içinde barındırır. Kadın kendi varlığını yarattığı toplumsallığı ile korumuş, kendi savunma sistemini oluşturarak varlığını sürdürmüştür. Kendi sisteminin olduğu kadar topluluğunun yaşam güvencesi olan, özgür yaşamın teminatı olmuştur. Kadın eliyle, yüreğiyle, diliyle, kültürüyle, ahlakı ile oluşturduğu toplumun doğal öncüsü konumuna da bu şekilde gelmiştir. Kadında savunma içgüdüünün güçlü olması kendi yavrusuna olduğu kadar öncülük ettiği topluluğu da koruma sorumluluğunu getirmiştir. Bu anlamda kadın hem yaratan, üreten, besleyen konumda olup hem de sıkı sıkıya savunan bir rolde olmuştur. Birinci cinsel kırılmada belirttiğimiz gibi Kadının tanrıçalık kültürü başta olmak üzere, kültürü ve toplumsal değerleri erkek tanrılar tarafından gasp edilerek erkeğe mal edilir. Kadının anacıl sistemine yönelik geliştirilen komplo ve hileye karşı öz savunma anlayışına dayalı geliştirilen bir direniş olsa da erkek sistemi toplumda etkili olmaya başlamıştır. Nitekim kadın egemen sistem karşısında kendi öz değerlerinden uzaklaştırılarak öz savunmasız bırakılmıştır. Bu yönüyle tarihsel akışımızda kaybettiklerimiz ve savunamadıklarımız var. Belki de bunun en önemli olanı da 'Xwebun' olmayı kaybetmemizdir.

Tüm zora, şiddete, sömürüye ve yalana rağmen özgürlük tutkusu ile yeniden 'Xwebun' olmanın bilincinin mücadelesini yürütüyoruz. Yüreği özgürlüğe susamış tüm kadınlar olarak özgürlük mücadelesi dışında hiçbir seçeneğimizin olmadığı bu çağda ancak kendi mücadele sahalarımızı yaratarak erkek egemenliğinin tüm kirlenmişliğinden kurtulabiliriz. Her gün yüzlerce kadının katledildiği, tecavüze uğradığı, taciz edildiği bir gerçekle yüz yüzeyiz. Fiziki şiddetin yanı sıra ruhsal, düşünsel ve duygusal

dünyalarımıza her an defalarca şiddet uygulanıyor. Bu şiddet sarmalı karşısında öz savunma bilinci ve örgütlülüğü erkek egemen ideoloji karşısında kullanılabilecek en etkili silahtır. Kadının örgütlenmiş bilinci, siyasal iradesi ve politik duruşu, erkek akıl karşısında kendisini savunmanın diğer boyutudur. Erkek zihniyetinden koptukça kendini savunabilecek bir dile, politik duruşa ve mücadele araçlarını yaratır. Kadın ne kadar güç ve irade olursa öz savunmasını yapabilecek potansiyeli açığa çıkarabilir. Dolayısıyla kadının geliştireceği ideolojik ve politik duruş kendi kimliğini ve kişiliğini elde etme sanatı ve savunması olacaktır. Diğer yandan öz savunma anlayışı yaşamsal bir olgu olduğundan bunun savaşımı belli sürelerle sınırlandırılmaz. Bu anlamda kadının öz savunma anlayışı bir sistem savaşımıdır. Sistemler de sıradan çabalarla değiştirilemezler. Bugün kadın öz savunma çizgisini doğrultusunda mücadele vermek için tüm olanaklar oluşmuştur. Geçmişte kadını öz savunmasız bırakan onun tarih dışına itilmesi idi. Ancak kadın özgürlük mücadelesiyle yaratılan tarih, kadının öz savunmasını yapacak en temel zemin olmaktadır. Temel dayanak kadın tarihi direnişçiliği ve yaratılan değerlerdir. Özgürlüğü yaratmak erkek sistemine alternatif olmakla ilgilidir. Bu anlamda yürütülecek güçlü bir cins mücadelesi öz savunma anlayışının olmazsa olmazıdır. Kadın her an büyük bir duyarlılıkla öz savunma bilinci ile cins mücadelesinin esaslarını oluşturmak zorundadır. Zira salt fiziki olarak kendini savunma pozisyonunu aşamaz.

Öz savunma halkların kendi kendisine yabancılaşmasıyla kaybettiği bir kültürdür. Bu yönüyle öz savunma toplumların demokratik zihniyete ve sisteme kavuşmasının en temel araçlarından biridir. Sadece savaş süreçlerinin bir sorunu olarak algılanmamalıdır. Halkın ve kadının öz değerlerini koruma amaçlı olarak varlığını sürdürür.

Öz savunma kültürünü kadında geliştirmek için bilinç yükseltme çalışmalarına ihtiyaç vardır. Bu anlamda öz savunma bir bilinç, örgütlülük ve eylem işidir. Kürdistan özgür kadın hareketi olarak öz savunma direnişinde kadın ordulaşması ile zirveleşmiş par-

tileşme ve Kadın kurtuluş ideolojisi ile de kimlik kazanmıştır. Partileşmek bizler açısından her anlamda öz savunma anlamına gelir. Tarihte kadının öz savunmasını yitirmesi bilim ve bilginin yani kadının öz düşüncesinin elinden alınmasıyla başlar. Bu tarihsel referans üzerinden baktığımızda varlığı tehdit altında olan kadın ve halk gerçekliği öncelikli silahlı olarak fiziki öz savunmayı şart kılmıştır. Varlığı kalıcı kılmanın diğer boyutu ise ideolojik olarak kaybedişin alternatifi olarak kadın kuruluş ideolojisi ve bilimsel çerçeveye kavuşmuş hali olarak da Jineoloji bizler açısından öz savunma perspektifimizin esasıdır. Kadın Devrimimizin sistemleşmesi için bu perspektife dayalı olarak yüksek bir bilinçlenme faaliyeti ve fiziksel öz savunmaya dayalı bir kurumsallaşmaya ihtiyaç vardır. Ortadoğu da kadın devrimi gerçekleştirmenin temel koşulu bütün boyutlarıyla öz savunmasını gerçekleştirmiş cins mücadelesi ile gelişebilir ancak. Bu anlamıyla Kürt kadınları olarak öz savunma mücadelesinin öncüsü durumdayız. Zira öz savunma sorunu bir varlık ve özgürlük sorunudur. ÖNDERLİK kadın açısından öz savunmaya dair şunları belirtmektedir:

“Kadın eş evlilik durumunda olmadan, erkek egemen toplumun her alanında karşısındaki erkeğin her an avının üzerine atlamak durumunda olan bir panter gibi hareket edeceğini bilerek kendi hareket tarzını geliştirmelidir. Erkek panter fırsat bulduğunda, yani bu konuda önüne çıkan toplumsal engelleri aştığında mutlaka kadına bir pençe atacaktır. İktidarcı erkek bu anda hiçbir ahlaki norm ve vicdani gerekçe tanımadan kadını avlamak isteyecektir. Ne dinî örtünme ne de hukuk bunun önünde engel olabilir. Kadın bu durumu bilerek toplumsal alana çıkmalı, daha doğrusu garantili bir öz savunma olmadan tekin olmayan toplumsal sahalara inmemelidir.”

ÖZGÜR EŞ YAŞAM

Özgür eş yaşam, kadın ve erkek arasındaki ilişkiler düzeninin eşitliğe dayalı hale gelmesini ifade eder. Zira yaşam adına ne varsa kadın şahsında bir bir köreltilmiş, toplumsal doğa büyük bir sakatlanma yaşamıştır. *Çünkü kadın doğası esasta toplu-*

mun kendisidir. İnsanlık kadının üretkenliğinden, yaşamı kurma gücünden, adaletinden yana muazzam bir toplumsal ilişki sistemini yaşama şansını bulmuşken, yaşamın merkezi durumundayken, bugün statüsü kadın varlık olarak tüm anlamlarından boşaltılmıştır. Boşalan tüm anlamların yerine de erkeğe göre oluşmuş normlar yerleşmiştir.

Erkek akli kendi iktidarının meşrulaştırmak için eş yaşam ilişkisini özel alan olarak tanımlar. Özelde Kapitalist Modernite özel-kamusal alan ayrımıyla bu hakikati parçalamayı amaçlar ve aynı zamanda mitoloji, din, felsefe ve bilim yoluyla toplumda algı yaratır, biçim verir. Özellikle birinci ve ikinci cinsel kırım olarak ifade ettiğimiz süreçler eş yaşama biçim verilen süreçler olmuştur. Örneğin; mitolojilerde toplumun öncülük yapan, yaşamı düzenleyen tanrıçanın yanına, kırılmayla beraber önce baba, kardeş, oğul ve sonunda da bir ‘eş’ verilerek etkisizleştirme süreci başlamıştır. Bu sadece iki kişi arasında bir ilişki olarak yorumlanamaz. Çünkü toplumun zihniyetinde tanrıça imgesinin silikleşmesini ifade eder. Bu yönüyle tanrıça çağının, kadın erkek arasındaki denge, bağımlılaşmayan, mülkleşmeyen eşit ve özgür ilişkiden uzaklaşmanın, tükenişin başlangıcı olur. Tek tanrılı dinlerde ise erkeğe sınırsız haklar tanınmıştır. Özellikle kadın, çocuk doğurma ve erkeğin cinsel isteklerini yerine getirebilecek bir araca indirgenir. Bu ataerkil ölçüler ise topluma tanrının mutlak emri olarak sunulur. Dinlerin ortaya attığı tüm argümanlar bilim ve felsefe alanında da ‘bilimsel’ bir çerçeveye kavuşturulur.

Erkek akıl yaşamı bu süreçlerle sapmaya uğrattırken, o zaman yaşamın, kadın ve erkeğin evrensel ve toplumsal gerçeğini değerlendirmek ihtiyacı ortaya çıkar. Yaşamın diyalektiğinin ikilemlerden oluştuğunu biliyoruz. Tüm evren bu diyalektiğe göre işler. Özgürlük sosyolojisinin analizi olarak diyalektik yorum, ikilemler birbirini yok etmesi gereken zıtlardan oluşmaz. Tersine mevcut ikilemler bütünleşerek birbirlerinin farkını ortaya çıkartır ve tamamlar. Bu anlamıyla kadın ve erkeğin cinsiyet olarak ikilemli olması varoluşsal bir olgudur. Önderlik bu konuda şu değerlend-

irmeyi yapar:

“Kadını biyolojik açıdan farklı bir cins olarak algılamak, toplumsal gerçeklik konusunda körlüğe yol açan temel etkenlerin başında gelmektedir. Cinsiyet farklılığı kendi başına hiçbir toplumsal sorunun nedeni olamaz. Evrende her zerredeki ikilem nasıl hiçbir varlıkta sorun olarak ele alınmazsa, insan varlığındaki ikilem de sorun olarak işlenemez. “Varlık neden ikilimlidir?” sorusuna verilecek cevap ancak felsefi olabilir. Ontolojik çözümleme bu soruya (sorun değil) yanıt arayabilir. Benim cevabım şudur: Varlığın ikilim dışında başka türlü varoluşu sağlanamaz. İklim varoluşu mümkün kılma tarzıdır. Kadın ve erkek mevcut haliyle olmayıp eşeysiz (eşi olmayan) olsalar bile bu ikilimden kurtulamazlar. Çift cinslilik denilen şey de budur. Şaşırmamak gerekir. Fakat ikilimler hep farklı oluşmaya eğilimlidir. Evrensel zekâya (Geist) kanıt aranacak temel de bu ikilim eğiliminde aranabilir. İklimin iki tarafı da ne iyi ne kötüdür, sadece farklıdır, farklı olmak zorundadır. İkilimler aynılaşırsa varoluş gerçekleşemez. Örneğin iki kadın veya iki erkekle toplumsal varlığın üreme sorunu çözülmez. Dolayısıyla “Niçin kadın veya erkek?” soru-sunun değeri yoktur veya bu soruya ille cevap aranacaksa, ‘evren böyle oluşmak durumundadır (zorunda, eğiliminde, aklında, arzusundadır) da ondan’ diye felsefi bir cevap verilebilir.”

Ama bu cinsiyet farklılaşması binlerce yıla dayalı olarak nefrete, mülkleştirmeye, yok etmeye, yabancılığa, sorunlu ve krizli hale getirilmiştir. Yani oluşan ilişki biçimi biyolojik olarak farklılaşmanın ürünü değil toplumsal olarak inşa edilmiş yabancılığın sonucudur. Önderlik bu ilişkinin eril ile dişil arasında gerçekleşmediğini, esasta toplumsal olarak oluşturulmuş kadınlık ve erkeklik arasında geliştiğini ve sorunun kaynağının da burada yattığını belirtir. İki cinsi aşan, kapsamı yaşamın tüm alanlarına yayılan evrensel bir soruna dönüşmüştür. Hatta yaşamın krizinin merkezinde mevcut olarak yaşanan eş yaşamın olduğunu rahatlıkla belirtebiliriz, zira birbirini tüketen, sevgi ve aşk adına öldüren, mülkleştiren, köleleştiren başka bir ilişki biçimi evrende yoktur. Bundandır ki bu ilişki biçimi çözüldükçe kadın ve erkek adına bir özgürleşmeden o zaman bahsedilebilir. Diğer türlü

sahte, birbirini kandıran ve toplum ilişkilerini de şekillendiren kölelik ilişkisi olmaktan çıkamaz.

Eş yaşamın toplumsal olarak karşılığı karı-koca ilişkisine indirgenemez. Kadın-erkek arasındaki duygusal, cinsel ilişki bunun bir boyutu olabilir fakat tümüyle böyle ifadelendirmek bizleri bir yanılsılığa götürür. Toplumsallık içinde kadın ve erkek ilişkilerinin tümünün eşitlik ilkesine kavuşması şarttır. Yani toplumsal yaşam bağlamında kadınlar ve erkekler özgürlüğe dayalı yaşamı gerçekleştirdikçe tekil eş yaşamlarda ancak bu ilişki bağlamında anlam kazanabilir. Diğer türlü güzel ve doğru bir ilişkiden ziyade geleneksel ilişki olmaktan kendini kurtaramaz.

JİNEOLOJİ

Kadın tarihi, kadının tüm anlamlarından boşaltılarak kendisine ait bilgisinin erkek akıl tarafından çalınmasının hikâyesidir. Öyle ki kadının bin bir emekle ürettiği yaşam değerleri, buluşları çalındığı kadar kadın işleri denilerek küçümsenmiş, yok sayılmıştır. Yerine erkek tarafından mitoloji, din, felsefe ve bilim yoluyla cinsiyetçi değerlerle şekillenmiş bilgi yapısı ile kadın köleliği pekiştirilmiştir. Tüm negatif değerler kadın ile özdeşleştirilerek, güncel olarak yaşanan tecavüz kültürünün metasına dönüşmüştür. Jineoloji, bizlerden çalınanları gerilerek yeniden kendi değerlerimizle isimlendireceğimiz, anlam kazandıracığımız ve toplumla buluşturacağımız bir süreci ifade ediyor. Reber Apo’nun ilmek ilmek Dokuduğu özgürlük mücadelemizin tüm süreçlerinin toplamı olarak da tanımlayabiliriz.

Bilginin dünyayı şekillendiren önemli bir yapılanma olduğundan yola çıkarsak, cinsiyetçi öğelerle dolu sosyal bilimlerin amacını daha iyi kavramış oluruz. Zira cinsiyetçi bilim, kadına karşı konumlanmış bir ideolojidir.

Bu anlamıyla Jineoloji, kadınlar olarak kendi hakikatimize ulaşma yolunda ilerlerken kendisine ait olmayan tüm değerlerden boşanmayı ve ‘Xwebun’ olmayı gerekli kılar. Tarihimiz boyunca tüm direnmelerimize rağmen içselleştirdiğimiz geleneksel kim-

liklerimiz var. İşte bu yüzden bizlere karşı konumlanmış erkek ideolojisi olarak cinsiyetçi bilim karşısında kendi ideolojik argümanlarımızı sistemli bir çerçeveye kavuşturmak zorundayız.

Kürdistan Özgür Kadın Mücadelesi olarak en başta Reber Apo'nun ve kadın şehit yoldaşlarımızın emeği ile cins mücadelemizi kadın devrimi ile taçlandıracağımız bir dönemece getirdik. Yarattığımız birikimi bilimsel bir çerçeve kavuşturmak ideolojik direnişimizi büyütme, sistemleştirmek cins mücadelemizin yeni bir aşamasıdır. Ordulaşan, partileşen ve kadını olduğu kadar erkeği dönüştürerek sosyal bir devrim yapma iddiamızı Jineoloji ile bütünleştireceğiz. Bu anlamıyla Jineoloji'nin başlangıç sorusu kadın varlığını doğru bir tanıma kavuşturmadır. Aynı zamanda kadının da kendine dair bilmelerinin ne kadar kendine ait olduğunun bilincini oluşturmayı amaçlayan bir zihinsel devrimdir. Çünkü kadın köleliğinin kaynağı zihinsel olarak düşürülmesiyle başlar. Kadın Ne zamanki kendine dair cinsiyetçi kalıplara göre düşünmeye başladı, işte o zaman kaybetti. Bu nedenle öz tarihine, kavrayışına, benliğine ilişkin ortaya çıkacak tüm hakikat, özgürlüğe atacağı adımları çoğaltacak. Cins mücadelemizin temelini Reber Apo zihinsel olarak erkekten kopmak olarak kuramlaştırdı. Kadının kendi varlığına ilişkin öz tanımlamaları, kopuşu, boşanmayı kendi öz bilgisi ile gerçekleştirmeyi önüne koyarken aynı zamanda erkeği de egemenliğinden boşanacağı özgür erkek kimliğinde buluşturacak radikal bir cins mücadelesini yaratacak bir çerçeve olacak.

Deneyimlerimizi sosyal gerçekliğe akıtarak kendimizi özgürleştirdiğimiz oranda erkeği ve onun yarattığı normları değiştirmeyi hedefliyoruz. Bunun içinde erkeği kaba ret eden ve cins mücadelesini bununla sınırlandıran anlayışlarımıza karşın bilimsel çerçeveye kavuşturulmuş, yaşamın özünden akan bilgimizi cins mücadelesinin merkezine koymamız gerekiyor.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PARTİ DE CİNS MÜCADELESİNDE ANLAYIŞ SORUNLARIMIZ

Liberalizm, kapitalizmin merkezi ideolojisi ve yaşam felsefesidir. Ya da başka bir deyimle kapitalist modernitenin kanserleşmeye yol açan hastalığıdır. Bu nedenle de toplumsallığı parçalama, yani ahlaki değerleri yok etmeyi zihinlere empoze eder. Kendisini topluma dayatan, toplumu uyuşturan bir gerçekliği söz konusudur. Özellikle de kendisini kadına dayatıyor ve kadını özünden uzaklaştırıyor. Toplumu parçaladığı oranda duyguda, zihin yapısında çarpık algılar ve yanılsamalar oluşturur. Bu konuda Önderliğimiz şöyle değerlendiriyor: *“Liberalizm, esas olarak ahlâksız ve politikasız bırakılarak güçsüzleştirilen toplumun bireyciliğin her tür saldırısına hazır kılınması anlamına gelir. Liberalizm en anti-toplumcu ideoloji ve pratiktir.”*

Önderliğimizin de vurguladığı gibi liberal ideoloji tahribatı en fazla toplum ve birey dengesinde yaratıyor. Bireyi toplumundan, toplumu da kolektif özünden çıkaran bir düşünce sistemidir. Bu yönüyle toplumu oluşturan iki temel cins olarak Kadın ve erkek algısında da egemenlik ve köleliği törpüleyerek inceltiyor, görünmez kılıyor bu durumda tüm toplumu içine alan kadın-erkek somutunda yaşanan çelişkileri yüzeyselleştiriyor. Çelişkilerin yüzeyselleşmesi demek aynı zamanda mücadelesizlik demektir. İnsan doğasını bu denli bozulmaya uğratan bir ideoloji olarak liberalizmi cins mücadelemize etkileri açısından da değerlendirmeye ihtiyaç vardır. Çünkü Kapitalist Modernite bizimde içinden çıktığımız toplum gerçekliğini derinlemesine etkilemiştir. Özgürlük iddiası olan parti militanları olarak bugün önderlik paradigmasında derinleşmeme ve bütünleşmeme gerçekliğimiz bunun ifadesi oluyor. Halen kapitalizmin düşünce sisteminden tam anlamıyla kopuşu sağlamamak mücadele hattımızı belirliyor. Kendimizce mücadele hattında yürüdüğümüzü düşünebiliriz, zaten katılmışız bu yolda ölümüne bağlıyız, sistemi reddederek saflara katıldık da diyebiliriz. Fakat kadın özgürlük mücadelemizin geldiği düzey itibarıyla Önderlik paradigması karşısında kendimizi ele aldığımızda görüyoruz ki, cins mücadelemizde yaşanan daha çok çelişkileri uzlaştırmaya çalışmak ve çoğu zamanda çelişkileri dondurma olabiliyor.

Sanki cins mücadelesi vermek karşıtlaşmak, bozmak anlamına geliyormuş gibi ya da hep uyumlu olacağız diye mücadelede etkisizleşme açığa çıkıyor. Derken bakıyorsun erkeğe benzeşme oluşmuş, karşılıklı dengeler üzerinden bir ilişki tarzı ve çalışma tarzı ortaya çıkmış. Dengeciliğin olduğu yerde bireysel kaygılar ve uzlaşma arayışı gelişir. Uzlaşma adı altında da liberalize ettiğimiz bir mücadelesizlik gerçekliği meydana gelir. Uzlaşma ve liberalliğin temelinde iktidar anlayışı yatar. Aynı zamanda taviz verme ve kendini yaşatmada bunun içinde yer alır. Bu durumda *“bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın mantığıyla”* kendine karşı liberal ama etrafa karşı radikal yaklaşan duruşlar var olan durumu çözümsüzlüğe sürükler. Bu duruş güçlü bir çıkış yapmayı da engeller.

Liberalizmin olduğu ortam özeleştirinin olmadığı ve eleştiri gelmesinden korkulduğu için eleştirmeyen duruşların olduğu bir ortamdır. Neden birçok eksikliğini gördüğümüz halde birlikte çalıştığımız yönetimimiz ve yoldaşımızı eleştirmiyoruz? Eğer örgütsüz yaklaşım varsa bir yerde ve onu eleştirmiyor sessiz kalıyorsak o örgütsüzlüğe ortak oluyoruz demektir. Burada bireysel kaygılar daha fazla ön plana çıkıyor. Bizde örgütsel bir duruş gerçekleştiğinde mücadelede gelişir. Tabii öncelikle kendimizdeki anlayışları aşmalıyız ki karşımızdaki anlayışlarla mücadele edebilelim. Liberalizm içinde çelişki yoktur, bir denge oluşturur ve onun üzerinden de etkisini derinleştirir. Bizi çizgimizden, özgürlük ölçülerimizden uzaklaştırır. Kadın hareketi olarak cins mücadelesinde radikal bir değişim ve dönüşümü esas alıyoruz, o zaman mücadele tarzımızda da, liberal duruşlara zemin sunan, etkisi altında bırakan yaklaşımların olmaması gerekir, fakat birçok yönüyle etkilendiğimizi ortaya çıkan pratiklerden görüyoruz. Bu anlayışlarla güçlü bir mücadele verilmesi bizim açımızdan olmazsa olmaz bir ilkemizdir.

Peki, nedir bu liberal duruşlar? Liberalizmin olduğu yerde mücadelenin olması mümkün değildir. Çünkü liberalizmin olduğu yerde mücadele olmaz. Çelişkisizlik vardır. Kadında gerçekleşen hem kendi cinsine hem de karşı cinse karşı bir mücadele-

sizlik söz konusudur. *“örgütsel bütünlüğümüz bozulmasın”* diye mücadele etmeyen anlayışlar bunun sonucudur.

Sanki cins mücadelesi vermek karşıtlaşmak, bozmak anlamına geliyormuş gibi ya da hep uyumlu olacağız diye mücadelede etkisizleşme açığa çıkıyor. Derken bakıyorsun erkeğe benzeşme oluşmuş, karşılıklı dengeler üzerinden bir ilişki tarzı ve çalışma tarzı ortaya çıkmış. Dengeciliğin olduğu yerde bireysel kaygılar ve uzlaşma arayışı gelişir. Uzlaşma adı altında da liberalize ettiğimiz bir mücadelesizlik gerçekliği meydana gelir. Uzlaşma ve liberalliğin temelinde iktidar anlayışı yatar. Aynı zamanda taviz verme ve kendini yaşatmada bunun içinde yer alır. Bu durumda *“bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın mantığıyla”* kendine karşı liberal ama etrafa karşı radikal yaklaşan duruşlar var olan durumu çözümsüzlüğe sürükler. Bu duruş güçlü bir çıkış yapmayı da engeller.

Liberalizmin olduğu ortam özeleştirinin olmadığı ve eleştiri gelmesinden korkulduğu için eleştirmeyen duruşların olduğu bir ortamdır. Neden birçok eksikliğini gördüğümüz halde birlikte çalıştığımız yönetimimiz ve yoldaşımızı eleştirmiyoruz? Eğer örgütsüz yaklaşım varsa bir yerde ve onu eleştirmiyor sessiz kalıyorsak o örgütsüzlüğe ortak oluyoruz demektir. Burada bireysel kaygılar daha fazla ön plana çıkıyor. Bizde örgütsel bir duruş gerçekleştiğinde mücadelede gelişir. Tabii öncelikle kendimizdeki anlayışları aşmalıyız ki karşımızdaki anlayışlarla mücadele edebilelim. Liberal ideolojinin anlayışı olarak *“kim ne yaparsa yapsın, nasıl yaşarsa yaşasın”*, anlayışı da sadece iki insanın mücadelesizliği değildir. Özünde bizim ideolojimize karşı savaşan bir ideolojidir. Zira kapitalist modernitenin kendini var ettiği zemindir ve demokratik modernitenin toplumsallığını parçalayan, zayıflatan bir anlayıştır. Bu konuda Önderlik *“Şimdiyi yaşa, gerisi boştur sloganını temel inanç olarak işler. Liberalizmin gerçek anlamda özgürlükçülük olmadığını iyi görmek gerekir”* diyor. O zaman liberalizmi bizlere etkisi üzerinden değerlendirdiğimizde, cins mücadelemiz açısından birbiriyle mücadele eden iki çizgi var, iki yaşam var, iki ölçü var.

Mühim olan bizim çizgilerden hangisini tercih ediyor olmamızdır. Eğer tercihimiz özgür yaşam, özgür ölçü, özgür kişilikse, biz tüm yaşamımız da bunu uygularız. Kadın militanlar olarak özgürlük saflarına geldiğimizde aslında bu tercihi netleştirmiş oluyoruz. Fakat özgürlük çizgisinde güçlü bir duruş sergilemeyi-şimiz tam da bu noktada sorunları, liberalize olmuş kişilikleri açığa çıkarıyor. Liberalize olma en fazla da eleştiri yapmada kaygılı bir sonuç yaratıyor. Bütün doğrularımızı gerçekten en yalın en berrak bir biçim de rahat bir şekilde dile getiriyor muyuz? Çoğu zaman değil, örneğin bir eleştiri yapıncaya kadar kırk defa düşünülüyor, etrafında dolanıyor, yaptığımız eleştirinin yaratacağı sonuçları örgütsel olarak ele almaktan ziyade, söylediklerimizin nasıl anlaşılacağı bizim için daha önemli oluyor. Ya da kimi zaman eleştiri yaptığımız arkadaş da örgütsel yaklaşmadığı için kıyameti kopartıyor. Bütün bu yaklaşımlar kaynağını, cins mücadelesini liberalizmin etkisi ile yürütmekten alıyor. Zira eleştiri yapmak birbirini düzeltmek, tamamlamak anlamına gelirken, bizde ortaya çıkan ise örgütsel ve ideolojik bütünlükten yoksun kişisel yaklaşımlar oluyor. Diğer yandan da bazen bir arkadaş yerinde bir eleştiri yaptığı halde, tek başına kalabiliyor.

Ortak tutum, kolektif akıl devreye girmeyince parçalı, birbirimize yakınlığımıza göre tavır sergileme oluyor. Bu sorunlar ve anlayışlar aşılmaz gibi de bakmamak gerekir. Aşılması için süreklileşen, örgütsel bütünlüğü sağlayan bir tarzda mücadele yürütmeyi esas almak gerekir. Bunun yanında parti talimatlarında da özellikle eleştiri mekanizmasının doğru ve yerinde kullanılması gerektiği sürekli vurgulanıyor. Peki, bunun pratikleşmesi için ne yapılması gerekiyor? Eleştiri ve özeleştiri belli zamanlara sıkıştırılamaz, süreklileşmesi gerekir fakat aynı zamanda da kendimizi daha köklü ele aldığımız örgüt yöntemleri var. Örneğin Platform süreçleri var, bunları daha fazla sıklaştırmak bu konuda daha fazla yaratıcı olmak gerekiyor. Önderlik, ne yapardı, nasıl bir yöntem kullanırdı diye sürekli bir yoğunlaşmanın zorunluluğu var. Farklı, yaratıcı yöntemler de kullanmak gerekir. Bu konuda diğer bir handikap ise bazen en çok liberalizmi ve

dengeciliği eleştiren arkadaş aynı anlayışları yaşıyor. Öyle bir durum geliyor ki, eleştirende yaşayan da biziz. O zaman bu dengecilik nasıl oluyor? Çünkü Eleştiri yapıpken başkasını düşünerek yapıyoruz, ama o eleştiri kendimizi de ele alarak yapmıyoruz. Ortama karşı radikal fakat kendini ele almada liberal tutum, cins mücadelemizde bizi en çok zayıflatan, değişim ve dönüşümde önümüzde engel olan bir gerçekliktir. Öncelikle mücadele ederken değiştirmeye kendimizden başlamak, yoldaşlarımızı da bu mücadele ölçülerine çekmek liberalizmi zayıflatarak zamanla ortadan kaldıracaktır.

CİNS MÜCADELESİNİ LIBERALİZE ETMEDE ERKEĞİN ROLÜ VE KADINA YANSIMASI NASIL OLUYOR?

Erkek şahsında çıkan liberal anlayışlar ise; erkek, kadının cins mücadelesini yürütürken “sen iktidarcısın” yaklaşımıyla, çelişkiyi muğlaklaştırıyor ve iradesiz kılmaya çalışıyor. Sanki kendi bulunduğu alan iktidar alanıymış gibi, kadının kendi iktidarında gözü var yaklaşımını sergiliyor. Veyahut “bu temel değil, suni bir çelişkidir” diyerek, kadının yürüttüğü mücadeleye gölge düşürmeye, kadının kendine karşı güvensizleşmesini sağlamaya çalışarak, etkisizleştirme yöntemini kullanıyor. Aynı zamanda kadın eleştirdiği ve tavır sahibi olduğunda da, sanki kadın o alanda yokmuş gibi davranıyor. Eleştirinin ne için yapıldığına değil, eleştirinin gelmesine yoğunlaşıp, eleştirene karşı tavır sergileme ve tepkisel yaklaşım geliştiriyor. Kadın eleştirisinde ısrarcı olduğunda da erkeğin tutumu, ortak çalışmalarda kadının görüşünü almama, karar mekanizmalarına dâhil etmeme ve kadının o alandaki varlığını görmemezlikten gelme söz konusu oluyor. Bazen de erkek eleştiri karşısında aşırı zorlandığında, kadın için ‘olsan da olur, olmasan da’ diyerek “ya sen bu alanda olursun ya ben!” anlayışı üzerinden tehdit eden yaklaşımlar geliştiriyor. Oysaki bu bir iktidar kavgasından ziyade, erkek bakış açısı ve eril zihniyetin kendisini kurumsallaştırdığı alan oluyor.

Özünde de erkeğin kendi iktidarını kadına dayatma ve kadını pasifize etmeye çalışma yaklaşımıdır. Ve zaman zamanda erkek bu konuda sonuç alıcı olabiliyor. Bu yaklaşımlar erkek şahsında sistemin kendini var etmesi sürdürmesidir. Nedir bu sistem? Erkeğin zihniyetinden bahsediyoruz. Erkeğin zihniyeti kaynağını beş bin yıllık egemenlik ve sömürü sisteminden alıyor. Bu sistem içinde erkeğe biçilen toplumsal rol egemen olmak üzerinden olduğu için, erkekte buna göre şekilleniyor ve bulunduğu her yere bu egemenliğini öyle ya da böyle yansıtıyor. Yani erkeğin toplumsal cinsiyet ilişkisine göre şekillenmiş zihniyeti parti ortamlarına da bu şekilde yansıyor. Esas olarak bu ataerkil ideolojinin erkek şahsında kadına dayattığı zihniyettir.

Bu durumda cins mücadelesini ideolojik bir mücadele olarak ele almalı, bunun bilinciyle bu tür anlayışlara karşı daha güçlü durmalıyız. Peki, erkek cins mücadelesine gelmiyor veya engel olmaya çalışıyor, bu noktada sorulması gereken biz neden cins mücadelesini güçlü geliştiremiyoruz, kadının öncülük misyonuna denk bir değişim dönüşümü yaratamıyoruz?

Dolayısıyla cins mücadelesinin radikal gelişmemesinde kadının belirleyici rolünü görmek gerekiyor. Nedir bu rol? Kadın çoğu zaman kendindeki liberal duruşunu aşmadığı için erkeğin liberal anlayışlarına zemin olan durumu ortaya çıkıyor. Sırf pratik çalışmalarda zedeleme, aksama olmasın diye çelişkileri törpüleyip kabul edilebilir bir duruma getiriyor. Çelişkiyi-sorunu geçiştirip üzerini kapatıyor, müdahaleye izin vermiyor. Ama bir süre sonra sorun büyüdüğünde de şikâyetlere başlıyor. Ya da idare etme, çelişkileri dondurma veya bir şekilde ortadan kaldırma yaklaşımı var. Yani çelişkileri çözen yöntemler uygulamıyor. Bu durum bir ilkesizlik ve cesaretsizlik göstergesidir. Bu cesaret içimizde neden zayıflamış? Tartışıp çözüme ulaştırmak gerekiyor.

Bu mücadeleyi hepimiz kendi ölçülerimize göre veriyoruz, kendi bildiklerimiz üzerinden yürütmeye çalışıyoruz. Ya da liberal bir anlayışta isek kendi liberal ölçülerimiz üzerinden yürütüyoruz. İyi-kötüyü, bileni-bilmeyeni kategorize ediyoruz ve ona göre de bir mücadele yürüttüğümüzü vurguluyoruz.

Onun için en temel vurgulanması ve aşılması gereken noktalardan birisi ölçülerin çok net olduğu bir pozisyondayken liberal yaklaşımın kabul edilmemesi, mücadelenin yükseltilmesi gerekiyor. Ve mücadelenin geldiği seviye açısından belli bir tempo yakalanmıştır. Fakat liberalizmdeki dengeli yaklaşımlar gelişirse, yol ve yöntem bireysel olursa, kaygılı bir duruş olur ve bu tempoda da düşüşe neden olur. Yani başımızda ki yoldaşımızda liberal ve kaygılı bir yaklaşım görüyorsak radikal bir tutum ile mücadele yürütmemiz gerekirken biz bu noktada 'Kadıncılık' adı altında kavgayı güçlü bir şekilde yürütmüyoruz. Sistemden kopup geldiğimizde sistemin yarattığı hastalıklarıyla birlikte örgüt ortamına geliyoruz. Parti ortamına geldikten sonrada sistemden kopma karallığımızı değişim ve dönüşüm kararlılığına çevirmeliyiz. Bu durumda olduğumuz gibi kaldığımız sürece değişim- dönüşüm gerçekleşmez, bununla birlikte sistem gerçekliği ve parti gerçekliği arasında sıkışmayı yaşarız.

Önderliğin en temel felsefesi değişim-dönüşümü yaratmak üzerindendir. Bizdeki ise değişip dönüştürmekten ziyade bastırma ve gizleme gerçekliğidir. İçte radikalleşme olursa, dışta da olur ve hem kendimizde hem de erkeği dönüştürmede başarı sağlamış oluruz.

Cins mücadelesinde diğer bir değerlendirilmesi gereken anlayış ise uzlaşmayı ortaklaşma adı altında ele alma sorunudur. Çoğu zaman cins mücadelesini geliştirmeye çalıştığımızda çıkan sorunları ele alırken 'uyumsuzluk var, ortaklaşma gerçekleşmiyor' denilerek karşıtlık derinleştiriliyor. Uyumsuzluk olunca da çalışmalara yansıyor ve bütünleşme gerçekleşmiyor. Bu durumda bütünleşme sağlanamadığından o alanın pratiği de hep sorun oluyor. Buna neden olan anlayışların sonuçlarını çözümlenemiyoruz. Yani birbiriyle mücadele etmenin daha güçlü kişilikler, çalışma tarzında daha ilkeli ve etkili sonuçlar çıkaracağını düşünmüyoruz. Bu durum yönetimlerimiz şahsında yaşandığında da yoğunlaşmanın savaşa, yapısına yönelik olması gerekirken birbiriyle uğraşma ve ortaklaşmama oluyor. Bundan dolayı da düşman üzerine yoğunlaşmada zayıf kalıyor, darbe yemeye

açık bir durum yaşanıyor. Ortaklaşma yaratmamanın sonuçları pratikte çok ağır bedeller ortaya çıkarabiliyor. Bunun için ortaklaşma aramak uzlaşa değil, asıl olması gereken yaklaşımdır. Uyum ve ortaklaşma yaratma uzlaşmak değildir. Evrendeki her varlığın diğer bir varlıkla bir uyumu vardır. İnsan doğasında da doğanın bir parçası olduğu için bu uyum arayışı vardır. Önderlik bunu şöyle ifade ediyor “Uyum temel çıkarılardan anlayış birliği içinde ortaya çıkar. Birlik nerede güçlenir? Güce gereksinim duyduğumuz birbirimize yaslanarak birçok şeyi kurtaracağımıza inandığımız noktalarda birlik gelişir. Coşku nerede kabarır? Kaybettiğimiz birçok değeri kazanmaya yüz tuttuğumuzda bu büyük heyecana yol açar coşku böyle doğar.” Kadın hareketi olarak bunu iyi okumak ortaklaşmanın uyumun ve uzlaşının ayırdını net koymak durumundayız.

En az liberalizm kadar cins mücadelesine zarar veren bir diğer anlayışta dogmatizmdir. Dogmatizm mutlak düşünce yapısına sahip olmak, değişim-dönüşüme gelmemek ve var olanı korumak anlamına geliyor. Liberalizmin ilkesizliğine karşın dar, katı zihinsel yapısıyla daha çok kabul edilebilir görünmesine rağmen mücadelemiz açısından yarattığı esnek düşünememe ve yeniliklere açık olmama durumu liberalizmin mücadelemize verdiği zarardan az değildir. Kadın hareketi olarak Önderlik paradigmasını anlayamama, sistemine girememe durumu kaynağını çoğu zaman bu dar dogmatik, esnek olmayan zihinsel yapıdan almaktadır. Cins mücadelemiz açısından gelişen tarz ve yöntem zenginliğini yaşamsal kılamama durumu da yine bununla bağlantılıdır. Erkeklerde var olan egemenlikli yaklaşımlarla yine kadında geleneksel özelliklerle mücadele ederken dogmatik zihin yapısı ayrıştırıcı karşıtlaştırıcı ve dışlayıcı bir gerçekliği açığa çıkarabiliyor. Buda cins mücadelemizde ya kaba retçi bir tarzı ya da çelişkileri öteleyen sorunlara çözüm getiremeyince inançsızlığa dönüşen bir gerçeklik ortaya çıkarıyor. Yine Gerekli olan değişim dönüşümü gerçekleştirememe, sürece yetişememenin kaynağı dogmatizmdir ve partimiz tarafından ideolojik bir hastalık olarak değerlendirilmiştir. *Önderliğin bu konuda ki değeren-*

dirmesi şudur; “Birçok alanda dogmatizmi (ön hükümlülük) kırınca, elbette yorum gücü ve anlam zenginliği gelişecekti. Şu hususu netçe belirtebilirim: İnsanlar nerede, hangi durumda bulunuyor olurlarsa olsunlar, eğer önlerindeki sorunları çözemiyorlarsa, bundaki temel etken yıkamadıkları binlerce yıllık dogmalar ve güdülerden kurtulma cesareti gösteremeyen ilkel düşünce seviyeleridir. Tüm korkaklıkların temelinde düşüncedeki korkaklık bulunur.”

En önemli sorunumuz korkudur, değişim dönüşümde risk almamadır. Bizde cesaret çok güçlü gelişmiyor. Erkeklerle mücadele ederken kaygının olması diğer bir uç olan liberalizme kayma ya da Dogmatizmden kaynaklanan kestirmeci, sekter, dar tepkisel yaklaşımlar. Çözemediği sorunlar kadına geri dönerek geleneksellikte derinleşme, ağlama, içine atma, bireylerin arkasında konuşup yüzüne bir şey söylememe, farklı ortamlarda tartışma konusu yapma, teşhir etme gerçekleşiyor. Önderliğimiz “Orta-doğu’nun dogmatizmi nede Avrupa’nın liberalizmi” diyor. Orta-doğu’nun en katı dogmatizmi sistem olarak kadın üzerine yürütülmüştür ve kadın buna karşı hep mücadele içinde olmuştur. Tabi kadın üzerinde sistemli gerçekleştirilen yaşamdan, felsefeden, politikadan kopartma, dogmalara hapsetme politikasının sonucu, kadın tamamıyla erkeğin hizmetine konulmuştur. Kadın hareketimizde buna karşı Önderliğimizin paradigmasıyla güçlü bir direniş ile varlığını ortaya koymuştur, koymaya devam ediyor. Günümüzde kadın öncülüğü ile bu dogmalar kırılmaya başlandı ve devam ediyor. Bununla birlikte kat edilmesi gereken çok uzun bir mesafemiz var. Öncelikle zihinsel anlamda değişime açık olmak yenilikleri, zengin yöntemleri geliştirebilecek esneklikte olmak gerekir. Şimdi bu soruyu burada sormak gerekiyor dogmatizm, liberalizme göre daha mı iyidir? Esasında birbirlerinden çok farklı değiller, aynı kaynaktan besleniyorlar. Bizde her iki anlayışın etkisi de görülmektedir duruma göre uçtan uca kayma gerçekleştirebiliyor. Bazen var olanı koruyalım anlayışı adı altında, dogmatizm ve ilkeleri karıştırma var. Bazen de dogmatik olmayalım adı altında ilkesiz duruşlar çıkabiliyor. Ya da ilkeli tutumlar almak dogmatizm olarak ifade ediliyor. Buna karşın

çok ciddi bir mücadelede yürütülmüyor, bu yaklaşımı eleştirince 'dogmatiksin' deniliyor. Şunu iyi bilmek gerekir liberalizm kadar dogmatizm de mücadeleyi geliştirmez, büyütmez, genişletmez, sistem olarak oluşmasını engeller. Ama biz bu yöntemin ne kadar tehlikeli olduğunu görmüyoruz. Önderliğimiz bunu eskiyi sürdürmeye dayanan dogmatizm olarak ele alıyor. Kadında nasıl açığa çıkıyor; var olanı kaybetme korkusundan kaynaklı geliyor. Özgün pozisyonu koruma kaygısından dolayı daha çok kaba retçi yaklaşım çıkıyor. Kuru bir savunma geliyor. Kadın örgütü olarak daha önce özgüne sonra genele katılıyorduk, çünkü sorunlarımızı orada tartışıyor ve karara gidiyorduk ama şimdi bunu yapmıyoruz.

Özgün zeminlerimizi yaşama geçirmeyi dogmatizm olarak algılamaktan kaynaklı bu durum geliyor. Gerilikleri korumama adı altında parçalı yaklaşımımız çıkıyor ve erkeğe zemin oluyoruz. Hâlbuki genele, örgütlü ve ortak düşünceyle gitmeliyiz.

Zaten bir kararla gittiğinde erkek yapısı bir şey söyleyemiyor. Erkek, ise değişim-dönüşüme kapalı olma, alışılan tarzda ısrar olarak kendini gösteriyor. Elinde olan inisiyatife, yetkilere dört elle sarılmış ama kolektife-ekip ruhuna gelmiyor, kendisinde farklı bir değişim yaratmıyor, paylaşmama, toplumsal akla açık olmama geliyor. Yani kendini esas alıyor, sadece kendisini güç görüyor, etrafındaki yönetime karşı faydalanmacı yaklaşıyor. Zihniyette olan kalıpları, dogmaları kırmıyor. Kadının arkasında olmasını en fazla yanında olmasını kabul ediyor ama asla önde olmasını kabul etmiyor, buda dogmatizmdir. Bizim bazı ahlaki-örgütsel ölçülerimiz var. Mesela erkek arkadaşlarla tek konuşmama, özgün sistem vs. bunlar uyguladığında dogmatik olarak adlandırma var. Erkek rahat alıp vermeyi vs. dogmatik olmama olarak değerlendiren anlayışlar var.

Bizim için ölçü nedir? Ölçülerden taviz vermemeyi, kim nasıl anlamışsa öyle pratikleşiyor. Kendine göre anlama vardır bu konuda. Uçtan uca kaymamak için, özgür iradeli, kendini bilen bireyi yaratmak gerekir, buda Önderliğimizin dediği gibi 'XWEBUN' olma konusudur. Hakikat, yol ve yöntem üzerine bilinç düzeyin

gelişmişse bu anlayışları kendinde barındırmaz doğru olanı yaşarsın. Doğru bilme, kendine göre olmaktan çıkartıyor seni. Her şeyden önce çözüm, bilme bilinçlenmeden geçiyor. Ne kadar paradigmada, ideolojide derinleşme olursa, nerede ne yapılması gerektiğini daha iyi bilirsin. Eğer bilmezsen çok fazla arayışın, duyarlılığın olabilir ama yine de hata yaparsın. Neye göre ne yapman gerektiğini bilemezsin. Önderlik "ip üstündeki cambazlar gibi olacaksınız" diyor. İşte dogmatizm erkeğin tarzına karşı üretken olmayı, karşı çıkmayı, zihniyetini ve yöntemini boşa çıkartmayı, yaratıcı olmayı, zengin yöntem kullanmayı engelliyor. Çünkü belli kalıpların var. Nedir? Eleştiridir, dogmatizmin tek yöntemi eleştiridir, bunun dışında başka yöntem kullandırtmıyor. Kaba retçiliktir, küsme, içine atma çünkü tüm bu yöntemlerde çözüm yoktur, aksine bu yöntem bizleri geleneksel bir tarza götürür. Tabi ki kaba retçi yaklaşımı dayandırdığımız bazı temeller oluyor. Örneğin; yeni katılım yaptığımızda diyoruz ki 'erkek kadını köleleştirmiş ve ona karşı mücadele edip karşı durman gerekiyor' en azından bu şekilde kavrama var. Bu bakış açısıyla erkeğe karşı büyük bir öfke yaşıyoruz, bütün kadınların acılarını hissediyoruz. Ve erkeğin oturuşuna, kalkışına, düşünce tarzına her şeye öfke duyuyoruz. Doğal olarak da erkeğe karşı refleks geliyor ve erkeğin tüm yaklaşımlarını reddetmen gerekiyor. Fakat geldiğimiz aşamada reddetmenin değişim ve çözüm yaratmadığını biliyoruz. Paradigmamız toplumsal değişimi hedefliyor dolayısıyla da erkeği kaba anlamda ret ederek olduğu gibi kalmasını sağlıyoruz. Bu ise cins mücadelesinde bir kısır döngüye neden oluyor. Önderliğimiz bu nedenle Sonsuz Boşanma, Kopuş ve Erkeği Dönüştürmeyi önümüze koydu. Kaba reddederek değil, düşünsel, duygusal olarak neden kopmamız gerektiğini kendimizde yaratmamız gerekiyor. Fakat biz, cins mücadelesini kaba anlamda reddetmek olarak anlayıp uygulamaya çalıştığımızda belli bir aşamadan sonra bu durumun tekrarı yaşanınca mücadele gerçekliği açısından geliştirici olmadığını görüyor ve geliştirici olmadığı için aşılması gereken bir yöntem olduğunun farkındalığını yaşıyoruz. Bu durumun

aşılması yol yöntem üzerine yoğunlaşmama, cins mücadelesi üzerine derinleşmeme zihinsel anlamda yaratıcı olmama anlamına gelir. Cins mücadelesini yürütürken amaç üzerine düşünmemedir. İçten bir sorgulamayla özünü yansıtmayan biçimsel olarak bir mücadele yürütme geliyor.

Ama şöyle bir gerçeklikle de karşılaşyoruz, erkeğe karşı en çok kaba retçi yaklaşan kadın en büyük geriliği (gelenekselliği) yaşayabiliyor, belli bir süre sonra erkekle etkilenebiliyor. Çünkü erkeği kaba, ret ettiği gibi kendi kişiliğindeki etkilerini de çözemiyor. Demek ki beş bin yıllık eril egemenlik doğru bir çözüme kavuşturulmadığı sürece bizlerdeki etkisini ve zayıflıklarını göremeyiz. Bu yaklaşım kaynağını bir bütünen erkeğe karşı zayıflıktan alıyor diyemeyiz. Bir etkidir, zira kendini geliştirmeme ve cins mücadelesinde bir amaç belirlememede bu yaklaşıma sebep olan faktörlerdendir. Yine erkeği nasıl değiştiririm, nasıl karşı dururum, kadının iradesini nasıl güçlü ortaya çıkarabilirim üzerine güçlü yoğunlaşmama, kendine yol yöntem belirlememe bu nedenler arasındadır.

Bazen cins mücadelesini yeni katılan arkadaşlara kavratmaya çalışırken de liberalliğe yönlendirebiliyoruz, *“bu böyle mi eleştirilir, böyle mi söylenir”* diyebiliyoruz. Kaba retçilik olmasın diye arkadaşlara müdahale ederek cesaretlerini kırıyoruz. Hâlbuki o arkadaş daha öğrenme aşamasındadır. Bu anlamda eğitici bir tarz açığa çıkmıyor. Çözüm geliştirirken Yöntem olarak başvurduğumuz konuşmama, sosyal tecrit gibi bazı keskin tavırlarımız var, bunları kaba retçilik kategorisine alamayız. Ancak farklı yöntemler var iken en son kullanacağımız yöntemi ilk başta kullanılırsak bu kaba retçiliğe girer. Kaba retçilik bir yöntem olarak kullanılıyor. Oysaki bizim başvurmamız gereken bir mücadele yöntemi değildir. Yöntem zihniyetin-algının yansımasıdır. Mesela yöntemin kaba ret ise Önderlik paradigmasını anlamamış ve kadın kurtuluş ideolojisinde zayıfsın demektir. Kabul-ret ölçülerimizi kör düğüm yaparak çözümsüz bırakıyoruz. Bu Kadın Kurtuluş İdeolojisindeki yüzeyselliğimizden geliyor. Kadro yol ve yöntemde çözümsüz kaldığında ya da sorunlara karşı inançsız

yaklaştığı zaman ret etme veya farklı bir refleksi çıkıyor ortaya. Örneğin “ben söyledim artık o nasıl anlarsa anlasın” yaklaşımı gibi. Oysaki bu düşüncede rahatlık ve sorumsuzluktur. Örgütsel kaygı yaşamama ve ön görüşlü olmamadır. Hâlbuki örgütsel yöntemleri kullandığımızda daha çözümleyici oluruz. İdeolojide derin olan kadro zihniyette de esnek ve kıvrak olabilir. Bizde daha çok sekterlik var. Eleştirilerimizi duygu ve akıl birliğiyle yapmıyoruz. Farkındalık yaratan, değiştiren bir yöntem kullanmamız gerekiyor. Eleştireceksin, empati kuracaksın, hissedeceksin ve değiştireceksin. Bu sonuç alıcı bir yöntemdir ve tabi emek ister, ucuz yaklaşmamak gerekiyor, daha çok yapıcı olmak ve çözüm gücü olmak gerekir.

His ve zihin, birde örgütlü mücadele bu iki yöntem önemlidir. Bazen de sorunu çözme değil bastırma gerçekleşiyor. Bu yüzden de bireyin her an, her yer de patlaması muhtemel saatli bir bomba gibi hem kendine hem de çevresine nasıl bir zarar vereceğini kestiremeyen durumu söz konusudur. Kaba retçilikteki bastırma zayıf kişiliklerin yöntemidir. Gücün yetmeyince bu yöntemi geliştirirsin. Kaba retçi, kestirmeci, olurla bırakma, küsme, ilişkiyi kesme, tavır koyma yöntemleri örgütlülük zeminlerini bırakmıyor. Aslında erkek pratikte kaybediyor, sende erkeğin başarısızlık izahatı oluyorsun. Örneğin; savaşta kaybedeceğini anlayan erkek ortaya bir çelişki atıyor ‘savaşın geliştirilmemesi önünde kadın arkadaş engeldir’ diyor. Ya da toplumsal çalışmalarda planlamanın ‘önünde kadın ark mâni oldu, suni çelişki çıkardı’ diyor. Fakat cins mücadelesini kendinde somutlaştırmış kadın militan, her zaman yöntem zenginliğini geliştirebilecek derinliktedir, çözüm üretir. Hem ikna edici üslup ve tarzı olur hem de neyi niçin ret ettiğinin bilinciyle hareket eder, yani alternatifleri çok yönlüdür. Ancak bunun yanında kaba retçilikte sadece ret ve kestirmeci tarz öne çıkar. Ötekileştiren karşısına alma durumu gerçekleşir ve cepheleşmelere yol açar ki buda doğal olarak sorunun özünden uzaklaşıp mücadeleye katkı sunma değil, kişiselleşen çelişkiler durumunu beraberinde getirir. Bunun yanında erkeğin, kadın mücadelesi karşısında en fazla kullandığı

sunî çelişki argümanı, kadının yaşadığı bu yöntemsel darlıkların üzerinden inşası söz konusudur. Sunî çelişki, kapitalist modernitenin yaratmış olduğu bir kavramdır ve iktidarla bağı vardır. İktidarın elden gideceğini düşündüğü anda ortaya çıkar. Kadının radikal mücadele etmeye başladığı noktada sunî gündem kavramı ortaya atılır. Bu doğrultuda cins mücadelesi geliştirmek istendiğinde bu çabanın önünü, ‘çıkan çelişkiler sunî gündemdir’ diyerek almak istemekte ve kadını örgütü dağıtmayla suçlamaktadır.

Nedir sunî çelişki? Biz nasıl ele alıyoruz? Kadın açısından sunî gündem, sunî çelişki derken neyin kastedildiğinin doğru algılanması gerekir ki, doğru mücadele gerçekleşsin. İyi bilmeliyiz ki ideolojik, politik, siyasi ve felsefik bir örgüt içinde sunî çelişki diye bir betimleme olmamalıdır. Sunî çelişki; daha çok öncelikli olmayan, bireylerin kişilik sorunlarından doğan ve doğal olmayan manasındaki çelişkilere denmektedir. Oysaki erkeğin sunî dediği biz kadınlar için hep ideolojik bir çelişki olmuştur. Ne var ki erkeğin kullandığı amacı çok farklıdır, cins mücadelesini engellemek için ortaya attığı bir terimdir. Yani kadının cins mücadelesi noktasında attığı adımlarına, rengini görünür kılma, varlığını mücadeleye kanallandırmak, karar gücü olma ve özgün örgütlülüğünü güçlendirme arayışlarına karşılık geliştirilen bir tutumdur. Bu tutum karşısında bizim mücadele tarzımız ise dogmatizmi aşamamaktadır. Tam da burada ideolojik zayıflık ortaya çıkıyor. Paradigmasal düşünceye girememe ve doğru bir şekilde kendi varlık mücadelesini sürdürememe noktası temel tıkandığımız bir noktadır. Biz kendimizde doğruyu, yeniyi yaratmaktan ziyade, var olan noktada kendimizi kabul ettirme ya da var olma haliyle kendisini dayatan bir durum ortaya çıkıyor. Kısacası kadın varlık sorununu yürütürken ne kadar kendisinden emin ve cesaretlidir noktasında sorunlar var. Kendini doğru eğitme bize en çok kaybettiren yönümüzdür.

Sunî çelişki ve dogmalar yüzünden kendimizi eleştiri-özeleştiri süzgecine doğru vuramıyoruz ve ele alamıyoruz. Sunî çelişki karşısında çoğu kez pes ettiğimizden erkekte de bu zemini

yaratamıyoruz. Sunî çelişkiden kurtulalım adı altında liberalizm geliyor. İktidara bulaşmayalım anlayışı ile geri adım atıyoruz. Her iki kavramda hastalıktır, ama bunlara karşı çok ciddi mücadele yürütmüyoruz. Gelişebilecek sunî çelişki yaklaşımları karşısında kendinde varlığı, bilinci ve formu oluşturan bir kadın duruşu ile bu gündem kendi kendine eriyecektir.

PEKİ, PRATİK ÇALIŞMALARDA BU NASIL YAŞANIYOR?

Genelde erkek arkadaşların dar, yüzeysel, kısa süreli hesapları ve kadının düşüncesini esas almayan bir yaklaşımı var. Buna karşın kadının pratik çalışmalarda daha ince hesaplaması oluyor. Bir eylem planlaması yapılıyor, kadın arkadaş görüş belirtiyor, tamam deniliyor, ama sonradan yine erkek arkadaş kendi görüşünü esas alıyor. Dinliyor ama örgüt adı altında seni saf dışı bırakıyor. Sen görüş belirtiyorsun doğru olanı ortaya koyuyorsun ama “şimdi bunlarla mı uğraşılır örgütün durumu farklıdır, süreç farklı şeyler istiyor” diyor. Kadın arkadaşta geri adım atıyor, pes ediyor. Bu da erkeğin bir politikasıdır, siyasetidir. Bir yöntem olarak kullanıyor ve mücadeleyi durdurmaya çalışıyor. Kadında, gelişen bu pes etme durumunun cins mücadelesini zayıflatan bir yaklaşım olduğunun ağırlığıyla yaklaşmıyor. Burada da bir düzeltme yapmamız gerekir. Kadın hareketi olarak cins mücadelesinde sunî çelişkiler mi yaratıyoruz? Şimdi burada yol yöntem sorunumuz var. Ama bunu erkek gerçekliği karşısında ele aldığımızda erkeğin kendi gerçekliğini örtbas etme yöntemidir. Biz sunî çelişkinin ne olduğunu doğru ortaya koymak için sorunları doğru tahlil etmeliyiz. İdeolojik ilkeler doğrultusunda ele almak gereklidir. Ortak çalışmaların gereği olarak bu doğruları yaşamsallaştırmalıyız. Bu açıdan bir netlik geliştiği zaman erkekte sunî gündem kavramını kullanamaz.

Kullansa bile bizim buna cevabımız çok net olmalıdır. Bazen biz de birbirimize ‘sunî çelişki çıkarma, bu süreç o süreç değildir’ diyebiliyoruz. Bu da yanlış. Bu anlayışında önünü almak için örgüt tarzını yöntemini kullanmak gerekir. Cins mücadelesini ör-

gütlü bir tarzda geliştirmek kazandırıcı olandır. Genel anlamda tavrımız bir ve radikal olmalıdır. Radikal olmaz ve örgütsel, yaklaşım sergilenmezse, örgüt dışı anlayışlara zemin açmış oluruz. Yine bazı zamanlarda ise pratik çalışmalar yürüsün, sorun çıkmasın yaklaşımlarını görebilmekteyiz. Bu yaklaşım süreç içinde dengeli anlayışların, ilişki tarzının oluşmasına neden olmaktadır. Bu anlamda, Çalışmaları durdurmadan örgütsel bir tavır koymanın yöntemi nedir?

Özgürlüğün hizmetine giren yöntemlerde ısrarlı olunmalıdır, tabi buda bireysel bir tarzla değil, örgütlü bir tarzla yapılmalıdır. Örgütlülük geliştiğinde daha radikal bir duruş ortaya çıkıyor. Bunun sebebi örgütlülük gerçekliğinden kaynaklanan duygu ve zihinde gelişen özgüvendir. Yani daha rahat düşüncelerini ifade etme ve savunma esasıdır. Şüphesiz radikal bir şekilde cins mücadelesi verildiğinde kendisiyle birlikte birçok zorluğu da beraberinde getirecektir. Çünkü radikal mücadele demek keskinlik arz ediyor, değişim-dönüşümde ısrarcı olma, tavizsiz ve ilkesel bir duruş anlamına geliyor. Bu doğrultuda hem kendindeki eksikliklerle savaşman gerekir hem de karşıdakinin eksiklikleriyle mücadele etmen gerekir ki bu da güç gerektiren bir durumdur. Eğer ilkelimizden taviz vermeden mücadele yürütürsek radikal, sonuç alıcı ve verimli oluruz. Radikal ve örgütsel bütünlüklü mücadele yürütmek bizim elimizdedir, elbette ki bu da ideolojik derinliğe bağlıdır. Radikal tavır sahibi olmak örgüt bütünlüğünden kopmak anlamına gelmez. Bireysel tarz çatışması gibi yansıyabilir fakat bu örgüt bütünlüğü zedeleniyor anlamına da gelmez. Zaten cins mücadelesindeki hedef, örgütün düzeyini büyütmek, genişletmek, doğru pratiği yapmak ve dönemin görevlerini doğru yerine getirmektir.

Bunları yaptığımızda örgütü büyütmüş ve bütünlüğünü güçlendirmiş oluruz. Ama eğer bireysel amaçlar doğrultusunda yaklaşım gelişirse, tersi bir durum gerçekleşir, bütünlüğü parçalamış oluruz. Kendine göre bir yaklaşım bu anlamda doğru olmaz. Bu açıdan kadın cins mücadelesindeki hedefinde net ise, yol ve yöntemini de bulur. Çünkü böylelikle örgütsel kaygılarla yakla-

şım öne çıkar, daha kararlı ve iddialı bir duruş gerçekleşir. Bu durumda eğer politika doğru yol ve yöntemi bulmaksa, erkeği ikna etme ve mücadele etmede de daha politik bir yaklaşım sergilenmelidir.

Kadın hareketi olarak zorlandığımız başka bir hususta, çalışma alanlarındaki çelişkileri zaman yayarak çözmeye çalışma anlayışıdır. Örneğin; *'biz zorlanma yaşamayalım, savaş içindeyiz gündem olmasın'* diyerek bireysel kaygılarla cins mücadelesini erteliyoruz, zamana yayarak çözmeye çalışıyoruz ya da cins mücadelesinde geldiğimiz aşama bize yeterli geliyor. Bizim bu konudaki arayışlarımızda zayıflık yaşanabiliyor. Bununla beraber cins mücadelesinde idare etme kendini koruma mantığı ortaya çıkıyor. Koruma ilkeler konusunda duruş sergileme değil "aman ismim sorunlarla anılmasın, ben kendi çalışmama bakayım" anlayışı oluyor. Bu yaklaşım kendisi ile birlikte sorunları çözme değil, üste havale eden veya çıkan çelişkilerle uzlaşıp pratiğe ağırlık vererek zihinsel derinleşmeden kaçan bir durumu getiriyor. Yani derinlikli sorgulatmayan, sorgulamayan bir duruş oluşuyor. Böylesi bir ortam nelere yol açar? Pasif, büyütmeyen, kadın hareketi olarak kazanımlarımızın gerilemesine neden olur. Buda zaman içerisinde cins mücadelesinde güçlü bir çözüm üretmekten uzak, çelişkileri sıradanlaştıran bir yaklaşıma durağanlığa ve vasatlığa götürür. Bunun yanında cins mücadelemizde bir durağanlık var diyemeyiz, fakat ideolojik gelişim düzeyimize denk, radikal ölçülerde cins mücadelesini yürütmüyoruz. Arayışların durması söz konusu değil belki ama bir zayıflık var ve daha çok yaratılan birikimlerin bir üst seviyeye sıçramasını sağlayacak niceliğin niteliğe dönüşmesi evresindeyiz. Bu evreyi zafere ulaştırmak için yapmamız gereken radikal bir duruş ve toplumsal alanda kadın devrimini zafere ulaştıracak bir yoğunlaşma, emek ve mücadele tarzını yakalamak gereklidir. Devrim yapmanın koşulu ise, nitelikli bir değişim dönüşümünü sağlayacak eğitim çalışmalarına ağırlık verilmesi ve radikal bir cins mücadelesinde farkındalığını yaratıp ilkelere keskin olmaktır. Aksi takdirde erkek karşısındaki yaklaşımımızda çok

farklı olmadığından dolayı erkeğin değişim dönüşümünde de güçlü bir rol oynayamayız. Birçok noktada uzlaşma arayışları ve liberalize ilişkiler geliştiriyoruz, dolayısıyla sistemin politikasında değişimi yaşayan iktidar anlayışlarının farkına varamıyoruz. Bazen de erkeğin kaba tarzda uyguladığı egemenlikli yaklaşımların, daha incelterek yansıtmamasını göremiyor ve ona karşı tavır sahibi olamıyoruz. Geçmişte erkek kaba bir şekilde kadın iradesini reddettiğinde, bizim ani reflekslerimiz geliyor ve sonradan örgütlü bir tavra dönüşüyordu. Kaba tarzın yanında, kadını irade olarak dinlediğini, pratik çalışmalarda kadının görüşlerini esas aldığını ve çalışmalarda önünü açtığını göstermek için bütün pratik işleri kadının yapmasını sağlıyor. Fakat sonuçta yapılan çalışmalar genel örgüte mal olduğu için ve genel örgütte erkekte somutluk kazanmış yanılığısından dolayı tekrardan kadının renginin açığa çıkmadığı, erkeğin iktidarının güçlendiği bir durum ortaya çıkıyor. Buda çokça farkında olmadan hem erkeği iyi-kötü diye bir ayrıma tabi tutmayı hem de cins mücadelesinin gerçekleşmemesini beraberinde getiriyor. İyi erkek, kötü erkek diye bir şey yoktur. Karşımızda olan sistemdir, bu bilinçle yaklaşmak en doğru olanıdır. Çünkü en anlayışlı görünen erkek bile inceden kadına karşı duruş içindedir, egemenliğini koruma arayışındadır. Bu anlayışların farkına varabilmek için cins bilinci ve ideolojik derinliğin olması gerektiği kadar değişim- dönüşümü yaratacak bir mücadele gerçekleştirmeliyiz. Önderliğimizin kırk yıldır yarattığı bir kadın özgürlük mücadele gerçekliğimiz ve bu mücadelemizin yarattığı kadro, örgüt ve toplumsallığımız olmasına rağmen neden cins mücadelesini etkili bir şekilde veremiyoruz? Bunun sorgulamasını yapmak gerekir. Bu konuda ortaya çıkan anlayışları şöyle ele alabiliriz. Bireysel özgürlük anlayışı, erkek egemen zihniyetinden kopamamaktan kaynaklı cins mücadelesinin gerekliliği konusunda ikna olamama ve bundan dolayı köklü bir değişimi kendinde yaratamamayı temel olarak sıralayabiliriz. Bununla birlikte genele karşı da sorumluluğumuzun olduğunun bilinciyle, başta kendi içimizde radikal bir çıkış yapmalıyız. Aksi takdirde özgün zemin güçlü olmazsa

genelde de sorumluluklarımızı yerine getiremeyiz genel bir hâkimiyet sağlayamayız. Bu yüzden bazen geneli idare ediyoruz, genel örgütü erkeğin insafına bırakmış oluyoruz. Peki, bu yanlış anlayışlar nasıl aşıllacak? Cins mücadelesini güçlü bir şekilde gündemimize alıp tartışmalıyız. Var olan tıkanmayı nasıl aşacağımıza dair yol ve yöntemleri bulup uygulayarak aşabiliriz. Düşüncelerimiz, zihniyetimiz, kaygılı, dogmatik, liberal, dengeci yaklaşımlarımız cins mücadelesini güçlendirilmesinin önünde engeldir ve tıkıyor. Bu durumdan kaynaklı mücadeleye yontemsiz yaklaşıncı da kadın cinsiyetçi olarak değerlendiriliyor. Kadın açısından kendini var etme, varlık bulma, cins mücadelesinde pozitif ayrımcılık uygulaması ve kadının birbirini tutması cinsiyetçilik olarak değerlendiriliyor. Cinsiyetçilikle mücadele ederken bu tür ifadelerin ortaya çıkması sorgulanması gereken bir konudur. Erkeği küçük görme, irade olarak ele almama ve dışlama gibi erkek egemen anlayışlarını kadında, kendinde barındırdığı zaman, kadının cinsiyetçilik yaptığı söylenebilir. Toplumsal cinsiyet ilişkilerine bile baktığımızda kadın açısından cinsiyetçiliğin yaşanması söz konusu değildir, çünkü bu ilişkilerde erkekliğin inşası egemenliğe göre şekillenmiştir. Dolayısıyla da bugün mücadelesini verdiğimiz de budur. Bu nedenle de kadının cins mücadelesinin tarihsel ve toplumsal nedenleri vardır, asla cinsiyetçilik olarak tanımlanamaz. Erkeğin kadına yönelik 'cinsiyetçidir' söylemi kendine benzeşmesini sağlayarak muğlaklık yaratma çabasıdır. Politik yaklaşımları bu noktada iyi görmek mücadelenin olmazsa olmazıdır. Politiklikten kastımız nedir? bunun da sorgulanması gerekir.

Kadın hareketinin militanları olarak, cins mücadelesine ideolojik mi politik mi yaklaşıyoruz? Hem ideolojik hem de politik yaklaşım nasıl olur? Diye bir soru da sormak gerekir; bu konuda yaşadığımız bazı sorunlara da cevap olmuş oluruz. Çünkü kadın hareketi ideolojik ve politik bir güçtür. Gücünü Önderliğinden, yarattığı değerlerinden alıyor. Bu gerçekliğin ışığında kadınlar olarak eğer mücadelede örgütlü olmaz, birlik ruhunu yaratmaz, birbirimizi sevmesek, ideolojik ve politik bir duruş sahibi ola-

maz, istenilen düzeyde değişim yaratamayız ve öncülük misyonumuzu yerine getiremeyiz. Bu biçimde katılım ortada durma anlamına geliyor. Kadın açısından bu tarzdaki bir katılım biçimi, objektif olarak mücadele alanını kendine ait görmeme oluyor. Mücadele alanı özgürlük alanıdır. Özgürlük alanlarımızda bize öncülük yapan binlerce şehidimiz var. Beritan, Zilan, Sema yoldaşlarımız ve yüzlerce böyle kadın yoldaşlarımız var. Öncülük olayı kişinin duruşuyla özgürlük arayışıyla bağlantılı bir durumdur. Onun için bu ortadaki duruş ve katılım biçimi de tercihtir. Mücadele de iddiasızlıktır, öncülükte iddiasızlıktır. Özgürlük ve kölelik zihniyeti arasında durmadır. Var olana dâhil olmadır, var olanı kabul etmedir. Bunu da böyle görmek ve değerlendirmek gerekiyor.

Bizler örgüt içinde belli bazı süreçleri yaşadık. Deneyim ve tecrübelerimiz oluştu. Gelişen bilinç düzeyimiz ile mücadele tercihimizde daha fazla netleşmeye gittik. Bu doğru olan bir tercihtir. Cins mücadelesi, bu anlamda bilinçsiz gerçekleştirilemez, eğer kendimizde de bu bilinci yaratamazsak bu mücadeleyi nasıl yürüteceğiz? Ayrıca kadında katılım düzeyinde de bir tercih gelişmiş. İdeolojik bir katılım sorunumuz var, onun yerine kendine göre bir katılım söz konusudur. Bir sorun çıktımı derinleştirmek kolaydır ama çözme konusunda iddialı yaklaşmak ve bunun çözümünü yaratmak bizde zayıftır. Deneyim ve tecrübeler üzerine müthiş bir politikleşme gelişmiş.

Politikleşme cins mücadelesinin esaslarına göre değil, bireycilik esaslarına göre oluşmuş. Bu konuda, Önderlik *“siz ne katılıyorsunuz, nede devrimdesiniz”* dedi.

Bu politikleşme anlayışından kaynaklı kendimizi öyle noktada tutuyoruz ki, denge yönünü kabul edilir sınırlarda tutuyoruz. Burada bir tercih etme söz konusudur. Tercihimiz öyle bir hale geldik ki, ne artçılık ne de öncülük yapıyoruz. Örneğin; bazı arkadaşlarımız istediği kişilerle çalışıyor, istemediği kişilerle çalışmıyor. Bu tercihtir bir mücadeledir. Burada ortaya ne çıkıyor? Tercihli bir mücadele kendine göre politik bir tarz açığa çıkıyor. İdeolojik ve zihinsel olarak kendini ele alıp buradan bir müca-

dele yürütmek gerçekleşmiyor. Buradan bir çözüm gücü olma, buradan etkili olma yönü kadında zayıf kalıyor. Önderlik bu konuda “beni okuma sorunuz yok, beni pratikte uygulama sorunuz var.” Diyor. Bu sorunları tespit ediyoruz ancak aşma sorunlarımız var. Asıl belirleyici olan biz kadınlar olarak, pes eden yaklaşımlardan uzak durmalıyız. Hem İdeolojik hem de politik bir bütünsellikte örgütlü ve bilinçli bir mücadele yürütmek ancak sonuç alıcı olur.

CİNS MÜCADELESİNİN PARTİYE KATILIM SORUNU OLARAK İRDELENMESİ

Cins mücadelesinde özgürlük bilinci ve iddiası olmadan, cins mücadelesi radikal bir şekilde yürütülemez. İnsanın arayışının gelişmesi, değişim, dönüşüm ihtiyacının uyanması yol ve yöntem arayışları özgürlük bilinciyle ilgilidir. Temeli özgürlük bilinci-dur. Özgürlük bilinci bir bütünen kişinin kendisini her türlü iktidar zihniyetinden arındırmasıdır. Bizim cins mücadelesini ne kadar güçlü yürütüp, yürütmediğimiz parti öncülüğünü yapmamızla ilgili olan bir durumdur. Yine liberal olma da bunu ifade ediyor. Mücadele tempomuzda ciddi bir yavaşlama sorunu vardır. Partileşme ve cins mücadelesi birbirine paraleldir, iç içe geçmiştir. Her bireyde bu bilincin oluşması gereklidir. Bir kadın, nerede olursa olsun kadın kimliğiyle vardır orada. Şu anlama geliyor ki; cins mücadelesini yürütmek partileşmenin bir esası olarak ele alınmak zorundadır. Kadın kimliğimizle parti içinde var olduğumuzun bilincine ulaştığımızda doğru bir partileşme ve cins mücadelesi yürütebiliriz.

Partileşmeye anlam verme konusunda alanlarımızdaki kadrolarda birbirine bakışta yanlışlıklar vardır. Çok yaygın olmasa da bazı arkadaşlar rahat bir şekilde ‘PAJK benim düzenlememi yapamaz, ben filan yere aitim o benim düzenlememi yapar’ diyebiliyor. PAJK’ın ne anlama geldiğini, neyi temsil ettiğini ve kadronun nerede yer aldığını bilmeyen arkadaşlar var. Tek taraflı bakış açısı sadece bulunduğu alanla kendini ele ama var.

Özgün sistemi esas almada, ilke ve ölçülerde zayıflık var. Cins mücadelesi sadece özgün sistemini kurmak değildir tabi ki biz bu aşamayı çoktan geçmiş durumdayız. Kadının akli ve farkıyla erkeği değiştirmeye yaklaşmak bizim ölçümüzdür. Cins mücadelesi, eğer askeri alandaysak, doğru taktiği bulmak ve yürütmektir. Hangi çalışma alanında olursak olalım kadının özüyle hareket etmemdir.

Önderlik burada hem kadın için hem de erkek için zafer şartını önümüze koyuyor. Kendimizi bu ölçü ve ilkelere ulaştırmalıyız. Bunun için cins mücadelesini tartışırken bunun örgütsel üslubunu tarzını yakalamak mücadelesini yürütmek çok önemlidir. Bunun özünü içeriğini zayıf düşürmemek gerekiyor. Donkişot tarzda eskisi gibi cepheleşerek mücadeleyi geliştirmeye çalışmakla sonuç alamayız. Açığa çıkan husus şu olmaktadır; Önce kendi cinsimizi değiştirip dönüştüreceğiz sonrada karşı cinsi geliştirip dönüştürmek özgürlük ilkelerinden biri olmaktadır. Bunun mücadelesini yürütmek gerekiyor. Kadın hareketi olarak belli bir düzeye gelmişiz bu konuda arayışlarda var. Ya da mevcut durumda kendi pozisyonundan rahatsız olma ve bunu aşma istemi görülüyor. Kadın hareketi olarak her düzeyde mücadele yürütüyoruz. Fakat bu yetmemektedir. Erkek arkadaşlar da cins mücadelesi konusunda üzerine yoğunlaşıyorlar belli bir düzeyde değişim ve dönüşümde gerçekleşmiştir.

Cins mücadelesinde sadece yoğunlaşmak yetmiyor. Nereden başlayacağız yoğunlaşmaya ve bunu süreklileştireceğiz bu önemlidir. Bir kere kadının kendinde bilinç oluşturmaları önemlidir. Yine Önderlik; *“ahlak kendinde özgürlük bilinci oluşturmaktır”* demektedir. Kişide liberalizm, dengencilik geliyorsa, özgürlük ilkeleri temelin de cins mücadelesini yürütmüyorsa bu duruş özgürlük bilincinin yetersizliği ve zayıflığıyla bağlantılıdır. Eğer sorunu buradan ele alıp çözmezsek, buradan gerçekten zihnimizi güçlendirmezsek diğer yürüteceğimiz mücadele günlük pratikler üzerindeki mücadeledir. Sadece günlük pratiklerin ortaya çıkardığı sonuçlar üzerindeki birbirimizi yıpratmanın mücadelesine dönüşür.

Erkeği değiştirip dönüştürme projesini Önderlik görev olarak önümüze koydu ve kadın hareketi olarak erkeklerle toplumsallaşmayı yaratmak esası üzerinden tüm çalışmalarda ortaklaşmayı amaç edinmek gerekiyor. ‘Sadece özgün çalışmada olacağım, genel çalışmalara karışmayacağım’ mantığının yanlış olduğu gibi, sürekli hep çatışma halinde kalmak da yanlıştır. Mücadele yöntemini yakalamazsak, bu şekilde tüm çalışmalar yarımıllık içerir. Ortak çalışma sahalarında eleştiri geliyor, bir bakıyorsun kadın arkadaş küsüp gitmiş. Küsmek niçindir? Küsen kişi aslında mücadeleyi bırakıyor. Küsmek mücadeleyi bırakmaktır. Mücadeleyi bireyselleştirmektir. Bazen de ‘ben bu arkadaşla çalışmam’ deniliyor. Bu kolayca kaçmaktır. Bana göre olsun, sorun çıkmasın, demek cins mücadelesinde kendini sorumlu görmektir, bu kadın içinde, erkek içinde geçerlidir. Bazı arkadaşlar kadın-erkek sorununa derinlikli, ideolojik, felsefik bakıyor ve yaklaşımı farklı oluyor. Demek ki derinlikli ideolojik yoğunlaşma olursa cins mücadelesine yansıması olur. Ama ideolojik bakmayan arkadaşlar ise gündelik, dönemsel bakıyor. Derinlikli bir yaklaşım veya bakış geliştirmiyor. Bazı erkek arkadaşlarda da özgün işleyişlerimizi gereksiz görme yaklaşımları ortaya çıkıyor. Ya da özgün işleyiş olsa da olur, olmasa da olur anlayışı yaşıyor. Kadın konusunda kendisini netleştiren bir erkek ideolojik olarak da kendisini netleştirmiştir. Kadın arkadaşlar bir erkek arkadaş ele alırken kadın özgürlük ilkesine göre ele alıyor, doğru olanı da budur. Ama erkek arkadaşlar ise kaba fizik gücüne, kendisi ile uzlaşmaya gelmeyi ölçü olarak ele alıyor.

Cins mücadelesinin amacı kadın ile erkekte özgürlük ve yaşam ölçülerini yükseltmektir. Özgür eş yaşamı yaratmaktır. Cins mücadelesinin zayıfladığı ortam veya kişiliklerde ölçüleri yükseltmekten bahsedemeyiz. Sistemin yarattığı zihniyet orada öne çıkar.

Kendisini bilinçlendiren, yaşamda etkili tavır sahibi olan, özellikle de ret-kabul ölçülerini net ortaya koyan bir kadına, erkek bu ölçülerin dışında kolay kolay yaklaşamaz. Düşünse bile yaklaşmaya cesaret edemez. Aynı şey erkek içinde geçerlidir.

Kendisinde ölçüleri oturtan bir duruşa kavuşmaya çalışan, erkeklik özellikleriyle mücadele eden bir erkeğe de kadın o şekilde yaklaşamaz. Demek ki cins mücadelesinin ölçülerini kendisinde yaratan bir insanda geri ilişkilere düşme, güdüsel yaklaşma ya da geleneksel birbirini ele alma yaşanmaz. Cins mücadelesinin, düşman gerçekliği bilincinin yani örgütsel gündemin olmadığı yerlerde geleneksel ilişkiler yaşanır. Ya da cepheleşmenin, sektizmin olduğu, diyalogun olmadığı yerlerde değişim yaşanmaz.

Özellikle pratik sahalarda kayıpların olduğu yerlere baktığımızda oranın yönetimi arasında ciddi çelişkilerin yaşandığını görebiliyoruz. Adını mücadele olarak koyabiliyorlar ama doğru bir çelişki değildir, bu yüzden tüm yaşamsal boyutlar zayıflıyor ve düşmana hedef oluyoruz. Yoğunlaşma dağılıyor, gerilikler örgütleniyor akabinde düşman karşısında kayıplara neden oluyor. Burada yaşanan ilişkilenenin düzeyi nedir, neyi açığa çıkarıyor?

Biz toplumda sadece iki duyguyu tanıdık; klasik anlamda sevgi, bir diğeri de akrabalık esasları üzerinden sevgi. Bunun dışında farklı bir duygu yaşanmıyor, normal bir arkadaşlık bile kurulamıyor. Önderlik bu durumu, “bir erkek ve kadın bir araya geldiğinde ikinci gün cinsel skandal oluyor” diye tanımladı. Neden? Çünkü biz buna şartlandırılmışızdır. Erkekle bir kadının normal arkadaşlık yapması mümkün değildir. Bir süre sonra ya kadın erkeğe ya da erkek kadına ilgi duyar. Biz buna şartlandırıldık. Sade bir arkadaşlık arayışı varsa dahi -ki kadında bu vardır- bir süre sonra mutlaka bu başka bir şeye dönüşüyor.

Bundan dolayı parti içinde de uzun süre bu bocalamayı yaşıyoruz. Abi, kardeş, baba, amcaya karşı hissettiğin duygularla bocalama oluyor. Abi veya kardeş olarak bakmakta yoldaşlık ölçülerimize denk bir yaklaşım değildir. Çünkü bunlarda geleneksel duygulardır. Veyahut klasik anlamdaki sevgi yaşanıyor. Bizim içimizde neden geleneksel ilişkiler bu kadar geliyor? Bu geleneksel duyguların yerine neyi koyacağımızı bilmediğimizden kaynaklı. Olması gereken sevgi bağı özgürlük iddiasını karşılıklı

güçlendirecek sade, dostane bir duygu, yani erkek kadınla alıp verdiğinde egemenliğini hissettirmeyecek kadında kadınlığını erkeğe hissettirmeyecek! Geleneksel ilişkiyi yaşamak kendini sistemden koparmamaktır, cins mücadelesini güçlü vermemektir, ret-kabul ölçülerini güçlü geliştirmemektir. Özgürlük arayışından uzaklaşma dolayısıyla güdüselliğe yönelmedir. Demek ki örgüt kadrosu her gün kendi nefesine karşı mücadele etmezse, ne kadar eski olursa olsun, ne kadar bilinçli olursa olsun sapma yaşar.

Önderliğimiz bu konuda “*Basit hevesler, güdüler ve çıkarların peşinde olanlar asla yoldaş olamazlar. Bunlarla yoldaşlık yapılamaz. Kör inançların, fanatik duyguların meczubu gibi olanlar da yoldaş olamaz. Hele hele karı-koca ideolojisini aşmamış, basit eril-dişil ilişkisini kırıp zihniyet dünyasını özgürleştirememiş olanlar yoldaşlıktan dem vurmamalı ve bu yola girmeye boşuna heves etmemelidir*” demektedir. Potansiyel olarak bu zemin hepimizde vardır. Sistem bu konuda zihnimizle, duygularımızla, ruhumuzla oynuyor. Bu yüzden güdüsellik olgusunu doğru analiz etmemiz lazım. Biyolojik, duygusal, ruhsal, toplumsal olarak kendimizi doğru tanımamız gerekir. Bu tanım gerçekleşmediği takdirde insan ne kadar analiz etse de güdülerini, bir yanı eksik kalır ve hata yapma riski her zaman vardır.

Güdüsel gerçekliğimizi doğru tahlil edemediğimiz için, çıkan sorunlara karşı bizim tavrımızda çok kaba oluyor, bilimsel yaklaşmıyoruz ve ilişki yaşayan kişiyi de bilimsel yoğunlaştıramıyoruz. Tedbir olarak yoldaşlık ilişkilerini kurallar üzerine yürütmeye çalışıyoruz. Eğer yöntemimiz kuru bir şekilde kuralları dayatmak nedenlerini kavratmamak ise bu yöntem biçimsellik, anlam vermemeye, bastırma ve derinden sorgulayıp analiz etmemeye yol açar. Erkeklerde de benzer eğilimler yaratır, iktidarcı zihniyetini aşmasının önünde engel olur. “Kadına ne fazla uzak nede fazla yakın duracaksın” anlayışıyla zaaflarını gizlemeye çalışır. Bazı durumlarda da kadın yaşadığı köle ilişki sonrası ciddi yoğunlaşıyor, utanıyor ve çözümlüyor ama erkek bu derecede yoğunlaşmıyor.

Her iki durumda da kadro kendisini bu konuda aşip özgürleştirirse tüm enerjisi, duygusu, düşüncesi ve potansiyeli daha canlı ortaya çıkar, akışkan olur. Böylece enerjisini devrim, mücadele sorunları ve çözümleri noktasında doğru bir şekilde kanaliz eder. Özgürleşme bu noktada gerçekleşmezse kendini sınırlandırarak köleliği kendisinde korur. Sürekli olarak yoğunlaşmayı meşgul eder. Bu erkek içinde, kadın içinde geçerlidir.

Çözüm olarak da bilimsel yaklaşmak, daha açık tartışmak anlamak gerekir. Kapitalist sistem erkek ve kadın arasındaki ilişkiyi cinselliğe yöneltmek için özel bir çaba sarf ediyor. Çünkü bu şekilde hem toplumu düşürebiliyor hem de daha çok kontrol edebiliyor. Günümüzde de özel savaşın medya ayağı güdümlere ve duygulara hitap ediyor. Zihnimizin ve duygularımızın içeriğini boşaltarak meraktan bile olsa köle ilişkilere yönelmeye neden oluyor. Önderlik bu konuda Kürt halkını “dipsiz bir kuyuya” benzetiyor. Önderliğin çözüm yöntemi ilişki yaşayan kadro arkadaş ile tartışıyor, ondaki yoğunlaşmada kendini çözümlemeye tabi tutmasını sağlıyor. Bizde ise feodal ve geleneksel yaklaşım var ayıptır-utanç vericidir diyoruz. Önderlik ise bu durumu dışı ve eril kaplanın, kafes içinde nasıl birbirlerini hizaya getirdiklerinin örneklerini vererek, bilimsel bir yöntemle çözüm geliştiriyor. Bizde gelişen ise, yüzeysel yöntemle sonuç almaya çalışmak, sorunu aşmak yerine bastırma gerçekleşiyor. Bu tarz tepki yaratarak bireyin kendisini mağdur gösterip “bana iftira atılıyor” savunmasına girmesine zemin oluyor. Örneğin; pratikte orta kademedan bir arkadaş bu tür bir ilişki yaşad mı, onu görevden alıyor, yaptırımlardan geçiriyoruz.

Fakat benzer biri durumu yaşayan komuta kademesine aynı şekilde yaklaşılmaya biliniyor. Ya baskılamak ya da görmezden gelmede doğru sonuç yaratmıyor. En önemlisi de kişinin kendinde bu gelenekselliğin, iddiadan düşüşün nedenini doğru tarzda çözüp, aşması gerekir. Parti çizgisini ele aldığımız da ölçülerin kişisel ölçülerimize göre olması durumu muğlaklaştırıyor. Hâlbuki bizim çizgimiz, bizim kadro duruşumuz keskindir ve nettir. Örgüt bu durumda hesap sorar ve çözüm üretir. Örgütün biz-

den hesap sorması kıymetsizleştirdiğimiz, değer verilmediğimiz anlamına gelmiyor. Bu örgütün yöntemidir, adalettir ne olursa olsun sorgulamanın yapılması gerekiyor. Bütün bunlar çok mu muğlak, bilmediğimiz konular mıdır? Önemli oranda bildiğimiz konulardır. Önderlik bunu bize gösterdi ve tanıttı. Burada sorgulanması gereken bizde bu sorunları aşma konusunda cesaretsizlik mi var? Önderlikten anladığımız adalet anlayışı bunun neresinde? Bunu netleştirecek olan Önderliğin adalet duygusu ve vicdanını esas almaktır, bu doğrultuda çözüm üretmektir.

DOĞRU CİNS MÜCADELESİ VERİLMEMESİNİN İNŞA GÖREVLERİNDE YOL AÇTIĞI SORUNLAR

Yeni paradigmamıza göre yerine getirmekle sorumlu olduğumuz görevler vardır. Bunlar demokratik ulusu inşa etme görevleridir. Demokratik Konfederalizmi inşa etme, Önderliğin dokuz boyutta ifade ettiği toplumsallaşmanın yaşamsal ayaklarını oluşturma, geliştirme sürecindeyiz. Erkek zihniyetiyle yaratılan sistemin kırılması en esaslı inşa görevlerimizdendir. Bu bizim cins mücadelemizin en temel boyutudur. Bundan dolayı eğer güçlü bir cins mücadelesi yürütemesek, Demokratik Ulusun dokuz boyutunu inşa ederiz ama bu inşa hangi zihniyete göre olur? Kadın zihniyetiyle, bakış açısıyla yaratabilir miyiz?

Düşüncesinde hiyerarşik olan bir insan yaşamında da komünal olamaz. Cins mücadelesinde kadının toplumsallığının açığa çıkarılması, insanın da kadın zihniyetiyle gerçekleşeceğinin garantisi olacaktır. Kadın toplumsal bir varlıktır. Bu yüzden onun toplumunda birey ön planda olmaz, devletçi mantığa yer yoktur, kolektif bir yaşam vardır. Bireyin toplumuyla birlikte kendini var ettiği bir sistemdir. Kolektivizmi içinde barındırmayan yapılanmalar, adı komün olur ama işlevli olmaz, öz yönetim oluşturulur ama demokratik zihniyet içerikli olmaz, elit kalır. Bu anlamda ciddi hatalar ortaya çıkar, toplumsallığı güçlü yaratamayız. Cins mücadelesi inşa görevinde bu şekilde rol oynuyor, bu rolü doğru oynamamak cins mücadelemizin zayıflamasıyla bağlantılıdır.

Bu zayıflığı nasıl aşacağız? Diye sormak gerekiyor. Kadroda özgürlük arayışı varsa, özgürlük bilinci ve cins bilinci gelişir. Özgürlük bilinci gelişirse bunun özgürlük mücadelesi de güçlenir. Mücadele ettiğinde kişilikte değişim-dönüşüm gerçekleşir. Değişim- dönüşüm gerçekleştiğinde öncülük rolü doğru bir temelde açığa çıkar.

Öncülük rolü doğru bir temelde açığa çıktığı da, Demokratik Ulus toplumunun prototipi yaratılmış olur. PAJK kadroları olarak Demokratik Ulus toplumunun prototipi olabiliyor muyuz? Bizim duruşumuz, toplumla kurduğumuz ilişkilerimiz ve yaşam tarzımız toplumdaki kadında cins bilinci geliştirebiliyor mu?

Topluma ne kadar mal ettik? Şiddet gören kadınların yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayabilecek alanların açılması, yine toplumdaki kadının ekonomik, sağlık, eğitim sorunlarına çözüm oluşturabilecek alanların açılması konusunda yüzeysel yaklaşımlarımız olmaktadır. Şüphesiz bu yaklaşım zihinsel darlık ve paradigma-ya girmemeye bağlantılıdır. Paradigmada kilitlenerek bu konuda çözüm üretebiliriz. Halka cevap olma konusunda daha güçlü bir duruş sergileyebiliriz.

Demokratik Ulus halkın birebir kendisini yönetmesidir. Bu kadroluk misyonunu ortadan kaldıran bir durum değildir. Bazı arkadaşlar vazgeçemediği iktidar anlayışından dolayı bu sistemin neresinde yer alacağını netleştirmiş değildir. Kendimizi bulduğumuz görevdeki kimliğiyle ifade ediyoruz. Örneğin; bir mecliste eş başkanlık yapıyoruz ve kendimizi başkanlık misyonu ile ifade ediyoruz. Biz PAJK kadrosuyuz bulunduğumuz her çalışma PAJK kimliğimizle somutlaşır. Çoğu zamanda üste kalan, halkı küçük gören, “ben kadroyum halk beni nasıl eleştirir” diyerek eleştirilmeye gelmiyoruz. Bunun bedeli örgüte, kadına nasıl mal oluyor? Bunu ciddi sorgulayıp aşmak durumundayız. Çünkü halkın eleştirisi bizi zayıflatmaz, kişiliğimizi rencide, teşhir edecek bir durum değildir. Kadroluk statümüzü küçültmez. Tam tersine halk iradesini iyi görmek gerekiyor Önderlik paradigması karşısında değişimi yaratmış bir halk gerçekliğimiz meydana çıkmıştır önemli olanda budur. Fakat halkın bir eleştirisi zorumuza

gidiyor ve kendimizi çalışmalardan geri çekebiliyoruz. Öncülüğü yürütme gücünden zayıfız. Kendimize öncülük misyonu biçmişsek kadro olarak hangi çalışmada olursak olalım öncülük misyonuna göre hareket etmeliyiz. Önderlikle yaptığımız sözleşmenin esası bu öncülük misyonunu yerine getirmekle bağlantılıdır. Bu doğrultuda yoğunlaşıp özeleştirisel bir tutumla sürecin, inşa görevlerimizin bilinciyle katılmalıyız.

“Devrimci kahramanlık ahlaki ve politik topluma yaptığı katkılarla anlam bulmalıdır. Bu anlamı taşımayan her tür eylem, çapı ve süresi ne olursa olsun, devrimci toplum kahramanlığı olarak tanımlanamaz. Toplumda bireylerin rolünü olumlu anlamda belirleyen, ahlaki ve politik toplumun gelişimindeki katkılarıdır.”

REBER APO

